

KOMMUNISTI

N° 6 (30)

KESÄKUU

1927

TOIMITUS:

K. Rovio   Yrjö Sirola
V. Ojanen   J. A. Komu
Lauri Letonmäki

SISÄLTÖ

Kominternin Toimeenpanevan Komitean täysistunto.	257
Sodasta ja sodan vaarasta. — K.I:n Tpk:n teesit.	264
Laki ammatillista liikettä vastaan Englannissa.	279
Tuotannon järkipäristyttäminen. — Kirj. E. Laakso- virta.	282
Karjalan maatalous uusimpain tilastojen valossa. — Kirj. L. Letonmäki.	287
V. I. Lenin ja aseellisen kapinan taito Venäjän ensimmäisen vallankumouksen valossa. — Kirj. V. Vaganjan.	290
Poliittiset vangit valkoisen Suomen vankiloissa. — Kirj. J. Lehtosaari.	295
Elämäntavoista. — Kirj. O—a.	300

KOMMUNISTI

V. 1927

Kesäkuu

N° 6 (30)

Kominternin Toimeenpanevan Komitean täysistunto.

(toukokuun lopulla 1927)

Täysistunnon kokoontuessa oli kansainvälinen tilanne äärimäisen kärkeästy-nyt. Tshan Kai Shin vallankaappaus ja sen yhteydessä provokatooriset teot SSSR:n suhteen — hyökkäys neuvostovallan edustajistoon Pekingissä, sitten kauppaedustajistoon Lontoossa, ja vihdoin diplomaattisten suhteiden katkeaminen Englannin ja SSSR:n väliltä — kaikki tämä osoittaa, että sodan uhka käy välittömäksi. Tämä seikka painoi erikoisen leiman täysistunnon työhön.

Täysistunnossa harkittiin vain kolmea kysymystä: 1) kysymys sodasta ja sodan vaarasta, 2) kysymys tilanteesta Iso-Britanniassa ja 3) kysymys Kiinan kumouksesta. Sitten kun näitä kysymyksiä oli huolellisesti ja kaikin puolin harkittu jaostoissa tuli täysistunto kaikissa näissä kysymyksissä yksimielisiin päätöksiin, joissa vahvistettiin Kominternin ajama linja oikeaksi ja samalla konkreettisesti osoitettiin, mitä linjaa on ajettava tästä edes uusissa oloissa, kun äärimmilleen on kärjistynyt taistelu toiselta puolen imperialistisen maailman ja toiselta puolen kansainvälisen proletariaatin, SSSR:n ja kumouksellisen Kiinan välillä.

Tärkeimmät johtopäätökset, joihin täysistunnossa tultiin kysymyksessä sodasta ja sodan vaarasta, ovat seuraavat:

Imperialistisen politiikan uudelle vaiheelle ominaista on se, että kapitalismi valmistelelee siirtymistä pienistä sodista suuriin sotiin. »Kaikki kapitalistivaltioiden keskinäiset ristiriidat siirtyvät taka-alalle uuden vedenjakajan tieltä, joka jakaa maapallon kahteen leiriin: toisessa SSSR ja kumouksellinen Kiina, toisessa koko kapitalistinen maail-

ma. Kiina ja SSSR — ne ovat koko kansainvälisen tilanteen solmukohtia.» Merkitessään lähestyvän sodan vaaran täysistunto samalla totesi, että »rauhan asiaa eniten uhkaavana tekijänä on tällä hetkellä Iso Britannia», joka »jälleen on saavuttanut johtavan aseman Europan asioissa».

Edelleen merkittiin, että lähestyvällä sodalla Kiinaa ja SSSR:ää vastaan on erikoisia piirteitä, jotka erottavat sen v. 1914 imperialistisesta sodasta. »Tuo sota on erikoinen siksi, että se on ilmeisen selvästi luokkasotaa.» Siitä johtuu, että »keskiötunnuksena nyt kamppailussa sota vastaan ei saa olla abstraktinen tunnus »sota sodalle», vaan konkreettinen tunnus »puolustamaan Kiinan ja Venäjän kumouksia».

Edelleen täysistunto merkitsi, että tuleva sota on koneellistutettua sotaa. Jokainen maa muutetaan valtavaksi hävitysvälineitehtäksi. »Kun sodan luonne on tällainen niin kasvaa työväenluokan ja sen järjestöjen merkitys, ensi kädessä ammattiliittojen merkitys, ilman niiden osanottoa sota ei ole ajateltavissa.» Imperialistit ovat siitä vallan hyvin selvillä; siksi ponnistavat ne kaikkensa valmentaa työväenjoukot aatteellisesti sotaa varten, ja siinä on niillä arvaamattomana apuna II Internationaale, Amsterdamin ammatillinen internationaale ja Kominternistä potkitut ultra-vasemmistolaiset. Kun tunnussanalla »isänmaata puolustamaan» ei mitenkään saa joukkoja kukaan ei voi uskoa, että Kiina hyökkäisi Englannin saarien kimppuun, niin porvaristo ja sen lakeijat esittävät sellaisia sofismeja kuin »etuja puolustamaan», »sf-

vistystä puolustamaan». Valmistaakseen hyökkäystä SSSR:ää vastaan propageeraa II Internationaale hävyttömästi »punaista imperialismia» vastaan. Samalla Saksan sosialidemokratian häikäilemättömät petturit kylvävät työväenjuokkoihin harhakäsityksiä Saksan tulevasta puolueettomuudesta, »vaikka hyvin ymmärtävät, että tulevassa sodassa Saksan kemiallinen teollisuus tulee palvelemaan SSSR:ää vastaan sotivia maita, että Saksan kuljetusvälineet tulevat palvelemaan niitä kuljettamalla ammuksia Englannista, Italiasta ym». Ja lisäksi ultra-vasemistolaiset petturit yrittävät sodan varalle saada epäjärjestykseen neuvostovaltan selkäpuolen parhaamalla ja halventamalla työläisjoukkojen silmissä neuvostovaltaa ja NK:n johtoa, jotka muka »menettävät luokkaluonteensa», muuttuvat »kansallisesti rajoittuneiksi» jne.

Oleellisimpia puolia Venäjän ja Kiinan kumouksien puolustamisessa on tämän vuoksi taistelu kaikkia noita pettureita ja parhaajia vastaan. Tämän yhteydessä täysistunnossa merkittiin, kuinka välttämätöntä on taistelu pasifistien aseistariisumis-jutustelua vastaan. Täysistunto selitti että »ainoa maa, joka todella on supistanut armeijansa vähimpään mahdolliseen määrään, on SSSR, että kapitalististen valtioiden ehdotelmat aseistariisumisesta ovat pelkkää petosta» ja että niillä vain yritetään kääntää työväen joukkojen huomio pois noiden valtioiden hirvittävästä sotavalmistuksesta. Mutta taistelussa pasifismia vastaan pitää kuitenkin tehdä ero tunteellisen pasifismin, jota työväenluokka vielä sairastaa, ja porvarillisten pasifistien ja pappien tietoisesta petoksen välillä, jota propageeraavat sosialidemokraatit, mm. Englannin riippumaton työväenpuolue.

Vielä pysähtyi täysistunto konkreettisesti taktillisiin kysymyksiin taistelussa imperialistisia sotia vastaan. Täysistunto summeerasi kaiken sen, mitä Lenin on tästä kysymyksestä sanonut ja mikä vielä tänä päivänä pitää paikkansa. Enemmänkin, täysistunto selvitti tarkoin kuinka Leninin taktiikkaa on sovellettava tulevan, ilmeisen selvän luokkasodan konkreettisiin oloihin, sodan joka mones-

sa suhteessa eroaa imperialististen valtojen välisestä sodasta.

Erikoinen paino pantiin kysymykseen suurlakosta sodan syytyessä: »pelkkä fraasi taikka tietoista petosta on II Internationaalen säällittävien 'sankarien' vakuutus, että he 'vastaavat' sotaan suurlakolla. Taistelu sotaa vastaan ei ole yksi toiminto, se vaatii työväenluokalta veriuuhreja, monia joukkotoimintoja (mielenosoituksia, lakkoja sotatarvetehtaissa ym), joiden päätekohtana on proletariaatin voitokas kapina. Kommunistipuolueiden pitää ponnistaa kaikki voimansa saadakseen nuo joukkotoiminnot aina laajemmiksi ja ohjatakseen ne yhä päättävämmiin suurlakkoja kohden... Tällöin pitää muistaa, että tilanteen kumouksellisesta kehityksestä se riippuu, milloin suurlakon tunnus voidaan heittää toiminnan tunnukseksi».

Myöskin häviön tunnussana on mukautettava tulevan sodan erikoisen luonteen mukaiseksi: »Kun tavallisessa imperialistisessa sodassa kapitalistimaiden työlläiset, vaikka asettuivatkin omien hallituksiensa tappion kannalle, eivät voi asettua toisen taistelevan puolen voiton kannalle, niin läpeensä imperialistisessa ja vieläpä vastavallankumouksellisessa sodassa Kiinan kumousta (nykyään Uhania) tai SSSR:ää vastaan työväen pitää aktiivisesti taistella Kiinan ja SSSR:n työtätekevien joukkojen voiton puolesta.» Samoin pitää uusiin oloihin soveluttaa vielä tänä päivänä voimansa säilyttänyt veljeilyn tunnus. Veljeilyn tunnus »imperialistisessa sodassa kumouksellisista Kiinaa ja Neuvostoliittoa vastaan pitää kytkeä kehotukseen imperialististen armeijain sotilaille, että ne sopivalla hetkellä siirtyisivät kumouksen sotajoukkojen puolelle.»

Niin ikään asetti täysistunto historiallis-konkreettisesti kysymyksen vakinaisen armeijan hävittämisestä, »yleisestä kansan miliisistä», »proletariaatin aseistamisesta» ja »työtätekevän väen miliisistä»: »1) Nykyisissä kapitalistisissa maissa, jotka jo ovat päättäneet porvarillisen kumouksen, pitää kommunistipuolueiden yleensä esittää... proletariaatin aseistamisen tunnus... 2) Tunnussanalla Punainen armeija on merkitystä

sen jälkeen, kun proletariaatti on vallannut valtiovallan... 3) Tunnussanalla työtätekevän väen miliisi... on propagandistinen merkitys nykyisellä kaudella. Sen toteutuminen on kytketty proletarisen kumouksen voittoon useammassa suurimmista kapitalistimaista. Propagandassaan tämän tunnussanan puolesta pitää kommunistipuolueiden siirtää painopiste porvariston aseistariisumiseen, fascistijoukkojen, poliisin ja santarmiston aseistariisumiseen. 4) Yleisen kansanmilitiisinnä tunnussana on esitettävä: a) siirtomaita varten, b) niissä kapitalistisissa maissa, joissa feodalismien jätteiden vuoksi vielä ovat mahdollisia porvarilliset kumoukset perspektiivinä niiden kasvaminen sosialistisiksi, c) useissa maissa, joissa sotilaskasti tekee valtiokaappauksia..., d) niissä kapitalistisissa maissa, jotka ovat joutuneet maailman pääomasturii; puvaisiksi puoliirtomaita, siinä tapauksessa, että niissä on käynnissä kansallinen kumousliike. Näiden tunnussanojen ohella on kommunistien velvollisuus tukea myös sotilaiden ja matruusien osittaisvaatimuksia, kuten: upseerien valinta, territoriaalisysteemi sotapalvelusta suoritettaessa, kansalliset joukko-osastot, aktiivinen ja passiivinen vaalioikeus, aineellisen aseman parantaminen jne, kytkeällä nämä osittaisvaatimukset yllä esitettyihin yleisiin tunnussanoihin.

Erikoisen suurta painoa pani täysistunto illegaaliseen työhön armeijassa ja nuorison keskuudessa. Ja vihdoinkin, täysistunnossa merkittiin puolueiden virheet ja puutteet tällä alalla: sodanvaaran väheksyminen, kanta että sota muka on enemmän tai vähemmän kaukaisen tulevaisuuden musiikkia; erinäisissä maissa puuttuu taito kytkeä sisäiset kysymykset kansainvälisiin problemeihin, toisissa maissa väheksytään imperialismin osuutta oman maan asioissa, erinäiset toverit ovat luisuneet vulgääriin pasifismin tielle, ja vihdoinkin eräiden toverien väärät johtopäätökset Leninin Haagiin lähetetylle edustajistolle ohjeiksi lausumista käsityksistä, joita tulkitaan yleensä lakosta luopumiseksi taistelukeinona sotaan vastaan.

Kuten näemme, asetti KI:n Tpk täysistunnossaan, uskollisena leninismien hengelle, kysymyksen sodasta aivan kon-

kreettisesti, sovellettuna edessä olevan sodan konkreettisiin erikoisuuksiin nykyisenä historiallisena kautena.

Toinen suurkysymys, josta täysistunto teki päätöksen, oli kysymys asiaintilasta Iso Britanniassa. Tästä päätöksestä merkitsemme vain kaksi kohtaa:

1) Täysistunto totesi että »luokataistelun kärjistyminen Englannissa kuvastuu työväenliikkeen erilaistumisen (differentioitumisen) tempon kiihtymisessä». Toisaalta »Työväenpuolueen ja ammattiliittojen johtajat avoimesti lähentyvät hallitsevia luokkia kaikissa ulko- ja sisäpolitiikan polttavissa kysymyksissä — vuori-työväen taistelu ja uusi laki ammattiliittoja vastaan, intervensioni Kiinassa ja sodan valmistelu SSSR:ää vastaan, rauha teollisuudessa, amerikalaisuttaminen... Ammatillisen liikkeen byrokraatit ja Työväenpuolueen johtajat toisaalta kehottavat rauhaan kapitalistien kanssa, mutta toisaalta käyvät kiukkuista taistelua työläiskommunisteja sekä vähemmistöliikkeen ja vasemman siiven kannattajia vastaan... Riippumaton työväenpuolue yrittää tehdä pesäeron oikeistosiiven reformisteista vasemmistolaisen fraseologian avulla. Mutta teossa kannattaa se julkeita reformisteja kaikissa käytännön kysymyksissä». Toisaalta nähdään työväenjoukkojen vasemmistuvan: »Väestön laajojen joukkojen mielialat kuvastuvat siinä, että hallituksen puolesta vaaleissa annettujen äänien määrä yhtä mittaa vähenee... Työväenpuolueen sisällä kasvaa vasen siipi, joka muodostuu varsinaisista työläisaineksista, voimakas vastakaiku vähemmistöliikkeen konferenssin kehoituksiin sekä puolueen ja vähemmistöliikkeen saavuttama menestys ammatillisen liikkeen vaaleissa hiilialueilla osoittavat vasemmistöliikkeen työväen keskuudessa kasvavan».

2) Erikoisen huomion ansaitsee toinen kohta, nimittäin täysistunnon päätös Ison Britannian työväen yhteydestä Neuvostoliiton proletariaatin kanssa sekä englantilais-venäläisestä komiteasta, erittäinkin siksi, että venäläinen oppositio esitti täysistunnossa tämän kysymyksen yhteydessä varsin kieroja demagogiaa. Täysistunto esitti tässä kysymyksessä aivan tiukan ja määritellyn kannan, torjuen op-

positionsionin parhaavan syytöksen, että Kominternilla tässä kysymyksessä muka on »opportunistinen» kanta: »Kommunistipuolueen pitää edelleenkin selvittää työvälle kuinka tärkeä on Ison Britannian työväen yhteys Neuvostoliiton työväen kanssa, yhteys joka käy ehdottoman välttämättömäksi Britannian hallituksen militaristisen politiikan vuoksi. Puolueen pitää selvittää työvälle, että koko Pääneuvoston sabotaasin vuoksi alkaen Hicksistä ja Percellistä aina Thomasiin saakka, englantilais-venäläinen komitea ei vielä ole saanut toteutetuksi suurta tehtävänsä... Komintern hyväksyy täydelleen Britannian puolueen lausunnon, jossa puolue säilyttää Pääneuvostolle vastuun viimeisen Berlinin konferenssin seurauksista. Englantilais-venäläisen komitean toiminnan historia viime vuodelta ajalta osoittaa aivan oikeaksi Britannian kommunistipuolueen kannan siinä kun se selitti työvälle, että Pääneuvosto on vastuussa niistä myönnytyksistä, joihin Venäjän ammattiliitot suostuivat ja jotka ovat uusi todiste siitä että neuvostomaan ammatillinen liike toden teolla pyrkii tehokkaaseen yhteistyöhön.» Samalla täysistunnossa hyväksyttiin kommunistipuolueen suorittama kamppailu vuorityöväen keskuudessa Britannian ja neuvostomaan vuorityöläisten yhteyden puolesta.

Samoin täysistunto tarkoin harkitsi taistelutoimenpiteitä Pääneuvoston ultimatiivista vaatimusta vastaan, jonka se maalisk. 25 p:nä lähetti ammattiliitoille vaatien niitä allekirjoittamaan sitoumuksen että katkaisevat kaikki suhteensa vähemmistöliikkeen kanssa.

Erikaisen huomion pani täysistunto Kiinan kysymyksen, asetti tämänkin kysymyksen aivan konkreettisesti ja päättävästi torjui oppositionin yritykset hukuttaa kysymys abstraktisten vallankumouksellisten fraasien mereen, joiden taa kätkeytyi syvästi opportunistinen, syvä pessimistinen ja likvidatoorinen sisältö.

Täysistunto totesi että »viime aikain tapahtumat ovat täydelleen vahvistaneet K:n kannan Kiinan kumouksen suhteen... että eritoten tapahtumain kulku on osoittanut aivan oikeaksi VII laajen-

netun täysistunnon ennakkoarvion, koskeva ehdottomasti tapahtuvaa porvariston luopumista yhtenäisestä kansalliskumouksellisesta rintamasta ja sen siirtymistä vastavallankumouksen puolelle».

Täysistunto totesi että »Tshan Kai Shin vallankaappaus luo uuden yleispoliittisen tilanteen Kiinassa ja aiheuttaa luokkavoimien uuden sijoittumisen maassa», että se »merkitsee Kiinan kumouksen osittaista tappiota ja vastavallankumouksellisen blokin voimien vissinlaista kasvua». Samalla täysistunto myönsi että »liittotaktiikka kansallisen porvariston kanssa on kumouksen päättyneessä vaiheessa ollut aivan oikea» ja että »syvästi virheellinen on likvidatoorinen käsitys Kiinan kumouksen nykyisestä kriisistä sen ratkaisevana tappiona». Täysistunto totesi että »pääsyynä porvariston petokseen ja sen sotilaallisen johtajan Tshan Kai Shin petokseen on ollut kehittyvä työväenluokan ja talonpoikaiston liikehtiminen ja kommunistipuolueen menestys toiselta puolen, kansainvälisen imperialismin kasvava painostus toiselta puolen». Mutta »kumouksen tappion vastapainona on sen siirtyminen korkeammalle kehitysasteelle ja alkava suurten joukkojen voimaperäinen mobilisointi».

Kiinan kumouksen uuden vaiheen oleellisen erikoisuuden määritteli täysistunto seuraavasti: »Agraarikumous, joka sisältää maantakavarikoimisen ja kansallistuttamisen, sellainen on Kiinan kumouksen uuden etapin perustava sisäinen yhteiskunnallis-taloudellinen sisältö. Perustava on tällä hetkellä agraarikysymyksen »plebeijimäinen» kumouksellinen ratkaisu kymmenien ja satojen miljoonien talonpoikain suorittamana alhaalta päin ja kommunistipuolueen pitää siinä astua liikkeen johtoon ja ohjata sitä.»

Myöntäen että Kiinan kommunistipuolueen tärkein nykyhetken tehtävä on talonpoikain alhaalta käsin suorittaman agraarikumouksen kehittäminen ja johtaminen, täysistunto samalla painosti sitä että »kommunistipuolueen pitää myöskin hallituksen sisällä ajaa sellaista politiikkaa, joka edistää agraarikumouksen kehittymistä itse hallituksen puolelta» ja muuttaa sen »proletariaatin ja talonpoi-

kaiston kumouksellis-demokraattisen diktatuurin elimeksi». »Vain tällaisen politiikan pohjalla, ajettuna sekä alhaalta että ylhäältä, voidaan luoda tosiaan luotettavat aseelliset joukot ja järjestää koko armeija uudelleen varmalle kumoukselliselle perustalle.»

Täysistunto painosti sitä, että Kiinan kommunistipuolue voi suorittaa tämän tehtävän vain siinä tapauksessa, että se säilyttää oman poliittisen hahmonsä, joka eroaa kaikkein vasemmistolaisimpienkin pikku-porvarillisten kumouksellisten hahmosta». Täysistunto varotti että kommunistipuolue »ei saa luopua oikeudesta arvostella kumouksellisen pikkuporvarillisen demokratian horjuntaa ja sekavuutta», ja huomautti että »Kiinan kommunistipuolueessa on ollut usein havaittavissa horjuntaa juuri tässä kysymyksessä, että puolue ei aina ole ollut kyllin tiukka Kuo Min Tangin johtajia arvostellessaan; että puolueen sisällä on toisinaan ollut havaittavissa jonkunlaista pelkoa joukkoliikkeen kehittymisen vuoksi, varsinkin talonpoikain maiden ottamisen, tilanomistajien karkoittamisen jne puolesta». Täysistunto lausui »syvän vakaumuksensa, että Kiinan nuori kommunistipuolue, joka on valtavasti kasvanut ja jo antanut esikuvia kumouksellisesta sankaruudesta, nopeasti korjaa virheensä, jotka johtuvat tapahtumain tavattomasta mutkikkaisuudesta ja Kiinan kommunistisen liikkeen nuoruudesta.»

Täysistunto siis näin ojensi Kiinan kommunistipuolueen linjaa, samoin kuin teki edellinen, Tpk:n VII täysistunto, varottaessaan sitä oikeistopyrkimyksistä. Mutta samalla se »päättävästi torjuu vaatimuksen, että Kuo Min Tangista on erotettava, taikka kannan joka kiertämättömästi vie tällaiseen johtopäätökseen». »Täysistunto ajattelee, että Kuo Min Tangin väheksymispolitiikka, kumouksellisen liikkeen erikoisena organisatsioonimuotona, veisi käytännössä siihen, että oikeistolaiset anastaisivat Kuo Min Tangin lipun», että »kansallisen vallankumouksen tehtävien asettaminen proletariaatin luokkasodan tehtävien vastakohtaksi, niin kuin tekevät sekä Euroopan ultra-vasemmistolaiset ryhmät että sosialidemokratia, ei ole mitään muuta kuin luopu-

mista proletariaatin hegemoniasta Kiinan demokraattisessa vallankumouksessa, luopumista ryhmäkuntaisuuden hyväksi, joka poliittisesti on yksi opportunistin muunnoksista ja muuttaa proletariaatin demokraattisen liikkeen perässä laahustajaksi». Samoin päättävästi asetettiin vastustamaan eroamista Uhanin »väliaikaisesta kumouksellisesta hallituksesta». Muodoltaan ultra-vasemmistolaisen, mutta asiallisesti menshevistisen eroamistaktiikan vastapainoksi esitti täysistunto toisen taktiikan, Kuo Min Tangin muuttamisen joukkojärjestöksi: »Laajojen joukkojen voittaminen Kuo Min Tangin puolelta, johtavien elinten valinta näiden joukkojen puolelta ja tämän vaaliperusteilla toimivan järjestön muodostama kansallis-vallankumouksellinen hallitus — siinä se erikoinen yhteyden muoto työtätekevien joukkojen ja kumouksellisen vallan välillä, joka vastaa Kiinan kumouksen nykyistä vaihetta». »Uhanin hallitus, vaikka se onkin Kuo Min Tangin vasemmiston hallitus, ei vielä ole proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria, vaan on tiellä tätä diktatuuria kohtaan, ja siinä tapauksessa että proletariaatin luokkataistelu tulee voitokkaaksi, ehdottomasti kehittyy tämän diktatuurin puoleen, menettäen radikalit porvarilliset mukanaolijat ja voittaen sarjan kavaluksia».

Samoin kuin VII, lausui VIII täysistunto, että sitä mukaa kuin agraarikumous kehittyy käyvät kiertämättömiksi horjahtelut ja epäröinti sekalaisten pikkuporvarillisten joukkojen keskuudessa, käyvät kiertämättömiksi uudet lohkeilut kumouksellisesta rintamasta ja uudet petokset. Jotta näillä petoksilla ei olisi kumoukselle kohtalokkaita seurauksia, jotta saataisiin riittävästi takeita näiden petoksien seurauksia vastaan kehotti täysistunto Kiinan kommunistipuoluetta ensiksikin kaikella tarmollaan työntämään eteenpäin agraarikumousta ja työväen joukkoliikettä itse johdossa ollen, toiseksi kaikin tavoin muuttamaan Kuo Min Tangin kumoukselliseksi joukkojärjestöksi, kolmanneksi arvostelemaan Kuo Min Tangin johtajien virheitä ja horjuntaa, ja mikä erikoisen tärkeätä, kymmenkertaituttamaan tarmonsa muuttaakseen kan-

sallisen armeijan todelliseksi kumoukselliseksi armeijaksi: »KI:n Tpk katsoo että nyt työntyy erikoisen kärkeväenä esiin kysymys armeijan reorganisoimisesta, ehdottomasti varmojen kumouksellisten osastojen muodostamisesta, armeijan yhteydestä työväen ja talonpoikain järjestöjen kanssa, kysymys armeijan muuttamisesta säännöllisestä palkka-armeijasta säännölliseksi kumoukselliseksi armeijaksi. Erikoisen huomio pitää kiinnittää aivan luotettavien osastojen muodostamiseen kumouksellisista työläisistä ja talonpojista, kommunistien ja varmojen vasemmistolaisen sijoittamiseen armeijaan, armeijan puhdistamiseen vastavallankumouksellisista aineksista, työväenkaartiin muodostamiseen».

Kehottaessaan Kiinan kommunistipuoluetta tarmokkaasti ottamaan osaa Uhanin hallitukseen muuttaakseen sen työväen ja talonpoikain vallankumouksellisdemokraattisen diktatuurin elimeksi täysistunto samalla, lähtien tavattomista vaikeuksista joita Uhanin hallituksella on edessään, lausui että »periaatteellisesti sallittua Uhanin hallitukselle näissä vaikeuksissa on luovimis- ja manöveeraus-taktiikka ulkomaisen imperialismiin suhteen». Sillä mikäli Kiinan kommunistipuolue on osallisena Uhanin hallituksessa ja kantaa vastuun sen toiminnasta, sikäli sen täytyy kantaa vastuu tuon hallituksen taktillisista manövereistä.

Vihdoin, täysistunto lausui selvästi, että se »katsoo tällä hetkellä epätarkoituksenmukaiseksi tunnussanan työväen ja talonpoikain edustajain neuvostot, joka (Uhanin alueella) on sama kuin neuvostovallan julistamisen tunnus», sillä se »merkitsisi kiertämättömästi kaksinvallata, Uhanin hallituksen kukistamista, hyppäämistä joukkojen ja valtiovallan kuomintangilaisen järjestämismuodon yli välittömästi neuvostovaltaan proletariaatin diktatuurin valtiomuotona». Vasta »kumouksen edelleen kehittyessä, sikäli kuin demokraattinen kumous alkaa kasvaa sosialistiseksi kumoukseksi, käy välttämättömäksi työväen, sotilaiden ja talonpoikain edustajain neuvostojen luominen».

Täysistunnossa oli vallitsevana taisteluhenkä. Se järjesti Kominternin rivejä

edessä oleviin raskaisiin taisteluihin. Työ suoritettiin täyden yksimielisyyden vallitessa. Jaostoissa harkittiin kysymyksiä kaikilta puolin, tarkoin ja kärsivällisesti kuunneltiin eri puolilta tulevia arvostelevia huomautuksia, mutta arvostelu oli rakentavaa, pysyen Kominternin periaatteellisella leniniläisellä linjalla ja tulos oli että päätökset hyväksyttiin täy-

Epäsointua synnytti vain NKP:n oppositiosionin edustajien, Trotskin ja Vujoovitshin menettely, heidän puheensa sekä tt. Sinovjevin ja Radekin (jotka eivät olleet läsnä) värkkäämät monet artikkelit, teesit ja deklaratsioonit jarruttivat suuresti täysistunnon työtä. Nyt kun kansainvälinen tilanne on erittäin vakava, kun imperialismiin kaikki voimat avaavat tulen Kominternia, Neuvosto-tasavaltaa ja kumouksellista Kiinaa vastaan, eivät nämä toverit esittäneet yhtään käytännöllistä neuvoa siitä, miten voitaisiin torjua maailman imperialismiin kiukkuinen hyökkäys kumouksen tukikohtia vastaan. Sitävastoin he yrittivät käyttää hyväkseen Kiinan kumouksen, neuvostovallan, NKP:n ja Kominternin kaikkia vaikeuksia kasatakseen itselleen fraktionipääomaa, ilkeästi hyökätäkseen Kominternin ja sen sektsiain johtoa vastaan ja halventaakseen niitä, esittääkseen parhaavia syytöksiä ja lisäksi »arvosteluvapauden» nimessä vaatien, että saisivat laajalti selittää kuohuttavia esiintymisiään. Kaikki heidän esiintymisensä osoittivat, että he ovat luopuneet leninismistä ja siirtyneet trotskilaisuuteen sen huonoinmassa muodossa.

Samoin kuin Trotski maailmansodan aikana hylkäsi Leninin kumoukselliset tunnussanat, jotka voivat muuttaa ja todella muuttivat imperialistisen sodan kansalaissodaksi, ja asetti niitä vastaan kumouksellisia fraaseja, samoin hän ja hänen kannattajansa eivät nytkään esittäneet yhtään tunnusta, joka saisi mobilisoiduksi joukot valmisteilla olevaa interventsionia vastaan. Ainoa mitä he nyt sodan vaaran yhteydessä vaativat, oli englantilais-venäläisen komitean hajottaminen, ja tämäkin vaatimus kävi yhteen sen kanssa, mitä Englannin hallitus kärsimättömästi odotti ja mitä englantilaiset

reformistit, työväenluokan petturit tavottelivat ymmärtäen että se tekisi Englannille aika lailla helpommaksi sodan Neuvostoliittoa vastaan.

Kun Komintern pyrki valloittamaan joukkoja, mikä saa erikoisen polttavan merkityksen nyt sodan uhatessa, niin Trotski ja hänen kannattajansa esittävät kursiksi lähentymisen anarkosyndikalistien kanssa. Ja tällaista ehdotetaan silloin kun melkein kaikki rehelliset anarkosyndikalistiset ainekset jo ovat liittyneet kommunistiseen liikkeeseen, kun anarkosyndikalistien riveihin on jäänyt enää melkein yksinomaan vain heittäjiä, jotka »likaisimmilla keinoilla pahimpien valkokaartilaisten puolella taistelevat Kominterniä ja SSSR:ää vastaan». Kun Komintern on ottanut kurssin voimiensa vakaannuttamista kohden, mikä on erikoisen tärkeätä nyt sodan uhatessa, niin oppositioksi asettaa sitä vastaan »täydellisen poliittisen ja organisatorisen liiton Saksan KP:stä erotettujen Maslovin—Ruth Fischerin ryhmään kuuluneiden petturien kanssa vaatien että heidät heti otettaisiin takaisin Kominterniin». Ja tätä ehdotetaan silloin kun nuo petturit ryhtyvät julkaisemaan jokapäiväistä lehteä kommunisteja vastaan ja koettavat luoda vastavallankumouksellisen »IV Internationaalien».

Kysymyksessä Kiinan kumouksesta asettivat he Kominternin taktiikkaa vastaan sellaisen taktiikan, joka olisi vienyt proletariaatin irralleen kansallisesta kumousliikkeestä, proletariaatin hegemoniasta luopumiseen ja kaikkien hallitsevien kukkuloiden luovuttamiseen kapitalistiselle porvaristolle. Tulevaisuutta varten esittivät he taktiikaksi kaksinvallan pystyttämisen Uhanin alueella neuvostojen muodossa ja siten että heti ryhdyttäisiin kumoamaan Kuo Min Tangin vasemmiston hallitusta. »Se ei ole mitään muuta kuin vanhan trotskilaisen kannan toistamista, hyppäämistä kumouksen pientalonpoikaisen porvarillisen vaiheen yli,— kanta jota Trotski jo 1905 yhdessä mensheviikkien kanssa puolusti Leninin kantaa vastaan». Kun asetetaan tämä ultra-vasemmistolainen kanta rinnakkain samaisen Trotskin väitteen kanssa, että viime vuosien aikana on Komintern ja

Kiinan kumous kärsineet vain tappioita, että mitään menestystä ei ole ollut, niin käy aivan ilmeiseksi että Trotskin ja hänen kannattajainsa ultra-vasemmistolaisen fraasin taa kätkeytyy syvä pessimismi, likvidaattorius ja kumouksen deserteeraus.

Sodan vaaran väijyessä t. Trotski, vetäen huomion pois siitä, heittää tunnukset: »vaarallisin kaikista vaaroista on tiukka puoluekomento». Taistelussa tätä komentoa vastaan Trotski nyt, samoin kuin teki yhdessä mensheviikkien kanssa 1903 hajaannuksen jälkeen, vaatii rajottamatonta »kritiikin vapautta», vaikkapa kritiikki ilmenisi sitten Kominternin lokaamisessa, Kominternin joka muka on ajanut »häpeällistä politiikkaa», mikä on auttanut Cavegnacin—Tshan Kai Shin voittoa, vaikkapa tuo kritiikki sitten olisi neuvostovallan syyttämistä »kansallistaantumuksellisesta rajoittuneisuudesta». Vaatiessaan nyt heti, sodan vaaran uhatessa, laajaa väittelyä vetoavat he väittelyyn Brestin rauhan aikana, vaieten tietysti siitä että Lenin silloin vastusti väittelyä ja että väittely saattoi syntyä vain sen vuoksi kun VKP: KK jakaantui tässä kysymyksessä kahtia, kun sitä vastoin oppositiolla nyt NKP:ssä ja Kominternissa on vain mitätön ryhmä puoluetovereita.

Lopuksi tunnussanan: »Nyt meidän täytyy taistella loppuun asti imperialistien hyökkäystä vastaan» asemesta Trotski esitti tunnussanan: »Me tulemme loppuun asti taistelemaan tätä kurssia vastaan», so. puoluetta ja Kominternia vastaan.

Täysistunto salli, vaati ja mielellään kuuli puutteiden toverillista, rakentavaa arvostelua Tpk:n kaikkien toverien puolelta. Täysistunto yhtenä miehenä tyytymättömyyden tuntein torjui ilkeämielisen, periaatteellisesti leninismistä eroavan ja petturien Maslovin ja Ruth Fischerin kanssa solidarisoivan oppositiomiestemme arvostelun. Täysistunto näytti että se tällä vaarallisella hetkellä kykenee puolustamaan Neuvostotasavaltaa ja kumouksellista Kiinaa säilyttämällä rautaisen kurin omissa riveissään ja toimimalla tosi leniniläisenä maailman kumouksen pääesikuntana.

Sodasta ja sodan vaarasta.

Kominternin Tpk:n täysistunnossa 29.V. 1927 hyväksytyt teesit.

KI:n Tpk:n VII täysistunto joulukuussa viime vuonna tiedotti kansainväliselle työväenluokalle uuden imperialistisen sodan vaarasta. Tapahtumat Kiinassa ja Englannissa ovat sen jälkeen vahvistaneet KI:n Tpk:n ennakoarvion aivan oikeaksi. Keskittämällä sotavoimia Kiinaan ja pommittamalla sen kaupunkoja on kansainvälinen imperialismi jo alkanut sodan Kiinan työtätekeviä joukkoja vastaan, jotka taistelevat vapautuksensa puolesta. Hyökkäys neuvostovallan edustajistoon Pekingissä, minkä Tshan Tso Lin pani toimeen Lontoon käskystä kaikkien kapitalististen hallitusten diplomaattikuntien tukemana, hyökkäys SSSR:n kauppaedustajistoon Lontoossa ja sitä seurannut suhteiden katkaiseminen SSSR:n kanssa — ne ovat sotaa provosoi- via rikollisia tekoja.

Enemmän kuin milloinkaan ennen pitää koko maailman työväen joukkojen nyt olla varuillaan. Kaikkien maiden kommunistien pitää tiukemmin tiivistää rivinsä, mobilisoida kaikki voimat nyt kun sota jo on alkanut Kiinassa ja kun valmistellaan sotaa SSSR:ää vastaan.

Kapitalistiset ristiriidat ja sota.

1. Vv. 1914—1918 maailmansota syöksi koko maailman työtätekevät joukot hirvittävien hävityssotien vaiheeseen, hillittömän ja siekailemattoman siirtomaaryöstön ja työväenluokkaan kohdistuvan väkivallan vaiheeseen. Kymmenen miljoonaa tapettuja, yhdeksäntoista miljoonaa invaliidia ja raajarikkoa, hirvittävät määrät haaskattuja taloudellisia arvoja, moniksi vuosiksi rikkoontuneet yhteydet maailmantaloudessa, aleneva valuutta, kansan joukkojen kurjistuminen, kaikkialla maailmassa päätänsä nostava sisäinen taantumus; pääoman kiukuinen hyökkäys työväenluokan kimpuun, balkanisoitu Europa ja maailman-sodan jälkeen yhä enemmän kiristyneet kapitalistiset ristiriidat — siinä tulos sodasta vv. 1914—1918.

2. Heti sodan päätyttyä alkaa »pikku» sotien kausi rajojen »säättämisestä»: taistelu Saksan ja Puolan välillä Ylä-Shleesiasta, Italian fascistit valtaavat asevoimalla Fiumen, Kreikan—Turkin sota Smyrnasta, sotaiset törmäykset Balkanin valtioiden välillä. Proletariaatin diktatuurin pystyttäminen Unkarissa aiheuttaa hyökkäyksen kapitalististen valtioiden Tshekkoslovakian ja Rumanian puolelta. Samaan aikaan kapitalistinen maailma mobilisoi voimia tukehuttaakseen proletaarisen kumouksen Neuvosto-Venäjällä. Alkaa intervensiointi (1918—1919), joka »kasvaa» Puolan sodaksi neuvostomaan työtätekeviä vastaan. Sitten seuraa Ruhrin sotilaallinen valtaus, ja sen jälkeen Ranskan siirtomaa-expansio Marokossa kapinaan nousseita riffejä vastaan. Ranskan imperialistinen sota druuseja vastaan Syyriassa päättää suur-sodan jälkeen kuluneen 10-vuotiskauden. Koko sodanjälkeinen kausi on täynnään imperialistista taistelua ja osittais-sotia, jotka ovat esinäytöstä suurten sotien vaiheeseen.

3. Huolimatta siitä että kapitalismi on muutaman viime vuoden aikana saavuttanut vissin vakaantuneisuuden, on tuo vakaantuneisuus ollut perin suhteellista. Proletaarinen kumous Venäjällä antoi kovan iskun maailman kapitalismille. Kansallinen vapausliike siirtomaissa murtaa siihen uuden aukon. Jo nämä kaksi tekijää, samalla kun maailman työväenluokka vastustaa pääoman hyökkäystä, sulkevat pois kapitalistisen järjestyksen vakavuuden mahdollisuuden. Sodan päättämisestä kuluneet vuodet ovat olleet kapitalismin erikoisen nopean »mätänemisen» vuosia. Maailmantalouden konjunktuurin heilahtelut ovat menettäneet sen ajaksottaisen luonteensa, mikä niillä oli ennen sotaa. Kriisit syntyvät milloin maailmantalouden toisessa, milloin sen toisessa navassa, perin lyhyet kuumeiset nousut vaihtuvat pitkäaikaiseen lamaan- nukseen. Maailman uudelleen jakaminen,

minkä imperialistiset ryövärit sodan tuloksena suorittivat, kaivoi auki imperialististen valtojen uuden kiukkuisen kilpailun ja kypsyyvien konfliktien lähteet. Kiihkeästi taistellaan niistä alueista, jotka ovat raaka-ainelähteinä tai ulkomaisen pääoman tuontialueena. Kapitalistiset valtiot ovat ympäröineet itsensä uusilla tullimuureilla, jotka tukkeavat tavarankierron vanhat kanavat. Suurten joukkojen kulutuksen supistuminen suurimmissa kapitalistisissa valtioissa, kasvava kansallinen teollisuus siirtomaissa ja merentakaisissa maissa, jotka ennen olivat ulkomaisten tavarain menekkimarkkinoina, nostaa maailman kapitalismin eteen kärkevänä markkinakysymyksen. Taistelu markkinoista ottaa nyt niin kiivaita muotoja, ettei kapitalistinen talous milloinkaan ennen sotaa sellaisia tuntenut. Tämä taloudellinen taistelu se vie aseellisiin törmäyksiin.

4. Viime vuosien aikana toiselta puolen imperialististen valtojen kesken, toiselta puolen imperialististen valtojen ja SSSR:n ja vapautuvien puolsiirtomaiden (Kiina) kesken säätyneen tasapainon rikkovat yhä enemmän avoimet sotilaalliset konfliktit, jotka tietävät sitä että on lähenemässä tuon tasapainotilan loppu ja kypsymässä edellytykset uudelle imperialistiselle sodalle. Kaikkialla maapallolla kasaantuu nyt palavaa ainesta, joka räjähtää heti ensi kipinästä. Italian—Jugoslavian konflikti, Italian imperialismin aggressiivisuus Albaniassa, Italian uhkaukset Turkille, kireät suhteet Italian ja Ranskan välillä, Puolan ja Saksan talousota, Englannin ja Ranskan ristiriidat Vähässä Aasiassa, Englannin taistelu afrikalaisiin siirtomaihin vievistä teistä — herruudesta Välimerellä, Yhdysvaltain imperialismin hyökkäävä luonne Tyyneellä merellä, Nikaraguan valtaaminen, mikä avaa tien Mexikon ja Etelä-Amerikan orjuuttamiseen, vaara mikä Japanin imperialismin puolelta on uhkaamassa Aasian kansoja — kaikki nämä ovat lähestyvien sotien verisen kirjan lehtisiä. Mutta rauhan asiaa vakavimmin uhkaavana tekijänä on tällä hetkellä epäilemättä Iso-Britannia. Se uusi, mikä nyt luonnehtii kansainvälistä tilannetta, se on se tosiasia, että Englanti on jäl-

leen saanut hegemonian Europan asioissa. Sen käsissä on alote kansainvälisessä siirtomaapolitiikassa, se ohjaa Kansainliittoa, se nyt yleensä johtaa kapitalistista yhteisrintamaa Kiinaa ja SSSR:ää vastaan.

SSSR ja Kiina sodan solmukohtina.

5. Kaikki kapitalistivaltioiden väliset ristiriidat väistyvät taka-alalle suuren vedenjakajan tieltä, joka erottaa maailman kahteen leiriin: toiseen jää SSSR ja kumouksellinen Kiina, toiseen koko kapitalistinen maailma. Kiina ja SSSR, ne ovat koko kansainvälisen tilanteen solmukohtat. Niiden yllä nyt uhkaavimpina leijailevat sodan pilvet. Kiina ja SSSR, joiden alueet käsittävät suurimman osan Aasiasta ja puolet Euroopasta, koskemattomine taloudellisine rikkauksineen, monisatamiljoonaisine väestöineen, siinä kaksi ehtymätöntä raaka-ainelähdettä ja valtavaa markkina-aluetta. Taistelu näistä mittaamattomista markkinoista on kansainväliselle pääomalle elämän ja kuoleman kysymys. Ja sitä jatkuu niin kauan, kunnes maailman proletariaatti tekee lopun kansainvälisen porvariston herruudesta.

6. Valtava on Kiinan kumouksen merkitys maailman proletariaatille. Kiinan kumouksen työläis-talonpoikaisen tien voitto antaisi voimakkaan sysäyksen maailman työväenliikkeen, ja ennen kaikkea Englannin työväenluokan kumouksellistumiselle. Kumouksellistuminen kohosi johtavissa kapitalistimaissa korkeammalle kuin milloinkaan. Luotaisiin objektiivisesti kumouksellinen tilanne syville joukkoliikkeille koko maailmassa. Jos taas proletariaatti olisi voimaton irrottamaan imperialistista hirttonuoraa kumouksellisen Kiinan kaulasta, niin imperialistien voitto Kiinassa tietäisi ensiksikin kapitalistisen komennon uutta tilapäistä lujittumista koko maailmassa, toiseksi hillitöntä taantumusta työväenluokkaa vastaan imperialistisissa maissa ja kolmanneksi imperialistisen blokin hyökkäystä SSSR:n kimppuun. Taistelu imperialisteja vastaan niiden kuristaessa Kiinan kumousta on senvuoksi samalla Europan, Amerikan ja Japanin työväenluokan itsepuolustusta pääoman hyök-

käystä vastaan, taistelua sotia vastaan Euroopassa ja taistelua yhteiskunnallisen kumouksen puolesta kunkin omassa maassa.

»Suurten sotien» aikakausi.

7. Imperialistisen politiikan uutta vaihtetta luonnehtii se, että kapitalismi valmistelelee siirtymistä »pienistä» sodista suuriin sotiin. Sota Kiinassa, joka toistaiseksi muotojensa puolesta muistuttaa interventSIONIA vv. 1918—1919 Neuvostojen maassa, on suurten sotien vaiheen alkua. Kansainvälisen merkityksensä puolesta on imperialististen voimien interventSIONI Kiinassa jo suursotaa. Suursotaa on se siksi, että sitä käyvät suurimmat kapitalistiset valtiot Englannin johdolla Kiinan 400.000.000 työtätekeviä joukkoja vastaan. Siihen ovat sidotut neljän mantereen: Aasian, Europan, Amerikan ja Australian välittömät kohtalot. Kiertämättömästi kasvaa se uusiksi sodiksi, jollei sitä alkuunsa tukahuteta. Se on jo muuttumassa sodaksi Neuvostoliittoa vastaan. Kieli, jota Englannin konservatiivinen lehdistö käyttää SSSR:ää kohtaan, muistuttaa jo sotaa käyvän vallan kieltä. Sellaisiin tekoihin, kuin hyökkäys neuvostovallan edustajistoon Pekingissä, diplomaattisten kuriirien vangitsemiset ja hyökkäys SSSR:n kauppavedustajistoon Lontoossa, vastataan kapitalistivaltiojen kansainvälisissä suhteissa tavallisesti pakkotoimenpiteillä, jotka sisältävät sodan uhkan. Vain neuvostohallituksen periaatteellinen rauhanpolitiikka on toistaiseksi pelastanut Englannin ja SSSR:n työtätekevät joukot tästä neuvostovastaisesta sodasta Ison Britannian järjestelmällisestä provokatsioonista huolimatta.

8. Mutta tämä sota uhkaa laajeta koko Aasian ja Tyynenmeren rannikolle:

a) on aivan ilmeistä, että Kiinan kumouksen työläis-talonpoikaisen tien voitto aiheuttaisi imperialistien puolelta sarjan Kiinan työtätekevien joukkojen voitokkaan liikkeen sekä Intiassa, Ranskan Indokiinassa, Tyynenmeren saaristossa, Filippiineillä ja Koreassa nostattamain kumousliikkeiden kiukkuisia tukahuttamisyrityksiä. Siitä tulisi suurimpain kapitalistimaiden imperialistien yhtyneen blokin pitkäaikainen suursota ku-

mouksellisen Kiinan johtamia Aasian kapinoivia työtätekeviä joukkoja vastaan;

b) toisaalta Kiinan kumouksen tappio päästäisi valloilleen Englannin, Japanin ja Yhdysvaltain ristiriidat Kiinassa ja kiertämättömästi veisi imperialististen valtioiden väliseen Tyynenmeren sotaan.

9. Kiinan sotaan kytkeytyy läheisesti yhä intensiivisemmin ajettu SSSR:n saartamispolitiikka Europan ja Aasian mantereiden muissa kohdissa. Englannin diplomatia tekee väsymättömästi työtä luodakseen Suomesta Puolan kautta Rumaniaan ulottuvan neuvostovastaisen balttilaisen yhteisrintaman; se yrittää kietoa siihen Liettuan järjestämällä siellä fascistikaappauksen. Fascistisen Italian avustuksella yrittää se saada lujan jansijan Balkanilla vedettyään neuvostovastaiseen kokoomukseen Unkarin. Näin laskee se voivansa Tonavan maista luoda kyllin laajan neuvostovastaisen rintaman. Puolan pitäisi näytellä aktiivisinta osaa neuvostovastaisessa rintamassa, mutta sen selkäpuoli pitää turvata sodan varalta. Ja Englannin imperialismi ponnistaa kaikki voimansa saadakseen Saksan vaikutuspiiriinsä ja Saksan—Puolan suhteet säännöstellyiksi yhteistä taistelua varten SSSR:ää vastaan. Sellainen on Saksan »läntisen orientoinnin» ja Locarnon politiikan ajatus, ja aivan viime aikoina on Englanti pyrkinyt saamaan varmuuden myös Ranskan avusta SSSR:n saartamisessa. Keski-Aasiassa, Afganistanissa, Persiassa, läheisessä idässä, Turkissa, kaukaisessa idässä — kaikkialla Englannin imperialismi punoo juonia Neuvosto-Liittoa vastaan. Kansainvälistä talouskonferenssia yrittää Englannin diplomatia käyttää SSSR:n taloudelliseen saartamiseen. Samaan aikaan käy kuumeinen sodan valmistelu SSSR:ään rajautuvissa maissa, eritoten Puolassa ja Rumaniaassa.

Selkäpuolen vahvistaminen sodan varalle.

10. KI:n Tpk:n viime täysistunnon jälkeen on useissa maissa sattunut tapauksia, jotka erittäin hyvin kuvaavat sitä sotavalmistelujen ilmapiiriä, jossa kaikki kapitalistiset suurmaat nyt elävät. Kaikissa kapitalistimaissa on nyt havaitta-

vissa taantumuksen voimistuminen, terrorististen, fascististen työväenluokan kuristamistapojen kansainvälistyminen suuremmissa tai pienemmissä määrässä. Sisäinen taantumus käy yhtä jalkaa ulkoisten valloituspyrintöjen kanssa. Voidakseen käydä sotaa täytyy kapitalismissa olla »rauhottunut» selkäpuoli. Nykyaikainen sota vaatii rintamalla tarvittavien ihmisjoukkojen lisäksi suunnattomia tehdasarmeijoita työskentelemään sodan jättiläismäisen koneen ääressä. Näiden ihmisten täytyy tulla tuon koneen osaksi, niissä täytyy tukahuttaa taistelunhalu, niiden ammattiliittojen täytyy muuttua yhdeksi niistä päävivuista, jotka panevat liikkeelle koko sodan koneiston. Tästä johtuvat yritykset ammattiliittojen »valtiollistuttamiseksi», niiden militarisoinniseksi, vuosikymmenien sitkeän taistelun kautta valloitetujen alkeellisten oikeuksien riistämiseksi niiltä.

11. Tässä suhteessa on ennen kaikkea mainittava Englanti. Se on nyt maailman taantumuksen etunenässä. Kukistamalla vuorityöläisten lakon Englannin pääoma antoi hyökkäysmerkin koko kansainväliselle porvaristolle. Sota Kiinaa vastaan, hyökkäys Neuvostoliiton kimppuun, karkaus Nicaraguan kimppuun ja isku Englannin vuorityöläisille — ne ovat kaikki samaan ketjuun kuuluvia renkaita. Englannissa tosiasiallisesti peruutetaan lakko-oikeus. Uusi ammattiliittolaki ei ainoastaan pyri riistämään proletariaatilta sodan sattuessa sellaista taisteluasetta sitä vastaan kuin on suurlakko, vaan oikeuden lakkoihin yleensä. Hallitus voi julistaa laittomaksi jokaisen lakon rauhahan aikanaikin. Italiassa mitä julmimman valkoisen terrorin vallitessa työväenluokkaa vastaan pannaan täytäntöön reformististen johtajain (d'Arragona ja Kump.) avustuksella sellainen toimenpide kuin on ammattiliittojen »valtiollistuttaminen», mikä itse asiassa merkitsee työtätekevien joukkojen itsenäisten luokkajärjestöjen täydellistä lopettamista. Sen mitä porvaristo ei uskaltanut tehdä maailmansodan aikana, sen nyt toteuttaa fascismi meidän silmiemme edessä. »Kansalaisrauhan» viimeiset käytännölliset johtopäätökset muutetaan todellisuudeksi. Vihdoin hyväksytään Ranskassa laki

»kansakunnan aseistuksesta», joka käytännössä merkitsee hirvittävää, valtiollisen ja taloudellisen elämän kaikkiin huokosiin tunkeutuvaa militarisoitua. Tämän lain mukaan mobilisoidaan sodan sattuessa koko väestö ikään ja sukupuoleen katsomatta emämaassa ja siirtomaissa. Tehtaissa olevat työläiset joutuvat samaan asemaan kuin sotamiehet. Ammattiliitot militarisoidaan, samoin kuin militarisoidaan kaikki yhdistykset. Lakko-oikeus niin ollen keskeytetään. Jokaista lakon osanottajaa uhkaa kenttäsotaoikeus. Japanissa pannaan täytäntöön koulujen militarisointi, pannaan voimaan kuritushuonelakeja työläisten lakkoja vastaan sodan sattuessa. Saksassa peruutetaan yksi Saksan vallankumouksen saavutus — »stuntinen työpäivä, valmistellaan uusia lakiehdotuksia lakkoja vastaan. Fascistit tunkeutuvat sisältä päin vähitellen valtio- ja hallintokoneistoon. Puolassa sisäinen taantumus työväenluokan suhteen jättää varjoon vieläpä tsaarinvallankin hallitsemistavat. Valkovenäläisten ja muiden vähemmistökansallisuuksien kansalliset järjestöt tuhoataan. Lahjomisten ja muiden likaisten keinojen avulla perustetaan Pilsudskin agenttureja, joiden tehtävänä on turvata Neuvostoliittoa vastaan käytävän sodan selkäpuoli »vähemmistökansallisuuksien» keskuudessa. Samallaisia menettelytapoja noudattaa Rumania selkäpuolensa turvaamiseksi Bessarabiassa. Kaikki nämä toimenpiteet ovat vain erillisiä osia samasta sotilaallisesta liikekannallepanosuunnitelmasta.

12. Huomattavaa osaa tässä suunnitelmassa näyttelevät porvariston aseelliset järjestöt. Ennen maailmansotaa 1914 kapitalismi ei tuntenut laajassa mitassa tämänlaatuista vastavallankumouksellista puhdasta luokka-armeijaa. Se käytti taistelussa joukkoliikkeitä vastaan »valtion» elimiä, vakinaista armeijaa, poliisia, santarmilaitosta. Luokkasodan kärjistyminen maailmansodan jälkeen pyyhkäisi pois viimeisetkin »demokratian» jätteet porvaristolta. Kaikkialla pääoma järjestää taistelujärjestöjään, joiden lukumäärä monessa maassa on suurempi kuin säännöllisen armeijan. Näiden järjestöjen tehtäviin, paitsi sisäisen taantumuksen

tukemista »rauhan» aikana, kuuluu sodan aikana:

a) olla alituisena luotettavana reservinä vallankumouksellisten liikkeiden tukahuttamista varten, jotka voivat syntyä sodan aikana tahi sen loppupuolella;

b) liikekannalle panon sattuessa ajaa joukkoja sotaan pistinten avulla;

c) olla valmiina kantajoukkoina nyky-aikaisia armeijoita varten imperialistisen sodan sattuessa.

Tärkeänä tekijänä kapitalistisen selkäpuolen lujittamisessa on myöskin se työ, jota kansalliskiihkoiset ja fascistiset järjestöt harjoittavat naisten keskuudessa, ottaen huomioon naisten joukkojen merkityksen sodan sattuessa taloudellisessa koneistossa (asetehtaat, maanviljelys, liikenne), hallintolaitoksissa jne.

13. Jokainen imperialistinen sota on sotaa työväen luokkaa ja työtätekeviä joukkoja vastaan. Se puristaa niitä hirvittävästi porvariston diktatuurilla. Se »peruuttaa» kaikki vapaudet, se lujittaa monin kerroin työväenluokan taistelua sortavaa ja kuristavaa koneistoaan. Mutta sota Neuvostoliittoa vastaan tulee olemaan erikoinen sota. Se tulee olemaan välitön sota työväenluokkaa ja kommunismia vastaan koko maapallolla, ennen kaikkea Euroopassa. Poikkeuslaeilla, joita nyt jo pannaan voimaan kommunistisia puolueita vastaan, porvaristo koettaa raivata maaperää sotaa varten ja saada itselleen vapaat kädet. Porvaristo tulee yrittämään fyysisesti tuhota aktiivisimmat proletaariset kantajoukot. Tästä on selvänä todistuksena se taistelu, jota se jo nyt kaikkialla käy kommunismia vastaan. Kiinassa se kuristaa ja ampuu kommunisteja Tshan Tso Linin ja Tshan Kai Shekin kautta, se murhaa niitä salaa Italiassa ja Etelä-Amerikassa. Se ampuu niitä Balkanilla, Rumaniassa, Bulgariassa, Puolassa ja Liettuassa. Se järjestää kommunisteja vastaan oikeudenkäynnin Tsherkoslovakiassa, syyttäen heitä vakoilusta. Ranskassa se vainoaa niitä mukavieraan vallan käytyinä; Saksassa ja Unkarissa lähetetään kommunisteja kymmenittäin kuritushuoneisiin. Imperialistisissa sodissa porvaristo tallaa jalkoihinsa yleensä kaikki »kansainväliset sopimukset», jotka rajoittavat raakalaismaisia

sodankäyntitapoja. Luokkasodassa Neuvostoliittoa ja siirtomaitten kapinaan nousevia kansoja vastaan — tässä kaksinkerroin imperialistisessa sodassa — se laskee liikkeelle kauheimmatkin keinot työtätekevien joukkojen tuhoamiseksi. Työläisjoukkojen on nyt jo selvästi havaittava porvariston sotavalmistelujen vastavallankumouksellinen luonne.

Militarismin kasvu.

14. Samanaikaisesti näiden selkäpuolen turvaamista tarkoittavien toimenpiteiden kanssa tapahtuu kaikkien apulähteiden mobilisointi rintamaa varten. Päivä päivältä kasvaa militarismi, kasvavat sotamäärärahat (sotilasmenojen määrä on melkein kaksinkertaistunut). Sotateollisuus on saavuttanut hirvittävän laajuuden. Nykyaikaiset kapitalistiset armeijat, ammennettuaan viimeistä myöten kaikki ihmisaineksen suomat mahdollisuudet, keskittävät kaiken huomionsa sotakoneiston teknilliseen täydentämiseen. Armeijan kyllästäminen kuularuis-kuilla kasvaa, tykkitulen kauaskantaisuus lisääntyy, lentokoneitten kantokyky suurenee, pommien räjähdysvoima ja ulottuvaisuus suurenee, otetaan käyttöön yhden hengen tankkeja, keksitään uusia kaasuja, sommitellaan uusia erikoisia tuliaineita, joita heittämällä voidaan polttaa kokonaisia rykmentejä ja divisiooneja. Valmistellaan niin sanottua bakteriologista sotaa, joka levittää tarttuvia tauteja vastustajan sotajoukkojen keskuuteen jne.

15. Tuleva sota on mekanisoitua sotaa. Jokainen maa muuttuu suunnattomaksi tuhoamisvälineitten tehtaaksi. Mekanisoidun murhaamisen alalla tulee moottori näyttelemään ratkaisevaa osaa. Mutta juuri sen vuoksi, että sotateknikka on saavuttanut korkeimman kehitysasteen, on kapitalististen valtioiden lähetettävä sotatoimien alueille suunnattomia joukkoja. Tässä tarkoituksessa kapitalistiset valtiot järjestävät armeijansa uuteen uskoon militarisoimalla koko väestön ja pitämällä samalla yllä laajoja vakituisia kantajoukkoja. Samalla hälvenee raja rintaman ja selkäpuolen välillä lentokoneiden laajan käyttämisen, uusimpien pommien tuhoamisvoiman, tykistö-

kauaskantoisuuden vuoksi. Tulevan sodan seuraukset jättävät varjoon kaikki ne kauhut, joita työtätekevät joukot saivat kokea 1914—18.

Mutta tämän sodan luonteen vuoksi kasvaa työväen luokan ja sen järjestöjen, ennenkaikkea ammattiliittojen merkitys, ilman niiden osanottoa sota on mahdoton. Niiden vastarinta sotaa vastaan, yhdessä armeijan vallankumouksellisen taistelun kanssa sotaa vastaan, on käyvä kohtalokkaaksi imperialistisille esikunnille.

Sodan aatteellinen valmistus.

16. Toisen Internatsionalen ja Amsterdamin päätehtävänä 1914—18 sodan jälkeen on ollut toimia jonkinlaisena kansainvälisen porvariston agitatio-osastona, jonka velvollisuuksiin on kuulunut kapitalistisen järjestelmän konnuuksien aatteellinen puolustaminen. Pääoman ja sosialidemokratian välillä on ollut olemassa työnjako. Kapitalismi on aseistautunut, tehden teknillisiä valmistuksia sotiin, sosialidemokratia on niitä aatteellisesti valmistanut. Tämä valmistelu on tapahtunut kahdella tavalla:

a) Puolustamalla ja peittelemällä imperialistien keskinäistä sotaa. Hilferdingin teoria ultra-imperialismista »passifistisena» ajanjaksona, jolle on ominaista kapitalistiyhtymäin keskityksen metoodien ja »kansanvallan periaatteiden» sovelluttaminen ulkopolitiikkaan, on vastannut sosialidemokraattisten puolueitten käytännöllinen toiminta; propaganda Kansainliiton hyväksi, joka muka kykenee ehkäisemään sodat; wilsonismin, Dawesin suunnitelman, Locarnon sopimuksen tukeminen jne. Tällä politiikalla on sosialidemokratia lamaannuttanut joukkojen valppautta, herättänyt niissä sellaisia harhaluuloja, että sotien jakso on päättynyt.

b) Mutta samanaikaisesti on sosialidemokratia aktiivisesti valmistellut sotaa Neuvostoliittoa ja siirtomaitten työtätekeviä joukkoja vastaan. Eri vaiheina tässä valmistuksessa ovat olleet: II Internatsionalen Marseillesin kongressin päätöslauselma, joka viittaa »yleismaailmalliseen bolshevismiin» (proletaariset vallankumoukset ja siirtomaat) tekijänä,

joka muka kaikkein eniten uhkaa rauhan asiaa, valheellinen ja mitä törkein propaganda »punaista imperialismia» vastaan, terroria vastaan Neuvostoliitossa, sosialistista rakennustyötä vastaan siinä, kranaattijuttu ja vihdoin II Internatsionalen Toimeenpanevan Komitean viimeinen päätöslauselma, joka on antanut tunnuksen, että voidakseen taistella fascismia vastaan on tehtävä loppu bolshevismista.

Yhtä, petoksellinen ja avoimesti vastavallankumouksellinen on anarkististen ja syndikalististen johtajien kanta, jotka näennäisesti taistellen proletariaatin johtajien »diktatuuria» vastaan, taloudellista ja poliittista keskitystä vastaan Neuvostoliitossa ovat käyneet yhteistoimintaan porvariston kanssa päällekkäisyyden valmistelemiseksi maailman ensimmäisen työväenvaltion kimppuun, jota joka puolelta ympäröivät viholliset.

17. Koko tämän petoksellisen toiminnan tarkoituksena on sen »puolueettomuuden» kannan puolustelu, jota sosialidemokratia Breitscheidin suun kautta suosittelee Saksan työläisille kapitalistimaiden sotiessa Neuvostoliittoa vastaan.

Saksan sosialidemokratian konstinsa kokeneet veijarit käsittävät mainiosi, että sellaista »puolueettomuutta» ei voi olla, että Saksan kemiallinen teollisuus tulee kaiken todennäköisyyden mukaan palvelemaan Neuvostoliittoa vastaan sotivia valtioita, että Saksan liikennevälineet tulevat palvelemaan niitä kulettamalla ampumatarpeita Englannista ja Italiasta ja että saksalainen työläinen, samoin kuin muidenkin maiden työläiset, pannaan työskentelemään Neuvostoliiton työtätekeviä vastaan käytävän sodan hyväksi.

Mutta kun Saksan sosialidemokratia kannattaa puolueettomuutta, sentakia että se sattuu yhteen Saksan imperialismien kanssa, niin toiset Internatsionalen puolueet, kuten PPS (Puolan sós. dem. puolue), ovat yhdessä maansa porvariston ja tilanomistajien kanssa aktiivisia sodan lietsojia Neuvostoliittoa vastaan. Kaikkiialla sattuu sosialidemokratian kanta yhteen kunkin maan oman kansallisen porvariston etujen kanssa. Mutta sosialidemokratian kehityksessä on viime aikana havaittavissa jotakin uutta. Tätä uutta ilmenee siinä, että muutamis-

sä maissa sosialidemokratia ei tyydy yksistään aktiivisesti tukemaan oman hallituksensa imperialistista politiikkaa, vaan menee vielä pitemmälle. Se ottaa porvaristolta imperialistisen politiikan ja aseistamispolitiikan alotteen omiin käsiinsä. Ranskalaisten sosialistien kanta, jotka ovat Paul Boncourin kautta ehdottaneet uuden sotilaslain, on tämän sosialidemokratian uusimman kehityksen selvimpiä esimerkkejä.

18. Niin sanottujen »ultra-vasemmistolaisien» ryhmien osuus proletariaatin rappeuttamisessa ei myöskään ole ollut vähäistä. Jos Neuvostoliittoa vastaan käytävässä kamppailussa sosialidemokratia on säästännyt porvaristoa, niin ultra-vasemmistolaiset ovat samoin säästäneet sosialidemokratiaa. Nyt, jolloin päällekkäisen valmistaminen Neuvostoliiton kimppuun käy aivan ilmeiseksi, jolloin Scotland Yardin ammatti-murtovarkaat tekevät hävitystä neuvostovallan edustuslaitoksessa Lontoossa, »ultra-vasemmistolaisen» luopuruuden tosiasiallinen merkitys käy täysin selväksi. Neuvostovastaisen kamppailun valossa katsottuna osoittuu tämä luopuruus yhdeksi Neuvostoliiton selkäpuolen rappeutumisen aineksi sodan sattuessa. Ja mikäli tämä ryhmä yrittää saavuttaa kansainvälisen luonteen, sikäli se on samalla Kominternin sotaa vastaan käymää taistelua häjöttävänä aineksena.

19. Toisen Internationalen ja Amsterdamin kanta Kiinan kysymyksessä on ollut yhtä petoksellinen kuin Neuvostoliitonkin suhteen. Toinen Internationale ei ole pannut rikkaa ristiin estääkseen ulkomaalaisten joukkojen keskitystä Kiinassa. Sen johtajat puolustavat kyynillisesti ja julkeasti sotaa Kiinaa vastaan. Jos sen johtajat, sellaiset kuin Thomas ovat olleet eri mieltä hallituksensa kanssa Kiinan kysymyksessä, niin vain sen vuoksi, että heidän mielestään hallitus lähettää liian vähän sotaväkeä, että pitäisi lähettää enemmän. Toinen II Internationalen johtaja, Mac Donald, on lausunut, että Englannin etujen suojeleminen Kiinassa vaatii vastaavan suuruisen aseellisen voiman pitämistä ulkomaalaisten kaupunginosissa. II Internationale julkisesti kannattaa kiinalaista Gallifetiä Tshan Kai Shiä

Shanghaiin telotusten jälkeen (kts. »Hamburger Echo» 19 piltä huhtikuuta). Kiinan proletariaatin yritykset kansallis-vallankumouksellisen liikkeen ylijohdon ottamiseksi omiin käsiinsä aiheuttavat raivoisan vastarinnan koko kansainvälisen sosialidemokratian taholta.

20. Sosialidemokratian n.s. »vasemmistolaisen» osan (Otto Bauer, Paul Levi y.m.) kanta sotakysymyksessä ei ole vähemmän rikollinen ja hävytön:

a) Rikoksellista toimettomuuttaan nyt jo alkaneessa sodassa Kiinaa vastaan tämä sosialidemokratian vasen sivusta peittelee viisasteluilla imperialististen sotien vaarasta yleensä.

b) Yhdessä Hilferdingin kanssa he tukevat sitä erittäin vaarallista harhakäsitystä, että imperialismi itsessään ei ole vaarallinen, vaan että se käy vaaralliseksi vasta taantumukseen yhtyneenä (kts. Itävallan sosialidemokraattinen »Kampf»).

c) Kamppailussaan Neuvostoliittoa vastaan he käyttävät samoja panettelun myrkytettyjä aseita kuin sosialidemokratian oikea siipikin. Tämä sosialidemokratian vasen siipi on kaikkein vahingollisin, sillä sen johtajat käytännössä peittävät oikeistolais-socialidemokraattien kantaa »vasemmistolaisilla» fraaseilla; suojelevat aina näitä ja porvaristoa väkeinä hetkinä ja petkuttaen työläisiä helpottavat porvariston imperialististen suunnitelmien toteuttamista.

21. Taistelussaan imperialistista sekaantumista vastaan vallankumouksellisessa Kiinassa ja rauhan puolesta Neuvostoliiton kanssa eivät kommunistiset puolueet voi kieltäytyä yhteisrintamataktiikan soveltamisesta. Päinvastoin, yhteisrintamataktiikan mahdollisimman laaja soveltaminen tässä taistelussa on ehdottomasti välttämätöntä mitä laajimpien työläisten, talonpoikain ja sorrettujen kansain joukkojen mobilisoimiseksi sekä pasifististen harhakäsitysten paljastamiseksi. Tällöin ei saa hetkeksikään unohtaa, että niin sanotut »vasemmistolaiset» sosialidemokraattiset johtajat (kuten Paul Levi Saksassa, Brague Ranskassa, sellaiset Englannin työväenpuolueen edustajat kuin Maxdon ja Wheatley ja sellaiset vasemmistolaiset amma-

tillisen liikkeen johtajat kuin Purcell ja Hicks) ovat kommunismin vaarallisimpia vihollisia työväenliikkeessä. Sosialidemokratian sisässä olevan vasemmistolaisen oppositioonin vilpittömämpiäkin johtajia, mikäli ne vain horjuvat ja löpöttelevät, mutta kieltäytyvät järjestöllisesti katkaisemasta välejäan sosialidemokraattisen johdon kanssa, on kommunistisen puolueen mitä terävimmän arvosteltava ja osotettava niitä vielä kannattaville työläisille niiden petkuttajan tehtävä. Mutta samalla on vasemmistolaisten sosialistien ja muidenkin vasemmistolaisten (esim. anarko-syndikalististen) työläisten vetäminen vallankumoukselliseen proletaariin yhteisrintamaan nykyisessä tilanteessa tärkeämpää kuin koskaan ennen.

Aseista riisuutumisesta ja pasifismista.

22. Tilanteessa, jossa on käynnissä voimaperäinen valmistelu imperialistisiin sotiin, porvarillisten hallitusten ja pikkuporvarillisten pasifistien jaarittelut aseistariisuutumisesta ovat mitä suurinta tekopyhyyttä ja pilkkaa (1922 solmitun merivarustusten rajoittamista koskevan Washingtonin sopimuksen tosiasiallinen rikkominen, Coolidgen »aseistariisuutumista» koskevan ehdotuksen myttyynmeno, Kansainliiton Genfin konferenssin myttyynmeno maaliskuussa 1927). Kommunistien on kaikin keinoin paljastettava porvariston ja sen kätyrien, sosialidemokraattien, esittämä aseistariisuutumisen tunnus, kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Tuollaisen tunnuksen tukeminen kylvää vain sellaisia harhakäsityksiä, että sotien hävittäminen on muka mahdollinen ilman kapitalismin hävittämistä. Ei minkäänlaiset porvariston ja sosialidemokraattien ehdotukset aseistuksen supistamisesta ja sotilasmenojen vähentämisestä voi vähentää sotien vaaraa imperialismien aikakautena.

Ainoa maa, joka jo käytännössä on supistanut armeijansa äärimmilleen, on Neuvostoliitto. Se on ainoa luja rauhan tukikohta kaikkien olemassa olevien valtioiden joukossa. Syntyneenä Lokakuussa imperialistisen sodan vastaisen taistelun merkeissä se on kymmenen vuoden ajan ollut pahana häirtana Euroopan im-

perialisteille, se kun on estänyt niitä ajamasta työtätekeviä joukkoja toisiaan vastaan. Tätä tehtävää se voi suorittaa tulevaisuudessakin sillä ehdolla, että kansainvälinen työväenluokka kannattaa sen politiikkaa. Neuvostoliiton aseistariisuutumiseen tähtäävä politiikka on sellaisen valtion politiikkaa, jossa proletariaatti pitää käsissään valtaa, laskien perustusta uudelle yhteiskunnalle, jossa sodat ovat mahdottomia. Tämän vuoksi täytyy myöskin maailman proletariaatin suhteen Neuvostoliiton kantaan nähden aseistariisuutumiskysymyksessä olla periaatteellisesti toisen, kuin mitä se on kapitalististen valtioiden tekopyhiin aseistariisuutumisehdotelmiin nähden.

23. On täysin selvää, että miljoonat työtätekevät, joka ovat kokeneet vuosien 1914—18 imperialistisen sodan, eivät tahdo uutta sotaa. Sen jättämät arvet ja haavat ovat vielä liian tuoreet. Nämä työläiset ovat valmiit taistelemaan sotaa vastaan, mutta ollen sosialidemokratian pettämisiä, he eivät näe vielä selvää tietä eivätkä tunne jalkainsa alla lujaa vallankumouksellista pohjaa. Siinä on syy siihen hämääntyneeseen tunne-pasifismiin, jota työväenluokka vielä sairastaa. Tällä pasifismilla ei ole mitään tekemistä sen porvarillisten pasifistien, pappien ja muiden silmänkääntäjien tietoisien petoksen kanssa, jonka tehtävänä on silittelä ja koristella kapitalistisen yhteiskunnan teräviä särmiä.

24. Näiden kahden pasifismin lajin välillä on tehtävä ero. Jos kommunistit ovat valmiit kärsivällisesti selittämään työläisille heidän virheitään, vetämään niitä »työläisten yhteisrintamaan» työväenluokan etujoukon kanssa, auttaen noita työläiskerroksia taistelun kuluessa korjaamaan virheensä, niin »johtajien» suhteen, jotka käyttäen hyväkseen proletariaatin hämääntyneitä pasifistisia mielialoja, tekevät tästä pasifismista »kannan» ja antavat sille jonkun vääran periaatteellisen perustelun, on heidän oltava erikoisen säälimättömiä.

»Yksi työväenluokan pimitämismuoto — kirjotti Lenin sodan aikana v. 1915 — on pasifismi ja ylimalkainen rauhan saarnaaminen. Kapitalismin

vallitessa, ja erittäinkin sen imperialistisella kaudella, sodat ovat välttämättömiä. Nykyaikana sellainen rauhan propaganda, johon ei liity kehoitusta joukkojen vallankumoukselliseen toimintaan, on omiaan kylvämään harhakäsityksiä, rappeuttamaan proletaariaattia, herättämällä siinä luottamusta porvariston humanismiin, ja tekemään sen leikkikaluksi sotivien maiden salaisen diplomatian käsiin.» (Lenin, Kootut eokset, XIII nide, s. 51. — »Pasifismi ja rauhan tunnus.»)

25. Sellaisten pasifististen sekapäitten joukkoon, joiden »rauhanpropagandaan» ei liity kehoitus joukkojen vallankumoukselliseen toimintaan, kuuluu ennen kaikkea Englannin riippumaton työväenpuolue, joka ei ole tehnyt ainoatakaan käytännöllistä askelta Englannin työväenluokan, sotilaitten ja merimiesten nostattamiseksi taisteluun Englannin imperialismia vastaan. Riippumaton työväenpuolue on järjestelmällisesti kieltäytynyt yhteisrintamasta kommunistisen puolueen kanssa. Se on tuominut Kiinan työtä-kevien joukkojen »väkivallan» ja aseellisen taistelun ulkomaisia imperialisteja vastaan, se on esittänyt »neuvotteluja» Kiinan kansallis-vallankumouksellisen liikkeen edelleen kehittymisen ehkäisemiseksi.

Yhtä vahingollinen on tämän »sosialistisen pasifismin» toinen laji. Sellaista on se omalaatuinen uskonnollisen hämäräperäinen »antimilitarismi», joka liittyy Lansburyn nimeen ja jota tukee riippumaton työväenpuolue. Se tyytyy äänestämään sotilasmäärärahoja vastaan, saarnaamaan yksilöllistä ja joukkokieltäytymistä sotapalveluksesta ja kieltäytymistä aseitten kuljetuksesta sotatarkoituksiin. Mutta tämä ryhmä joutuu yhä enemmän Englannin työväenpuolueen vaikutuksen alaiseksi ja antautuu Britannian imperialismille. Tämä valhe-sosialistinen pasifismi on vaarallinen senvuoksi, että se synnyttää työläisissä sellaista harhakäsitystä, että sosialidemokratia, ainakin sen pasifistinen osa, on valmis taistelemaan sota vastaan. Itse asiassa ne vain sotkevat kysymystä oikeista joukkotaistelutavoista sota vastaan.

Taktillisia kysymyksiä taistelussa imperialistisia sotia vastaan.

26. Leninin kanta sotakysymyksessä määrittelee kommunistisen puolueen taktiikan kokonaiseksi historialliseksi ajanjaksoksi, imperialististen sotien ajanjaksoksi. Tunnukset sellaiset kuin »sota sodalle», »imperialistisen sodan muuttaminen kanalaissodaksi», »oman (porvarillisen) hallituksen tappio imperialistisessa sodassa» ovat vielä nytkin oikean vallankumouksellisen kansainvälisyyden klassillisia esimerkkejä. Leniniläisyyden ansio on sotakysymyksen asettaminen historiallisesti ja konkreettisesti; se on määritellyt kolme sodan lajia: 1) imperialististen valtioiden keskinäiset sodat, b) kansallis-vallankumoukselliset sodat imperialismia vastaan, niihin luettuina siirtomaasodat (Kiina) ja c) kapitalistisen vastavallankumouksen sodat protektaarisia vallankumouksia ja sosialismia rakentavia maita vastaan. Kominternin on nyt vain sovellettava kahteen viimeksimainittuun sodan lajiin nähden se yleinen kanta, jonka bolshevismi on kaikkein täydellisimpänä esittänyt imperialististen valtioiden keskinäisiin sotiin nähden.

27. Bolshevikit tuomitsevat ennen kaikkea:

a) Sotakysymyksen kevytmielisen asetteluun. Haagin konferenssiin osaaottanutta venäläistä valtuuskuntaa varten laatimassaan ohjelmaluonnoksessa Lenin erittäin ankarasti varottaa kevytmielisestä suhtautumisesta kysymykseen sodanvastaisen taistelun keinojen valintaan nähden. Hän kehottaa kaikkia kommunistisia puolueita ottamaan huomioon sen tilanteen, jossa sota syttyy: sen valmistelun salaperäisyyden, sen syttymisen odottamattomuuden, »tavallisen, vaikkapa vielä vallankumoukselliseksikin itseään nimitävän työläisten järjestön avuttomuuden todella uhkaavaan sotaan nähden» — ja edelleen sen seikan, että »kysymyksen isänmaan puolustuksesta työläisten suunnaton enemmistö tulee ratkaisemaan oman porvaristonsa hyväksi, porvariston painostaessa valtiokoneistollaan, pitäessä käsissään kaiken tiedotustoiminnan jne.»

»Sodan boikottaus — kirjottaa Lenin — on typerää lorua.»

a) Vuoden 1914 kokemusten perusteella bolshevismi paljasti myöskin niiden petturuuden, jotka vakavan ja sitkeän sodanvastaisen taistelun valmistamisen asemesta vain soittivat suutaan. Kuten tunnettua, ehdotti Lenin yhdessä Luxemburgin kanssa Baselin kongressin päätöslauselmaan korjausta, jossa neuvottiin sodan syytystä työskentelemään »kapitalismin perikadon jouduttamiseksi Kommuunin, Lokakuun (suurlakko) ja vuoden 1905 joulukuun (Moskovan kapina) hengessä. Mutta bolshevismi taisteli myöskin anarko-syndikalismien ja vanhan herveläisen suunnan kanssa, jotka paljon puhuivat »suurlakosta», »kapinasta», »liikekannallepanon sabotaasista», mutta eivät ottaneet ainoatakaan askelta valmistautuakseen taisteluun sotaa vastaan, jotta eivät olisi osottautuneet täysin avuttomiksi sen julistamisen hetkellä. Maailmansota osotti oikeiksi kaikkein huonoimmat käsitykset tämänlaatuisista »vallankumouksellisista».

28. Leninin kanta kysymyksessä »imperialistisen sodan muuttamisesta kansalaisodaksi», jonka myöhemmin vahvisti Venäjän vallankumouksen kokemus, sisältää seuraavat perusajatukset:

I. Vallankumouksen menestymiseksi on tarpeen ennen kaikkea vallankumouksellinen tilanne, joka syntyy imperialistista sotaa käypien kapitalististen hallitusten epäonnistumisista ja tappioista sodassa; toisin sanoen on tarpeen: a) »hallitsevien luokkien kykenemättömyys herruutensa säilyttämiseen ennallaan — joku hallitsevien piirien pula»; b) sorrettujen luokkien puutteen ja kurjuuden tavallista suurempi kärjistyminen; c) joukkojen toimeliaisuuden huomattava kohoaminen mainittujen syiden takia.

II. Mutta nämä pelkät objektiiviset syyt eivät vielä riitä viemään vallankumousta voitokkaaseen loppuun. Niiden lisäksi täytyy olla subjektiivinen »vallankumouksellisen luokan kyky vallankumoukselliseen joukkotoimintaan riittävän voimakkaaseen murskaamiseen (tahi murtamaan) oman maan

hallitus, joka ei milloinkaan, edes pulan aikakautena, »kaadu», jos ei sitä »kaadeta». (Lenin XIII nide s. 139 ja 140. »Toisen Internationaalen romahdus».)

III. Vallankumouksellisella luokalla täytyy olla sitäpaita koeteltu bolshevistinen esikunta (nykyään kommunistipuolueet), joka kykenee valmistamaan ja järjestämään tämän luokan vallankumouksellista toimintaa. Vallankumouksellisten joukkoesiintymisten valmistuskautella on tämän esikunnan, käyttäen kaikki »lailliset» mahdollisuudet, harjoitettava herkeämätöntä agitatioonia joukkojen keskuudessa imperialistista sotaa vastaan tämän sodan kansalaisodaksi muuttamisen tunnuksella. Lenin otti tällöin huomioon, että tämä agitatiooni kohtaa raivokasta vastarintaa hallitsevien luokkien taholta.

»Ei vain sodassa — sanoi hän — vaan ehdottomasti aina poliittisen tilanteen kärjistyessä, puhumattakaan jostakin joukkojen vallankumouksellisesta toiminnasta, vapaimmankin porvarillisen maan hallitus tulee aina uhkaamaan laillisten järjestöjen hajottamisella, niiden rahastojen anastamisella, johtajien vangitsemisella ja muilla samantapaisilla 'käytännöllisillä seurauksilla'. Miten olla?»

Lenin vastasi myöskin tähän kysymykseen, että laillisen työväenpuolueen lisäksi

»on täydennettävä sitä luomalla illegaalinen tukikohta, illegaalinen järjestö; järjestämällä illegaalinen sosialidemokraattinen (lue: nykyään kommunistinen) työ, luovuttamatta tällöin ainoatakaan legaalista mahdollisuutta». (Lenin, XIII nide, s. 178, »II. Internationaalen romahdus».)

Samalla Lenin arvostelee niitä, jotka yrittävät joukkotaistelun asemesta sotaa vastaan asettaa irralliset teot, sellaiset kuin sabotaasi tahi yksilöllinen kieltäytyminen setopalveluksesta.

»Ei sodan sabotaasia eikä erillisiä yksilöllisiä esiintymisiä, vaan joukko-

propaganda, joka vie sodan muuttamiseen kansalaissodaksi.»

Hän näki tarkkaan ennakkolta sen hirtittävän militarisoimisjärjestelmän, jota hallitsevat luokat valmistautuvat nyt panemaan täytäntöön Ranskassa, 13 vuotta maailmansodan alkamisen jälkeen.

»Tänään imperialistinen porvaristo — kirjotti hän — ei militarisoi ainoastaan koko kansaa, vaan myöskin nuorison. Huomenna se voi ryhtyä militarisoimaan naisia». (XII nide, s. 452.)

Ja hän antaa työväenluokalle neuvon:

»Sinulle annetaan kivääri. Ota se ja opettele hyvin sotilaan ammatti. Tämä taito on välttämätön proletaareille, ei sitä varten, että sinä ampuisit veljiäsi, toisten maiden työläisiä, kuten nykyisessä sodassa tehdään ja niinkuin sinua neuvovat tekemään sosialismin petturit — vaan taistellaksesi oman maasi porvaristoa vastaan, tehdäkseen lopun riistosta, kurjuudesta ja sodasta ei hurskailla toivomuksilla, vaan voittamalla porvariston ja riisumalla se aseista.» (Lenin XIII nide, s. 453.)

29. Niin opetti Lenin kommunisteja taistelemaan imperialistista sotaa vastaan vallankumouksen puolesta.

Millaisia johtopäätöksiä on kommunististen puolueiden tehtävä tästä nykyistä tilannetta varten?

1) Pääpainon panee bolshevismi taistelussa sotaa vastaan joukkoliikkeeseen ja loukkotaisteluun. Työ joukkojen keskuudessa, tehtaissa, ammattiliitoissa, maalla, armeijassa — se on kommunistien tehtävä ennen sotaa ja sen aikana, muuttaakseen sen kansalaissodaksi.

2) Ne erittäin vaikeat olosuhteet, joihin sota asettaa työväenjärjestöt (Lenin — »Ohjeet Haagiin lähetetylle valtuuskunnalle»), velvottavat kommunistisia puolueita olemaan siihen valmiina joka hetki. Kommunistit eivät saa jättää taistelua sotaa vastaan siksi kun sota syttyy, siksi kun hallituksen toimeenpanema terrori väliaikaisesti tukahuttaa joukkojen vastarinnan, vaan ovat he velvolliset

käymään sitä ennen kaikkea sodan valmistuskaudella.

3) Järjestäen sitkeästi illegaalista koneistoa taistelua varten sotaa vastaan, sekä ennen sotaa että sen aikana, kommunistiset puolueet eivät saa sulkeutua pelkkään salaiseen työhön, vaan on heidän ensimmäisen mahdollisuuden tarjoutuessa vallankumouksellisen »anastuksen» kautta toteutettava agitatsiooninsa vapaus, johdettava joukot kadulle taistelemaan imperialistisen sodan muuttamisen puolesta kansalaissodaksi, vallan ottamiseksi proletariaatin käsiin, porvariston kukistamiseksi ja proletariaatin diktatuurin pystyttämiseksi.

4) Bolshevikit eivät voi rajottaa koko sodanvastaisen taistelun probleemia pelkkään »suurlakko»-kysymykseen. Suurlakko, joka ei muutu aseelliseksi kapinaksi, ei yksinään kykene tekemään mahdolliseksi imperialistista sotaa. Lakon — kapinan, siis kansalaissodan menestymisen ehto on vallankumouksellinen tilanne, vallankumouksellisten joukkojen pystyminen joukkotoimintaan, luja johtava esikunta kommunistisen puolueen muodossa, järjestelmällinen ja sitkeä työ loppuun saakka kapinan menestymisen valmistamiseksi hallitsevia luokkia vastaan. Senvuoksi ovat II Internationien kurjien »sankareitten» lupaukset »vastata» sotaan suurlakolla tyhjää sunsoittoa tahi tietoista petosta. Taistelu sotaa vastaan ei ole mikään yhdellä kertaa tapahtuva teko, se vaatii suuria uhreja työväenluokalta, monia joukkoesiintymisiä (mielentoituksia, lakkoja sotatarvetta taissa jne.), jotka päättyvät proletariaatin voitolliseen kapinaan. Kommunististen puolueiden on kaikin voimin pyrittävä alituisesti laajentamaan näitä joukkoesiintymisiä ja yhä päättävämmiin otettava suunta suurlakkoa kohti. Komintern on tietoinen siitä, että sodan sattuessa kahden imperialistisen valtion välillä suurlakon toteuttaminen sodan sytetyessä on sangen vaikeaa, mutta siitä huolimatta on ehdottoman välttämätöntä, että kommunistiset puolueet kaikissa kapitalistisissa maissa alituisesti harjoittavat propagandaa ja agitatioonia. suurlakon hyväksi sekä ennen että jälkeen sodan

Mutta tällöin ei ole unohdettava sitä, että tilanteen vallankumouksellisesta kehitymisestä riippuu, milloin suurlakon tunnus voidaan esittää toiminnan tunnukseksi, s.t.s. milloin suurlakon käytännöllinen toteuttaminen on mahdollinen. Suurlakon aikana kommunistien on päättävästi otettava suunta sen muuttamiseen aseelliseksi kapinaksi.

30. Sota Kiinaa ja Neuvostoliittoa vastaan ei ole tavallinen imperialistinen sota, se on kaksinkerroin imperialistinen sota; ne olosuhteet, joissa se tapahtuu, ja kun on kysymys Neuvostoliitosta — tulee tapahtumaan sodan syyttyä sitä vastaan — ovat toisenlaiset kuin vuonna 1914.

1) Ensinnäkin on tämä sota erikoinen sen vuoksi, että se on selvä luokkasota. Siinä eivät tappele imperialistit keskenään kansojen avulla, vaan imperialistien rankaisuretkikunta käy rauhottamaan työläisiä ja talonpoikia. Tämän käsittävät kaikki imperialististen maiden rehelliset työlätekevät.

2) »Isänmaanpuolustuksen» silmänkääntötunnus, varsinkin nykyisessä sodassa Kiinaa vastaan, ei enää vetele imperialististen maiden kansojen keskuudessa. Ei ainoakaan tervejärkinen ihminen maailmassa usko, että Kiina uhkaa hyökätä Suur-Britannian saarille. Senvuoksi porvaristo ja sen lakeijat ovat pakotettuja »isänmaan puolustuksen» tunnuksen asemesta esittämään sellaisia harhatunnuksia kuin »omaisuuden suojeleminen», »etujen suojeleminen», »arvovallan suojeleminen», »lipun suojeleminen», »sivistyksen suojeleminen bolshevismia vastaan» jne.

3) Työläisjoukoilla on vuosien 1914—18 verinen kokemus. Se on myöskin proletariaatin etujoukolla — kommunistisilla puolueilla. Ne arvioivat porvariston sodankäymistapoja ja ne ovat jo tässä suhteessa »oppineet läksynsä», vaikkakin vielä heikosti.

4) Kaiken lisäksi on proletariaatin etujoukko, erotukseksi imperialistisesta sodasta 1914, järjestynyt kommunistisiin puolueisiin, mikä puuttui 13 vuotta sitten.

31. Senvuoksi ovat myöskin mahdollisuudet sotaa vastaan taisteltaessa nyt paljoa suuremmat kuin vuosina 1914—18.

Tästä johtuu kommunististen puolueiden toiminnalle:

a) Kaksinkerroin imperialistisessa sodassa Kiinaa ja (tulevaisuudessa) Neuvostoliittoa vastaan tätä sotaa käypien kapitalististen maiden työläisten on samoin kuin jokaisessa imperialistisessa sodassa, jouduttava omien kapitalististen hallitustensa häviötä.

b) Jos kahden kapitalistisen maan välisessä sodassa työläiset, esiintyessään omien hallitustensa häviön puolesta, eivät voi esiintyä kummankaan sotivan puolen voiton hyväksi, niin kaksinkerroin imperialistisessa ja kaksinkerroin vallankumouksellisessa sodassa Kiinaa (tällä kertaa Uhanian) tai Neuvostoliittoa vastaan on aktiivisesti taisteltava Kiinan ja Neuvostoliiton työlätekevien joukkojen voiton hyväksi.

c) Veljeilyn tunnus, jonka boshevikit esittivät imperialistisen sodan sotilaille, pysyy voimassa vielä nykyaikanakin yhtenä antimilitaristisen työn tärkeimmistä tunnuksista imperialististen armeijoiden ja laivastojen sotilaitten ja merimiesten keskuudessa. Mutta se säilyttää merkityksensä etukädessä kahden imperialistisen valtion sotaan nähden; imperialistien vallankumouksellista Kiinaa (nykyhetkellä Uhanian) ja Neuvostoliittoa vastaan käymässä sodassa on tähän tunnukseen liitettävä kehoitus imperialististen armeijain sotilaitten ylimenosta sopivalla hetkellä vallankumouksen sotajoukkojen puolelle.

d) Proletariaatin on taisteltava kaikin keinoin estääkseen imperialisteja kuristamasta vallankumouksellista Kiinaa. Kuljetustyöläisten ja sotatarveteollisuustyöläisten lakot, suurlakko jne. — ne ovat keinoja, joihin kansainvälisen proletariaatin on turvauduttava puolustaakseen vallankumouksellista Kiinaa ja Neuvostoliittoa.

32. Historia antaa kansainväliselle työväenluokalle monilukuisia esimerkkejä kommunistien taistelusta sotaa vastaan. Sellainen esimerkki on ennen kaikkea venäläisten bolshevikkien kokemus vuosien 1914—18 imperialistisen sodan aikana; Saksan spartakistien kokemus; eri maiden työläisten taistelu vuosien 1918—19 sekaantumisen aikana; etelä-slavia-

laisten ja itävaltalaisien toverien kokemukset, jotka taistelivat Unkarin taisteluihin sekaantumista vastaan v. 1919. toimintakomiteat Englannissa Neuvostovallan ja Puolan välisessä sodassa v. 1920; Englannin, Saksan ja Italian työläisten toimeenpanemat aseittenkuljetuksen estämiset; puolalaisten työläisten ja talonpoikain harjoittama sissitoiminta Puolan armeijan selkäpuolella; Ruhrin kokemus illegaalisen työn järjestämisessä armeijan keskuudessa ja taistelussa Ruhrin alueen miehittämistä vastaan; Ranskan kommunistipuolueen ja kommunistisen nuorisoliiton kokemus Marokon ja Syyrian sodan aikana. Ja vihdoin Nuorisointernationalen runsas kokemus. Tämän runsaan kokemuksen hyväksennyttäminen nykyisessä sodassa Kiinaa vastaan on kaikkien Kominternin sektioitten alkeellisin velvollisuus.

»Kansanmiliisin» tunnuksesta ja sotilaallisista osittaisvaatimuksista.

33. Viime aikoina ovat useat kommunistipuolueet vaihtaneet vanhan demokraattisen »kansanmiliisin» tunnuksen »työtätekevien miliisin» (»työläisten ja talonpoikien miliisin») tahi proletariaatin aseistuksen tunnukseen. Onko sellainen kuten tunnettua, jo huhtikuussa v. 1917 vaihtaminen oikein? Onko »kansanmiliisin» tunnus vanhentunut? Lenin, kirjoituksessaan »Proletaarisesta miliisistä» kannatti vanhaa »yleisen kansanaseistuksen» tunnusta sen ajan vallankumoukselliseen Venäjään nähden.

Tähän aikaan huhtikuussa, jolloin sotilasjoukot kannattivat menshevikkejä ja etupäässä sosialivallankumouksellisia, »yleisellä kansanaseistuksella», joka asetettiin vastapainoksi imperialistiselle armeijalle, oli kahdenlainen merkitys.

a) Se oli takeena mahdollista sotilasvastavallankumousta vastaan.

b) Se oli imperialistista sotaa vastaan kohdistettu tunnus. Porvarillis-demokraattinen vallankumous oli tänä aikana muuttumassa sosialistiseksi.

34. Mitä muutoksia on tapahtunut sen jälkeen? Ensiksikin, useissa Euroopan maissa (Itävalta-Unkarissa, Saksassa) on päättynyt porvarillisten vallankumousten

jakso, samoin kuin se on jo kauan sitten päättynyt useimmissa Euroopan ja Ameriikan maissa; toinen muutos on se, että luokkataistelu on viimeisen vuosisikymmenen aikana saavuttanut historiassa ennenkuulumattoman kärjistyneen luonteen; luokat aseistautuvat aivan avoimesti: toisella puolen fascistit ja toisella puolen proletariaatin itsepuolustusjärjestöt (punaiset sataiset Saksassa y.m.s. järjestöt); ja vihdoin kolmanneksi on proletariaatin voittaessaan käytettävä hyväksyen Venäjän vallankumouksen kokemus, jossa punakaartin työläisjoukoista siirryttiin Punaisen Armeijan luomiseen. Sen vuoksi olisi virheellistä käyttää »yleisen kansanmiliisin» tunnusta kaikissa maissa. Se olisi puhtaasti koneellista kysymyksen ratkaisua.

35. Kysymys vakinaisen armeijan hävittämisestä, »yleisestä miliisistä», »proletariaatin aseistamisesta», »työtätekevien miliisistä» on asetettava olevat olot tarkasti huomioonottaen:

1) Nykyisissä kapitalistisissa maissa, joissa on päättynyt porvarillisen vallankumouksen kausi, kommunististen puolueiden on vakinaisen armeijan hävittämisen vaatimuksen rinnalla, yleensä puheen, esitettävä proletariaatin aseistuksen tunnus. Tämä tunnus on kaikkein parhaiten paikallaan: a) välttömästi valmistauduttaessa kansalaissotaan proletariaatin diktatuurin puolesta, samoin kuin kansalaissodan ajanakin; b) jos maassa on olemassa porvariston fascistisia joukko-osastoja.

2) Punaisen Armeijan tunnuksella on merkitystä sen jälkeen kuin proletariaatti on vallannut poliittisen vallan, porvarillisen vastavallankumouksen viimeisten jätteiden kukistamiseksi maan sisäpuolella ja vallankumouksen saavutusten puolustamiseksi kapitalistista maailmaa vastaan.

3) Työtätekevien miliisin tunnuksella, joka edellyttää vakinaisten armeijoiden poistamista, on nykyisenä ajanjaksona propagandistinen merkitys. Sen toteuttaminen liittyy proletaarisen vallankumouksen voittoon useissa suurimmissa kapitalistisissa maissa. Kommunististen puolueiden on harjoitettavaan propagandaa tämän tunnuksen hyväksi pantava

pääpaino porvariston fascistijoukkojen, poliisin ja santarmiston aseistariisumiseen.

4) Yleisen miliisin tunnus ei ole vanhentunut, vaan on se päästettävä liikkeelle a) siirtomaita varten, jotka eivät vielä ole suorittaneet porvarillis-demokraattista vallankumousta (Syyria, Marokko, Egypti jne.); b) sellaisissa kapitalistisissa maissa, joissa feodaalisten jätteen vuoksi ovat vielä mahdollisia porvarillis-demokraattiset vallankumoukset, jotka suotuisten kansainvälisten olosuhteiden vallitessa todennäköisesti voivat muuttua sosialistisiksi. Ueissa maissa, joissa sotilaskasti suorittaa valtiovallan kaappauksia (pronunciamento), kuten Kreikassa ja Espanjassa; 3) kapitalistisissa maissa, joissa porvarillisenkin vallankumouksen jakso on päättynyt, mutta jotka ovat joutuneet puoisirtomaitten riippuvaisuuteen maailman pääomasta, kun niissä on olemassa kansallisivallankumouksellista liikettä sortajia vastaan.

36. Kommunistien on kannatettava sellaisia sotilaitten ja merimiesten osittaisvaatimuksia kuin: upseerien valinta, territoriaalijärjestelmä sotapalveluksen suorittamisessa, kansalliset joukko-osastot, oikeus valita ja tulla valituksi valtiollisissa vaaleissa, sotilaitten aineellisen aseman parantaminen, perheitten huoltaminen, lomien lisääminen jne.

Kaikki nämä vaatimukset on kommunistien osattava agitatsioonissaan yhdistää yleisiin tunnuksiin (proletariaatin aseistaminen, työtätekevään miliisi jne.).

Kommunististen puolueiden virheitä ja puutteellisuuksia.

37. Ollakseen tehtäviensä tasalla taistelussa sotaa vastaan on Kominternin, samoin kuin sen eri seksioidenkin, säälimättömästi tunnustettava virheensä ja korjattava puutteellisuutensa.

1) Yleinen ilmiö, joka on huomattavissa melkein kaikissa Kominternin seksioissa, on sodan vaaran väheksyminen. Kaikkien kommunististen puolueiden käyttäytyminen on sellaista, kuin olisi sota enemmän tai vähemmän kaukaisen tulevaisuuden kysymys, eikä nykyhetken verinen todellisuus. Eräissä maissa kom-

munistipuolueet antautuvat laajojen puolueettomien joukkojen mielialan valtaan, jotka eivät vielä niin selvästi havaitse kaukaista sotaa Kiinassa; toisissa maissa, jotka ovat maailmanpolitiikan valtateitten ulkopuolella, he antavat vaikuttaa itseensä sen »puolueettomuuden» kannan, joka johtuu näiden maiden kansainvälisestä asemasta (Skandinavian maat), kolmanneksi — he jonkun verran antautuvat porvarillisen sanomalehdistön vaikutukselle, joka selittää, että Kiinassa ei ole sotaa, vaan ainoastaan edeltäkäypä sotajoukkojen lähetys kansallisten etujen suojelemiseksi.

2) Useiden KI:n seksioitten puutteellisuus on se, että ne eivät osaa oikein liittää sisäisiä kysymyksiään kansainvälisen luontoihin probleemeihin. Joskus se esiintyy nurkkakuntalaisuutena (Tshekko-Slovakia: »pienillä mailla ei ole mitään tekemistä kansainvälisen politiikan suurissa kysymyksissä»).

3) Edelleen kuuluu kommunististen puolueitten heikkouksiin oman maan imperialismiin aliarviointi eräitten toverien taholta (sellaista on sattunut Ranskassa ja Japanissa), ylimalkainen sotakysymyksen asettelu sen sijaan, että olisivat antaneet työväen joukoille selvän vastauksen kysymykseen, mitä juuri heidän on tehtävä käynnissä olevassa imperialististen valtioiden sodassa Kiinaa vastaan, kuinka heidän on taisteltava oman maansa imperialismia vastaan. Niinpä esim. on mainittava Hollannin kommunistipuolueen virhe, se kun Indonesian kapinan jälkeen tyytyi alussa vain vaatimaan tutkijakunnan lähettämistä, eikä esittänyt sellaisia alkeellisia vaatimuksia kuin hollandilaisten joukkojen poistaminen Indonesiasta, Indonesian »itseään määräämisoikeus». Todellisuudessa sellaiset virheet merkitsevät imperialismille antautumista.

4) Aatteellinen sekavuus on myöskin yksi nuorten kommunististen puolueitten virheistä. Muutamat huomattavat toverit eksyvät halpahintaisen pasifismin kannalle (Englanti). Sen tosiseikan vuoksi, että Neuvostoliitto kapitalististen valtioiden ympäröimänä työläisvaltiona tekee aloitteen aseistuksen rajottamiseksi, ovat monet taipuvaisia näkemään tässä vaati-

muksessa sellaisten kommunististen puolueiden tunnuksen, jotka vasta taistelevat vallasta omilla maissaan.

5) Tehdään aivan vääriä johtopäätöksiä Leninin ajatuksista sotakysymyksessä. Haagiin lähteneelle valtuuskunnalle laadittua ohjetta tulkitaan siten, että on yleensä kieltäydyttävä lakosta taistelu keinona sotaa vastaan.

6) Aliarvioidaan joukkojärjestöjen merkitystä, työtä ammattiliitoissa, armeijassa ja laivastossa.

Kommunististen puolueiden tehtävät.

38. Millaiset ovat Kominternin ja sen eri sektsioitten tehtävät taistelussa nykyistä sotaa vastaan Kiinassa ja Neuvostoliittoa uhkaavan sodanvaaran suhteen?

1) Keskeisinä tunnuksina nykyisessä sodanvastaisessa kamppailussa on pidettävä »Kiinan ja Venäjän vallankumousten puolustamista». Näihin kahteen tunnukseen on keskitettävä joukkojen huomio. Kommunististen puolueiden on selitettävä joukoille, että oikea taistelu rauhan puolesta on mahdollon ilman vallankumouksellista joukkotoimintaa, että pasifismi on vain joukkojen petkuttamista, että taistelu todellisen rauhan ja sotien hävittämisen puolesta merkitsee porvarillisten hallitusten kukistamista ja proletarisen diktatuurin pystyttämistä.

2) Väsymätön propaganda sanomalehdissä, kokouksissa ja parlamentissa imperialistien sotaa vastaan Kiinassa, sen ryövärimäisen ja rosvomaisen luonteen sekä sosialidemokraattisten johtajien ja reformistisen ammatillisen liikkeen johtomiesten petturuuden paljastaminen. Paljastamalla kaikkiin keinoin englantilais-ameriikkalaisen imperialismien osaa on herkeämättä taisteltava omien hallitsevien luokkien anastuspyyteitä vastaan. Pasifististen harhakäsitysten ja pasifististen aatteiden säälimätön arvostelu. Porvarillisten hallitusten »aseistariisuutus»-toimenpiteitten paljastaminen. Porvarillisten hallitusten salaisten sitoumusten ja sotasopimusten julkaiseminen mainitussa tarkoituksessa.

3) Kommunististen puolueiden on harjoitettava sodanvastaista kamppailuaan siten, että sen tunnukset vastaisivat soti-

laallisen selkkauksen käsissäolevaa vaihetta. Sota Kiinaa ja Neuvostoliittoa vastaan voi tulevaisuudessa esiintyä eri muodoissa: taloudellisena saartona, rantojen sotilaallisena saartamisena merilaivastolla, naapurimaista lähetettävänä rosvojoukkoina sisäisten kapinain järjestämisenä jne. Senvuoksi on välttämätöntä että kommunistiset puolueet ottaisivat agitatsioonissaan huomioon nämä käynnissä olevan sodan erikoiset piirteet, osottaen niiden yhteyden kapitalististen valtioiden yleisten sotavalmistusten kanssa keskitettyjä iskuja varten Neuvostoliittoa ja Kiinaa vastaan.

4) Neuvostoliittoa vastaan punottavan kansainvälisen juonien verkon paljastaminen, joukkojen mobilisointi niiden yhteenliittämiseksi puolustamaan Neuvostoliittoa imperialistien hyökkäykseltä tunnuksella: »Kansainvälinen proletariaatti puolustaa proletaarista isänmaataan».

5) Agitatiooni suurlakon hyväksi sotaa vastaan, ennen kaikkea Englannissa ja muissa maissa, jotka näyttävät aktiivista osaa Kiina vastaan toimivassa rankaisuretkikunnassa.

6) Joukkomielenosoitukset sellaisten maiden lähetystöjen edustalla, jotka ottavat osaa Kiinassa olevaan rankaisuretkikuntaan samoinkuin sellaisten lähetystöjen edustalla, jotka uhkaavat Neuvostoliittoa sodalla.

7) Naisten ja lasten mielenosoituksia sotaväkeä kuljettamaan lähtevien junien teillä; näiden sekä sodan invalidien mielenosoituksia parlamenttien, sotaministeriöiden ja ulkoministeriöiden edustalla.

8) Kommunististen puolueiden huomion kiinnittäminen työhön ammattiliitoissa, erittäinkin metalli-, vuori-, kuljetustyöläisten sekä kemiallisessa teollisuudessa työskentelevien työläisten keskuudessa.

9) Agitatiooni sotaa vastaan proletarisissa ja pikkuporvarillisissa naisjärjestöissä. Naisten delegaattikokousten, paikallisten ja koko maita käsittävien edustajakokousten kokoonkutsuminen taistellua varten sotaa vastaan.

10) Toimintakomiteoiden perustaminen tunnuksella: »Kädet pois Kiinasta ja Neuvostoliitosta», vetämällä niihin mukaan

ammattillisia järjestöjä. Paljoa päättävämmin kuin tähän saakka on sovellutettava työväen yhteisrintaman taktiikkaa, vastapainoksi kapitalistien keskinäiselle yhteisrintamalle.

11) Taistelu kaikin keinoin fascismia, vastavallankumouksen aseistettua joukkoa vastaan. Niiden vastapainoksi perustettava punaisen rintamamiesten liiton mallisia joukkojärjestöjä, missä siihen on vain olemassa pienikin mahdollisuus.

12) Taistelu urheilujärjestöissä fascismia ja sotaa vastaan.

13) Nuorisoliittojen mahdollisimman voimaperäinen työ, kiinteässä yhteydessä puolueen kanssa, työläis- ja talonpoikaisnuorison keskuudessa, josta kokoonpannaan nykyaikaiset armeijat ja jolla ei ole maailmansodan veristä kokemusta.

14) Sotainvaliidiin järjestöjen perustaminen ja jo ennestään olemassaolevien sellaisten järjestöjen vetäminen sodanvastaiseen taisteluun.

15) Kaikkien maiden kommunististen puolueiden on kiinnitettävä erikoista huomiota puolueettomien apujärjestöjen perustamiseen, jotka ottavat riveihinsä proletariaatin ja siirtomaiden työtätekevien vapautukselle myötätuntoiset sekä kapitalistista järjestelmää, sen väkivaltaa, sotia

ja riistoa vilpittömästi vihaavat ainekset (esimerkki: Siirtomaiden sortoa vastaan taisteleva liitto).

16) Voimaperäistytetty työ armeijassa ja laivastossa, sodan vastaisen työn lujittaminen talonpoikaiston keskuudessa.

17) Työn voimaperäistyttäminen siirtomaissa. Yhteisrintaman aikaansaaminen proletariaatin ja sorrettujen kansojen kansallisvallankumouksellisen liikkeen kesken sodanvastaisessa taistelussa. Siirtomaitten työtätekevien joukkojen kongressien kokoonkutsuminen agitatsioonia varten niiden etujen yhdenmukaisuuden selvittämiseksi Neuvostoliiton etujen ja vapautuksensa puolesta taistelevien Kiinan työtätekevien joukkojen etujen kanssa.

18) Bolshevistisen sodanvastaisen taktiikan periaattellisten kysymysten vakava asettaminen kommunistisissa puolueissa. Niiden valaiseminen puolueen sanomalehdistössä, puolueen kokouksissa.

19) Kominternin sektsiain suurempi kansainvälistyttäminen, joukkojen huomion kiinnittäminen kansainvälistä laadua oleviin problemeihin, taito yhdistää nämä kysymykset sisäisten luokkaristiriitojen kysymysten kanssa. Kiinteämpi yhteys Kominternin sektsiain kesken taistelussa sotaa vastaan.

Laki ammatillista liikettä vastaan Englannissa.

Laki Englannin trade-unioneja vastaan, jonka taantumushallitus ajoi parlamentissa lävitse, osottaa kirkkaan selvästi, että porvaristo ei enää luota liberaalisiin keinoihin. Se osottaa, että luokkataistelu on käynyt vakavaksi ja että kumoukselliset ainekset ovat kasvaneet porvariston riistorauhaa uhkaavaksi voimaksi.

Mielenkiintoinen tosiasia on se, että nykyään voimassa oleva lainsäädäntö trade-unioneista pääpiirteissään on konservatiivisen hallituksen ajama n. 60 vuotta sitten. Nyt samoin konservatiivinen hallitus yrittää kumota tuon lainsäädännön. Olot ovat siis jyrkästi muut-

tuneet. Ensimmäiset lait trade-unioneista annettiin liberaalisena kautena, jolloin Englannin kapitalismi oli kasvussaan ja kykeni tekemään työväenluokalle suuria myönnytyksiä, muuttamaan Englannin työväenluokan voimakkaaksi työväen aristokratiaksi.

Ensimmäinen tärkeä muutos lakiin ammatilliliitoista tehtiin v. 1901, jolloin oikeuden päätöksellä konservatiivisen hallituksen aikana sälytettiin jokaiselle rekisteröidylle trade-unionille vastuu niistä tappioista, joita sen jäsenet tai agentit aiheuttavat. Tämän päätöksen seuraus oli, että trade-unionit alkoivat harrastaa politiikkaa. Vuosi 1901 oli

käännekohta Englannin kapitalismin historiassa. Työpalkat olivat silloin korkeimmillaan. Vuodesta 1900 alkoi Englannin imperialismin kansainvälinen asema kärjistyä. Tiukka kilpailu heijastui työväen elämän ehtoihin. Näkyi merkkejä siitä, että Englannin kapitalismin täytyy riistää Englannin työväenluokalta ne etuoikeudet, joita se oli sille siihen asti tarjonnut. Tämä konservatiivien ensimmäinen hyökkäys trade-unionien laillisia oikeuksia vastaan herätti ajatuksen erikoisen työväenpuolueen muodostamisesta. Työväki luopui yhä enemmän porvarillisista puolueista. V. 1906 vaaleissa kärsi tory-puolue suurimman poliittisen tappionsa ja niissä laskettiin työväenpuolueen perustus. Liberaalit pääsivät hallitukseen.

V. 1908 porvaristo taas turvautui oikeuden apuun: tuomarit päättivät, että trade-unionit eivät saa kantaa jäsenmaksuja poliittisiin tarkoituksiin. Tälläkään päätöksellä ei ollut toivottua vaikutusta työväenluokkaan, päinvastoin se vahvasti edisti uuden työväenpuolueen kasvua ja oli erinomaisena aiheena, jonka pohjalla voitiin puolustaa trade-unionien etuja politiikan alalla. V. 1913 saatiin työväenpuolueen toimesta trade-unionille takaisin oikeus käyttää varojaan poliittisiin tarkoituksiin seuraavilla ehdoilla: a) jäsenen enemmistöön pitää salaisessa äänestyksessä asettua tarkoituksena kannattamaan, b) järjestysäänneille pitää saada sairaskassojen hyväksyminen, ja maksut poliittisiin tarkoituksiin suoritetaan erikoisesta rahastosta, c) jokainen jäsen, joka ei halua poliittisiin tarkoituksiin maksuja suorittaa, on niistä vapautettava, d) maksuista vapautetuilta jäseniltä ei saa riistää minkäänlaisia etuoikeuksia. Nämä asetukset olivat voimassa nykyiseen lakiin saakka. Hallitus kuitenkin usein tuntuvasti leikkasi trade-unionien oikeuksia, eritoten sodan aikana.

Kaikki nämä muutokset haihduttivat liberalismin työväenluokasta. Sitä mukaa kuin suurlaitokset kehittyivät, työväkeä kertyi tuhatmäärin samoihin laitoksiin, sitä mukaa työväki yhä paremmin tunsikin porvariston puristuksen kaikissa elämän kysymyksissä, ja tiivistyi yhä enemmän.

Mitä voimakkaammiksi tulivat työväenjärjestöt; sitä auliimpia ne olivat toisiaan auttamaan; ja mitä suurempi työläismäärä johonkin konfliktiin joutui, sitä enemmän hävisi raja taloudellisten ja poliittisten kysymysten väliltä. Sanalla sanoen: siitä pitäin kun Englannin kapitalismi alkoi rappeutua, on työväenluokka nopeassa tahdissa päässyt poliittisesta seisontatilasta, ryhtynyt aktiiviseen poliittiseen toimintaan. Korkeimman ilmauksensa sai tämä liike suurlakossa v. 1926. Senvuoksi Englannin kapitalistiluokka päätti uudella lailla trade-unionista riistää niiltä kaikki toiminnan mahdollisuudet.

Laki trade-unionista jakaantuu seitsemään osaan:

Ensi osassa julistetaan laittomiksi kaikki yleislakot ja kannatuslakot, olipa niiden syynä mitkä seikat tahansa. Teksti kuuluu: »Laiton on lakko, jonka tarkoituksena on vaikuttaa hallitukseen pakkokeinoin tai pelottaa väestöä tai väestön huomattavaa osaa». Siis tyyten kiellettyjä ovat kaikki lakot kaikilla koko väestöä palvelevilla aloilla (autolinjat, raitiotiet, valtion laitokset jne). Kiellettyjä ovat kaikki kannatuslakot, olipa niihin osallistuvien lukumäärä kuinka pieni tahansa. Kaikki lakot sotajoukkojen ja aseiden kuljetuksen ehkäisemistarkoituksessa ovat raskaita »rikoksia», joista joutuu vuosikausiksi tyrmään. Eikä porvariston luokkatuomio uhkaa ainoastaan niitä, jotka ottavat osaa kiellettyihin lakkoihin, vaan niitäkin, jotka puolustavat esim. suurlakkoa.

Toinen osa kieltää trade-unionia ranskaisesta lakkorikkuri-jäseniään siinä tapauksessa että trade-unionit ovat olleet lakossa, jonka tuomarit ovat julistaneet lainvastaiseksi.

Kolmannessa osassa kielletään lakkovahdit. Siinä julistetaan: »lainvastaista on yhden tai useamman henkilön oleskelu lakkovahtina asunnon tai työpaikan lähetyvillä tai käyttäytyminen siten, että pelottaa talossa tai työpaikalla olevaa henkilöä». Sitten määritellään sana »pelottaa»: henkilö on syyllinen tuohon pelottamiseen, jos »henkilö tuntee itsensä loukatuksi, boikoteeratuksi tai joutuu ylhän, pilkan tai halveksimisen esineeksi».

Jokainen rehellinen työläinen asetetaan näin alituisen vankilauhkan alaiseksi.

Neljäs osa riistää ammattiliitoilta oikeuden vaatia jäseniltään maksuja poliittisiin rahastoihin. Se on isku työväenpuoluetta vastaan, sillä työväenpuolueeseen kuulutaan tavallisesti ammattiliittojen kautta. Se on keino, jolla hallitus aikoo heikentää työväenpuoluetta tulevissa vaaleissa. Vieläkin enemmän: tällä osalla pyritään hävittämään paikalliset järjestöt, trade-unionien neuvostot. Trade-unionien kongressi pyrkii myös poliittisiin päämääriin. Tämä kohta pakottaa ammattiliitot joko eroamaan kongressista tai suorittamaan maksuja kongressille ehdolla, että niitä ei käytetä poliittisiin tarkoituksiin.

Viidennessä osassa jatketaan työväenluokan hajottamista, kielletään valtion palvelijoita liittymästä yhteen muiden työläisten kanssa. Kielletään uusien jäsenten ottaminen valtion palvelijain järjestöihin, valtion palvelijain ammatilliset järjestöt eivät saa asettaa mitään poliittisia päämääriä, eivät olla missään yhteydessä trade-unionien kongressiin, työväenpuolueen, ammattiliittojen kansainvälisen liiton tai minkään muun sellaisen järjestön kanssa, joka on valtion siviilivirkailijain järjestön ulkopuolella. Tällä pyritään erottamaan valtion palvelijat muista työläisistä ja militarisoimaan ne. Korkeimmat virkamiehet saavat tietysti harjoittaa politiikkaa, mutta alemmat — siis suuret joukot — painetaan rivisotilaiden asemaan, ne eivät saa kuulua poliittisiin puolueisiin.

Kuudes osa kieltää paikallisilta elimiltä oikeuden vaatia, että palvelukseen astuvan on oltava ammattiliiton jäsen.

Seitsemäs osa asettaa ammattiliitot rikosoikeudelliseen vastuuseen, jos niiden rahavaroja käytetään vastoin lain säädöksiä, ja yliprokuraattorille annetaan oikeus nostaa syytteitä ammattiliittoja

vastaan. Se merkitsee sitä että ammattiliitot joutuvat poliisin kontrollin alle.

Tämä laki siis polkee ammatillisen liikkeen täydelleen porvariston mielivaltaan. Ja kuitenkin, perustelut tämän lain puolesta ovat lainatut MacDonald—Thomas ja kumppaneilta. Ammattiliittojen oikeuksien rajoitukset ovat näet määritellyt samaan tapaan kuin Thomasin johtaman rautatieläisten kansallisiiton ja kuljetustyöläisten ammattiliiton vapaaehtoisissa sopimuksissa, jotka solmittiin suurlakon jälkeen v. 1926. Ammatillisen liikkeen johtajat asettuivat silloin julkisesti suurlakkoa ja kannatuslakkoja vastaan, myönsivät olleensa väärässä ottaessaan osaa suurlakkoon ja vakuuttivat, etteivät enää toiste tee sellaista »rikosta». Ja edelleenkin auttavat he kaikin tavoin hallitusta sen pyrkiessä estämään ammattiliittojen siirtymistä kumouksellisten työläisten käsiin.

Tällä lailla pyrkii Englannin hallitus estämään ammattiliittojen kumouksellistumista. Englannin porvaristo tietää vallan hyvin, että trustituneen kapitalismin kaudella häviää raja poliittisten ja taloudellisten kysymyksiä väliltä, että jokainen konflikti nyt vie vanhaan kysymykseen luokkavoimasta ja luokkavallasta. Siksi porvaristo on päättänyt panna ammattiliitoille kahleet ennen kuin kumouksen ja työväenluokan tietoisuuden kehitys tekee niistä työväenluokan johtavia kumouksellisia järjestöjä. Porvaristo ymmärtää vallan hyvin, että vitkastelu käy sille kohtalokkaaksi nyt, kun Englannin kapitalismi ei enää kykene pitämään työväenluokkaansa työväen aristokratian asemassa.

Mutta samalla kun kapitalismi tulee yhä taantumuksellisemmaksi, samalla alkaa ammattiliitoissa olojen pakottamana yhä voimakkaampi kumouksellistumisprosessi. Jokainen päivä antaa proletariaatille uusia katkeria opetuksia. Kumousprosessi ei voi pysähtyä.

Tuotannon järkiperäistyttäminen.

(RATSIONALISOIMINEN)

Kirj. E. Laaksovirta.

Yleisiä näkökohtia.

Taloudellisen rakennustyömme ensimmäinen ajanjakso voidaan suurin piirtein katsoen todeta päättyneeksi. Näinä kuutena vuotena uuden talouspolitiikan alkamisesta lukien oli koko talousjärjestelmämme johtavana, määräävänä periaatteena lukumäärän, paljouden lisääminen. Se saavutettiin, panemalla käyntiin yhä useampia ja useampia vanhoja tuotantolaitoksia, lisäämällä työssä olevien käsien lukua ja kohottamalla työn intensiivisyyttä, voimaeräisyyttä (kappaletyön käytäntöönotto ja työnormien korottaminen), vähemmässä määrässä uusia tuotantolaitoksia rakentamalla ja tuotantoprosessia järkiperäistyttämällä. Edellisessä suhteessa (vanhat tuotantolaitokset) olemme saavuttaneet melkein kaikilla aloilla äärimmäisen rajan, 100 pros. ja jälkimmäisessä suhteessa (työn intensiivisyys) on ainakin useilla aloilla saavutettu se raja, josta alkaen työn intensiivisyyden lisääminen on vaarallista (esim. huomattava onnettomuustapauksien lisääntyminen metalliteollisuudessa ja kaivosteollisuudessa).

Koko talousjärjestelmämme on siirtynyt uuteen kehityskauteen, jolloin pelkkä, alaston paljous-kysymys siirtyy takalalle ja sen tilalle astuu etualalle koko talousjärjestelmän, erittäinkin luonnollisesti varsinaisen tuotantoprosessin järkiperäistyttäminen. Sen ratkaisusta riippuu, sen tuloksena saamme tuotantomäärän lisääntymisen, tuotteiden laadun paranemisen, hintatason alenemisen ja tarvittavan työvoiman lisääntymisen, s.o. työväenluokan kasvun, voimistumisen.

Vaikka järkiperäistyttämiskysymys asetettiin erityisellä voimalla vasta tänä vuonna, ei se kuitenkaan koskaan ole ollut aivan unohduksissa. Se ei siis ole suinkaan uusi tunnuslause ja vielä

vähemmän se on lyhytaikainen, iskutehtävän luontoinen tunnuslause.

Marx ja Engels käsittivät sosialistisella vallankumouksella ennen kaikkea uusien valtaviin tuotantovoimien kumouksellista nousua niiden edelleen kehitystä jarruttavaa porvarillista, yksityisomistukseen perustuvaa yhteiskuntaa vastaan. Sosialistinen vallankumous avaa tien tuotantovoimien kehitykselle. Toisin sanoen, ainoastaan sen uuden yhteiskunnan sisällä, joka syntyy sosialistisen vallankumouksen kehittyessä, käy mahdolliseksi esteetön, rajaton järkiperäistyttäminen, joka nostaa työn tuottavaisuuden yhä korkeammalle ja korkeammalle tasolle.

Lenin sanoo tästä m.m. seuraavaa: »Työn tuottavaisuus on loppujen lopuksi kaikkein tärkein, pääasia, joka ratkaisee uuden yhteiskunnallisen järjestelmän voiton. Kapitalismi kehitti sellaisen työn tuottavaisuuden, joka oli orjuuskaudella tuntematon. Kapitalismi voidaan lopullisesti voittaa ja se voitetaan lopullisesti sen kautta, että sosialistinen järjestelmä kehittää uuden vielä paljon korkeamman työn tuottavaisuuden» (Lenin: »Suuri aloite»). Ja toisessa paikassa sanoo hän, että proletariaatin on »voitattaakseen, luodakseen ja lujittaakseen sosialismin asuttava uudenlaisen työn järjestelyn tielle, joka yhdistää tieteen ja kapitalistisen tekniikan uusimmat saavutukset tietoisien työntekijäin joukkoyhtymien toimintaan niiden luodessa suurisuuntaista sosialistista tuotantoa...» (Sama teos).

Näillä perusteilla on syntynyt XIV puoluekokouksen antama direktiivi maan teollistuttamisesta ja tuotannon järkiperäistyttämisestä, ja XV puoluekonferenssi kehitti näitä tunnuslauseita edelleen, päättäen:

»Puolueen ja neuvostovaltion ponnistukset ovat suunnattavat ensikädessä pe-

ruspääoman laajentamiseen siinä mitassa, että se takaisi koko kansantalouden nousun korkeammalle teknilliselle tasolle. On ehdottomasti pyrittävä siihen, että mahdollisimman lyhyen ajan sisällä saavuttaisimme ja sen jälkeen sivuuttaisimme kehittyneimpien kapitalistimaiden teollisen kehitystason.»

Tämän päätöksen tulee olla teollisuuden ja koko työväenluokan käytännöllisen toiminnan ohjelmaksi ja sen tulee muodostua käännekohtaksi teollisuutemme kehityksessä.

Järkiperäistyttäminen ja työväenluokka.

Meidän proletaarisen valtiomme toimeenpanema sosialistinen järkiperäistyttäminen (tekniikan ja työmenetelmien sekä tuotannon järjestelyn parantaminen) eroaa kokonaan kapitalistisesta tuotannon järkiperäistyttämisestä. Kapitalistit säilyttävät kaikki järkiperäistyttämisestä johtuvat vaikeudet ja rasitukset työväenluokan niskaan antamatta mitään vastinetta. Se johtaa kapitalistisissa maissa työpäivän pidentämiseen, työttömyyteen, työväen elintason alentamiseen ja laajojen työtätekevien joukkojen yleiseen köyhtymiseen. Käytettävissäni on muutamia numeroita, jotka osoittavat mihin kapitalistien suurella voimalla toimeenpanema ja sosialidemokraattien kannattama ja (työväen etujen kannalta!) puoltama tuotannon järkiperäistyttäminen Saksassa on johtanut. Pankkien johtama teollisuuden keskitys johti ajalla lokakuusta 1925 lokakuuhun 1926 siihen, että konkurssien luku saavutti tuon tavattoman korkean määrän 13.000. Ruhrin hiili-alueella tuottivat tammikuussa 1925 449 tuhatta työläistä 10.4 milj. tonnia hiiltä, mutta joulukuussa 1926 tuottivat 378 tuhatta työläistä 11.6 milj. tonnia. Marraskuussa 1925 oli työttömyysavustusta saavien luku alle puoli miljoonaa, mutta vuoden kuluttua oli tämä luku 1.314.000. Keskitys ja ratsionalisoiminen jatkuvat yhä edelleen ja niin jatkuu myöskin työttömien armeijan kasvaminen. Työasiain ministeriön ilmoituksen mukaan oli yksin vakuutettujen työttömien luku tammik. 1 p:nä 1927 1.963.554 henkeä. 38:n ammattiliiton jäsenistä oli 16.7 pros. koko-

naan ja 7.3 pros. osittain työttömiä (tekevät vajaita työviikkoja). — Vaikutukset työläisten elintason ilmenevät seuraavasta: 1926 tammikuussa oli keskinertaisen ammattitaitoisen työläisen tariffipalkka 45.98 markkaa ja lokakuussa 46.42 markkaa (noin 1 pros. korotus). Ammattitaidottoman työläisen tariffipalkka oli samoina kuukausina 33.92 ja 34.26 markkaa (1 pros. korotus). Saksan tilastohallinnon ilmoitusten mukaan nousi elinkustannusten indeksi samana vuonna 139.8 (tammik.) 142.2:aan (lokak.), s.o. 1.7 pros. Toisin sanoen, reaalityöpalkka ei suinkaan noussut v. 1926, vaan aleni. Työpäivän lyhennyksestä ja ylitöiden häviämisestä ei myöskään ole tullut mitään. Jos vielä lisäämme, että tammikuusta 1926 tammikuuhun tänä vuonna teollisuuden raaka-aineiden indeksi laski 2 prosentilla, mutta elintarveryhmän indeksi nousi 20 prosentilla, olemme jokseenkin selvillä siitä mitä kapitalistinen järkiperäistyttäminen on antanut työväelle siinä maassa, jossa sitä on viimeisen kahden vuoden kuluessa toteutettu suurimmalla menestyksellä ja suurimpia lupauksia antaen. Itsestään selvää on kuka tuosta järkiperäistyttämisestä on voittanut. Alan ja ajan säästämiseksi jätän vastaavat numerot kuponkien leikkaajien ja heidän »upseeriensa» (tirehtöörin, insinöörien y.m.) tuloista ja »työpalkoista» mainitsematta.

Sosialistisen järkiperäistyttämisen tarkoituksena sen sijaan on työväenluokan lukumäärän lisääminen, sen aineellisen ja kultuuritason kohottaminen laajojen työtätekevien kansanjoukkojen kasvavien tarpeiden tyydyttäminen, työväenluokan ja talonpoikaiston yhteistoiminnan, niiden keskinäisen liiton lujittaminen ja aineellisen pohjan luominen taloutemme sosialististen tekijäin edelleen kehittämiseksi. Viimeisten kahden vuoden kuluessa on työväen lukumäärä suurteollisuudessa (kuljetuslaitosta ja rakennusteollisuutta lukuunottamatta) lisääntynyt 640 tuhannella, samalla kun reaalityöpalkka on noussut 37 prosentilla. Kuluvana talousvuonna lisääntyy työväen luku edelleen 130 tuhannella, samalla kun työpalkka jo tähän mennessä on noussut enemmän kuin 10 prosentilla. Nämä numerot osoit-

tavat, että proletaarisen valtiomme työn tuottavuisuuden kohottamista ja tuotannon järkipäristyttämistä tarkoittavat toimenpiteet johtavat työväen elin- ja kulttuuritason kohoamiseen ja ennen kaikkea sen poliittisen voiman lisääntymiseen.

Juuri tämän vuoksi on työväenluokan ja sen ammatillisten järjestöjen osanotolla teollisuuden teknillisen perustan uudelleen järjestämisessä ja laajentamisessa erinomaisen suuri organisatorinen merkitys. Meidän menestyksemme tällä alalla riippuu kokonaan työläisten ja ammattiliittojen tietoisesta ja aktiivisesta osanotosta tekniikan parantamiseen ja tuotannon järjestämiseen. Tämä riippuvaisuus on sitäkin suurempi, kun tuotannon järkipäristyttäminen täytyy suorittaa pääasiassa vanhan jo olevan koneiston pohjalla, sitä hyväksi käyttäen, ja vain vähäiseltä osalta, vaikkakin yhä lisääntyvässä mitassa, uuden paremman koneiston avulla. Vastoin työväestön tahtoa tai ilman sen myötävaikutusta ei perinpohjainen rationalisoiminen ole meidän yhteiskunnallisissa oloissamme ollenkaan ajateltavissa. Kun kysymys on hyvin suurelta osalta työmenetelmien muutoksista, parantamisesta, on muistettava, että parhaat asiantuntijat tällä alalla ovat löydettävissä juuri työläisten keskuudesta. Se suunnaton määrä käytännöllistä tietoa ja kokemusta, jonka kehittyneimmät työläiset ovat tällä alalla keränneet välittömän kosketuksen kautta itse työprosessiin, voidaan saada yhteiskunnan hyödyksi ainoastaan heidän aktiivisen osanottonsa kautta rationalisointityöhön. Kuvaava tässä suhteessa on esim. seuraava »Krasnaja Gasetasta» (»M. B:n» kirjoitus »Rodnaja stihija» 12.II.27.) otettu kappale:

»Lukekaapa parikymmentä työläiskirjeenvaihtajan tuotannollista kirjettä, ja te näette, mitä he eivät hyväksy ja mikä heitä ilahduttaa. He eivät hyväksy iänikuisia työmenetelmiä, jotka tulevat tuotannolle äärettömän kalliiksi, ja he tekevät pilaa sellaisista »keksinnöistä» ja »uudistuksista», joista ei kannattaisi edes puhua, yhtävähän kuin kannattaa iloita siitä, että ihmiset eivät enään syö raakaa lihaa. Ja kuitenkin on täysin ymmärrettävää, että tässä suhteessa vähän

hemmoitellut rabkorit iloitsevat vähäisistäkin parannuksista.»

Tämä osoittaa, että monet niistä uudistuksista, joita tähän saakka on teknillisen johdon puolelta pantu toimeen, ovat kovin vähäisiä sen monipuolisen konkreettisen tiedon ja kokemuksen kannalta, jonka omaavat kehittyneimmät työläiset. Tältä taholta ovat saatavissa kaikkein runsaimmat tulokset rationalisointityössä. Samalla se osoittaa, että kehittyneimmät työläiskerrokset käsittävät rationalisoinnin omaksi asiakseen. Puolueen direktiivi koskeva »työläisten ja ammattiliittojen tietoista ja aktiivista osanottoa» tähän työhön, ei ole siis käsitettävä pelkästään poliittiselta kannalta, poliittisen välttämättömyytenä, vaan on tällä osanotolla äärettömän laajakantoinen taloudellinen ja teknillinen merkitys. Merkillä pantava on tässä suhteessa myöskin se, että työläiset ovat työmenetelmien suhteen yleensä vähemmän ennakkoluuloisia kuin varsinaiset specialistit. Kun Ford tahtoo tehdä valankumouksen jollakin tuotannon alalla (hänen laitoksissaan on niitä tehty monta), ei hän koskaan usko suunnitelman tekoa sen alan spesialisteille (insinööreille ja teknikoille), joilla aina on suuri määrä »mahdottomuuksia» varastossa, vaan nuorille kehittyneille henkilöille, jotka ovat itse työssä tutustuneet tuotantoalaan, jotka siis tietävät tuotantoalan yleiset edellytykset ja vaatimukset sekä sen mihin pyritään. Vasta sen jälkeen kun suunnitelma on valmis, annetaan se specialistien arvosteltavaksi ja täydennettäväksi yksityiskohdissaan. Sitäpaitsi tunnustaa Ford saaneensa paljon sangen arvokkaita neuvoja työläisiltään varsinaisten uudistussuunnitelmien ulkopuolella.

Vaikka järkipäristyttäminen meillä johtaakin työväestön lukumäärän absoluuttiseen kasvuun ja sen elintason kohoamiseen, on kuitenkin selvää, että se samalla johtaa elävän työn suhteelliseen vähenemiseen tuotannossa ja sen kautta työväen lukumäärän vähentämiseen yksityisissä tehtaissa ja yksityisillä paikkakunnillakin. Puolue ja Neuvostovalta eivät kuitenkaan hetkeksikään unohda sitä, että elävä työvoima on rat-

kaiseva tekijä tuotannossa ja samalla tärkein poliittinen tekijä. Vastaavat direktiivit on annettu ja vastaaviin toimenpiteisiin ryhdytty. Mikäli vapautunutta työvoimaa ei voida sijoittaa saman liikkeen laajentuneeseen tuotantoon tai muuhun tuotannolliseen työhön samalla paikkakunnalla, on työläisille maksettava $1\frac{1}{2}$ —3 kuukauden palkka, jotta he saisivat tilaisuuden etsiä työmaata kauempaa. Siinä ensimmäiset tärkeimmät käytännölliset toimenpiteet. Puolueen KK:n tätä kysymystä koskevassa päätöksessä sanotaan: »Teollisuuden laajennussuunnitelmat ovat niin laadittavat, että huolimatta työläisten välttämättömästä vähentämisestä eri liikkeissä tuotantotekniikan parantamisen yhteydessä, työläisten yleinen lukumäärä koko teollisuudessa ja tärkeimmissä teollisuuspiireissä ei väheneisi, vaan lisääntyisi.» (»Pravda» 25.III.27).

Nämä toimenpiteet ovat ehdottomasti omansa erinomaisen suuressa määrässä lieventämään rationalisation työväestölle aiheuttamia seurauksia, mutta ne eivät ratkaise lopullisesti ja pitemmän päälle niitä kysymyksiä työvoiman sijoittelussa, jotka perinpohjainen järkiperäistyttäminen kehityksen kuluessa tulee asettamaan. Selvää on, että järkiperäistyttäminen tulee johtamaan suuriin muutoksiin työvoiman sijoittelussa. Myöskin tässä suhteessa on puolue antanut vastaavat direktiivit suurisuuntaisiin valmistaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä, jotta nämä muutokset tapahtuisivat mahdollisimman kivuttomasti ja niistä olisi suurin mahdollinen hyöty itse tuotannolle.

Mitä vallitsevaan työttömyyteen tulee, ei sen syynä ole työvoiman vähentäminen tuotannossa, kuten edellä esitetyt numerot osoittavat, vaan maataloutemme takapajuisuus. Tämän työttömyyden vähentäminen ja poistaminen tapahtuu parhaiten maanviljelyksen voimaperäistyttämisen kautta, jotta se kykenisi antamaan riittävästi työtä nopeasti lisääntyvälle maalaisväestölle.

Pahimmat virheet tähän saakka suoritettussa rationalisointityössä on tehty työnormien ja vapautuvan työvoiman suhteen. Useissa tapauksissa ei, huolimatta esim. uusien koneiden aiheuttamista täydellisistä muutoksista työpro-

sessissa, ole lisätty työnormeja, eikä ole vapautettu liikettä liiasta työvoimasta. Byrokraattinen mukavuus, ahmaat ryhmäedut, lyhytnäköinen politiikka j.n.e. ovat johtaneet näihin virheisiin, jotka usein ovat huomattavasti alentaneet, jopa joskus kokonaan hävittäneet taloudelliset tulokset, jotka rationalisoimisen ja koneistoon sijoitetun pääoman olisi pitänyt antaa. Tällaisesta järkiperäistyttämisestä ei luonnollisesti ole yhteiskunnallemme suurtakaan hyötyä, eikä se missään tapauksessa kelpaa sosialistisen yhteiskunnan perusteiksi. Puolue onkin tässä suhteessa antanut riittävän voimakkaat ja selvät direktiivit.

Talousjärjestelmän järkiperäistyttäminen.

Järkiperäistyttämisestä puhuttaessa käsitetään sillä useimmiten ja ensikädessä varsinaisen tuotantoprosessin järkiperäistyttämistä. Rationalisoimisen vaikutusala ei kuitenkaan rajoitu yksinomaan tuotantoon, ja kaikkein vähimmin rajoittuu se siihen meillä erityisesti sinä käänekohtana, jossa me tällä hetkellä elämme. Todellisuudessa olemme siirtyneet ajanjaksoon, jonka perustunnusmerkkinä on koko valtio- ja talousjärjestelmän (molemmat suurin piirtein katsottuna jo nykyisessä yhteiskuntamuodossa samoja käsitteitä) rationalisoiminen, järkiperäistyttämisen välttämättömyys. Onkohan sattuma, että säästäväisyyspolitiikka, taistelu byrokratismia vastaan ja hintojen alennuskamppailu ovat sattuneet yhteen, samaan aikaan tuotannon rationalisointikamppailun alun kanssa. Sattuma se ei luonnollisesti ole, vaan on kaikilla näillä kamppailuilla yhteiset juuret, yhteinen perusta ja asialliselta sisällöltään ovat ne kaikki osia yhdestä suuresta, syvälle ja kauas tulevaisuuteen ulottuvasta kamppailusta, jonka tarkoituksena on koko valtio- ja talouskoneiston muodostaminen työväenluokan ja sosialistisen rakennustyön tarkoituksia vastaaviksi.

Hintojen alennuskamppailua ei ole käsitettävä mekaanisesti, vaikka sen tarkoituksena yhdeltä osalta onkin kauppajärjestöissämme vielä sangen yleisessä käytännössä olevien korkeiden hintaläisyyden (»nakidki») ja niistä johtuvien

usein luonnottoman suurien kauppavoit-
 tojen alentaminen, vähentäminen. Normaali-
 nen, kohtuullinen kauppavoitto, pää-
 oman kasaantuminen on meille välttä-
 mätön. Hintojen alennus on meidän suun-
 nitelmataloudessamme, proletaarisen val-
 tion käsissä se voimakas vipusin, jonka
 varsinaisena tehtävänä on tavaravaihd-
 on, tavarain kiertokulun rationalisoimi-
 nen, s.o. koko kauppajärjestöme järki-
 peräistyttäminen. Taloudellisen kasvum-
 me perusedellytys on kiertokulun joudut-
 taminen koko talousjärjestelmässä, sillä
 vain se kykenee meille takaamaan sa-
 malla sekä alenevan hintatason että li-
 sääntyvän pääomien kasaantumisen uut-
 ta rakennustyötä varten. Hintojen alen-
 nuskamppailun tarkoituksena on pakottaa
 kauppajärjestöme astumaan päättävästi
 tälle vallitsevan taloudellisen tilanteen ja
 perustehtävien (sosialistinen raken-
 nustyö) määräämälle tielle. Kauppajärjes-
 tö halvaksi, notkeaksi ja nopeaksi, se on
 hintojen alennuksen perustarkoitus.

Taistelu byrokratismia vastaan on si-
 simmältä olemukseltaan myöskin samaa
 rationalisoimista. Sen perustarkoituksena
 on valtio- ja yleensä hallintokoneistom-
 me järkiperäistyttäminen (hallintokoneis-
 ton mahdollisimman suuri yksinkertais-
 tuttaminen, hallinnollisten yleismenojen
 vähentäminen, moniasteisuuden, paralle-
 lismien ja liikakeskityksen likvidoiminen
 j.n.e.). Sosialistinen rakennustyö, sosialis-
 tinen yhteiskunta tarvitsee halvan ja jou-
 tuisan hallintokoneiston.

Kaikki nämä kamppailut lähtevät yhe-
 teisestä juuresta, samalta perustalta. Se
 on lyhyesti esitetty tämän kirjoituksen
 ensimmäisillä riveillä. Taloudellisessa,
 yhteiskunnallisessa kehityksessämme
 olemme me astuneet uuteen ajanjaksoon,
 jonka perustunnusmerkkinä on se, että
 pelkkä paljouskysymys väistyy laatu-
 kysymyksen tieltä. Luonnollisesti on
 saatava enemmän, mutta ennen kaikkea
 parempaa, halvemmalla ja nopeammin.
 Sosialistisen yhteiskunnan verenkierro
 on vahvistunut, se on astunut voimiensa
 kehityksessä sille asteelle, jolloin sille
 muodostuu elinkysymykseksi todistaa
 e t e v ä m m y t e n s ä kapitalistisen
 järjestelmän rinnalla. Nuo tunnuslauseet
 ja kamppailut eivät ole syntyneet jonkun

kirjanoppineen terävässä päässä, vaan
 kasvavan ja voimistuvan sosialistisen yhe-
 teiskunnan elävissä jäsenissä. Yhteiskun-
 nan edistyneimmät kerrokset on vallan-
 nut ja koko työväenluokan valtaa yhä
 laajemmassa mitassa ajatus: ilman tuo-
 tannon järkiperäistyttämistä emme ky-
 kene rakentamaan sosialismia loppuun.
 Rationalisoitu tuotanto ja uusi tekniikka
 vaativat taas puolestaan yhteiskunnalli-
 sen päällysrakennuksen uudistamista,
 järkiperäistyttämistä (kauppajärjestön
 järkiperäistyttäminen ja taistelu byro-
 kratismia vastaan).

Järkiperäistyttäminen ja tekniikka.

Tämän kirjoituksen tarkoituksena ei
 ole suinkaan järkiperäistyttämisen tyh-
 jentävä käsitteleminen. Kirjoituksen tar-
 koituksena on ainoastaan rationalisoi-
 mista meidän yhteiskunnallisissa olois-
 samme vallitsevien yleisten näkökohtien
 ja sen edellytysten esilletuominen sekä
 rationalisoimisessa noudatettavien tär-
 keimpien periaatteiden ja menettelytapo-
 jen esittäminen. Tästä johtuu, että esim-
 uusien koneiden avulla tapahtuva ratio-
 nalisointi melkein kokonaan jää tä-
 män kirjoituksen ulkopuolelle, sillä se on
 luonteeltaan puhtaasti teknillistä, eikä
 siis kuulu tämän kirjoituksen tehtäviin.

Viimeinen ajatus tuntunee useasta lu-
 kijasta paradoksilta. Käsitellä tuotannon
 järkiperäistyttämistä ilman koneita,
 uutta tekniikkaa — sehän on mahdoton-
 ta! Ilman uusia koneita ei mitään ratio-
 nalisointia — se on tavallisin vasta-
 väite rationalisointia vastaan. Sekoi-
 tetaan teknillisen tason kohottaminen
 (uudet, uudenaikaiset koneet) ja olevan
 tekniikan, koneiston (uuden ja vanhan)
 käytön rationalisointi. Tuotannon ko-
 hottamisessa rationalisoinnin avulla on
 pääpaino ainakin meillä nykyään vallit-
 sevassa taloudellisessa tilassa pantava
 enemmän tuotannon järjestelyn rationa-
 lisoimiseen kuin puhtaasti teknillisen ta-
 son kohottamiseen. Asian valaisemiseksi
 esimerkki. Fordin auto maksaa tehtaalla
 noin 450 rpl., mutta samallinen saksala-
 lainen 2.000 rpl. Teknillinen taso ei Sak-
 sassa ole alhaisempi kuin Yhdysvalloissa
 ja työn intensiivisyys tuskin myöskään

jää jälkeen, mutta työn tuottavuudessa on noin suuri ero. Kaikki voimakoneet, työkoneet ja raaka-aineet käytetään tarkoin (ei yhtään minuuttia tyhjää käyntiä, ei mitään raaka-ainejätteitä) ja kiertokulun huimaava nopeus (raaka-aineen, etupäässä rautamalmien saapumisesta tehtaaseen valmiin auton kauppaan laskeamiseen kuluu keskimäärin 10—14 päivää).

Tässä on ollut puhe Saksasta, mutta todellisuudessa on asianlaita niin, että pääpaino on meilläkin tuotannon järjestelyssä. Eroitus on vain siinä, että meidän yhteiskuntamuotomme on omansa helpoittamaan järkipäristyttämisen toimeenpanoa, ja siinä, että järkipäristyttämällä on meillä tärkeämpi, syvempi ja laajempi sekä yhteiskunnallinen että puhtaasti taloudellinen merkitys. Esi-merkkinä mainitsen standartisoimisen, melkein rajattomat mahdollisuudet markkinain laajentamiseen ja meidän suhteellisen teknillisen takapajuisuutemme. Teknillisesti rikas Saksa voinee sallia itselleen sen »yllellisyyden», että sen uusia aikaista tuotantokoneistoa käytetään epä-taloudellisesti. Meille sensijaan on järkipäristyttäminen elinkysymys.

Järkipäristyttäminen vaatii hyvää teknillistä kalustoa, se kysyy suuria varoja, joita meillä ei ole — se on vastustajain

pääväite. Se sisältää puoli totuutta, mutta puoli totuutta on usein pahempi kuin täysi valhe, jos tuon vähäisen totuuden taakse kätkeytyy tietämättömyys, välinpitämättömyys ja laiskuus, kuten tässä tapauksessa. Alempana tulemme näkemään, että taloudellisesti kannattava, jopa oivallisia tuloksia antava järkipäristyttäminen voidaan toimeenpanna niin vähillä aineellisilla uhrauksilla ja niin vaatimattomilla välineillä, että ne ovat täysin meidän mahdollisuuksiemme rajoissa.

Toinen väite on, että ei ole riittävästi työkuria; »rokulipäiviä» vietetään suhteellisen runsaasti ja työaikaa ei käytetä täydellisesti työhön. Tämäkin on osittain totta, mutta varsinkin viime mainittu seikka osoittaa ainoastaan, että tuotantoa ei ole rationalisoitu. Järkipäristyttäminen sellaisenaan on yksi kaikkein parhaita kasvatustoimia tässä suhteessa. Että tehdasyhteisöllä, ammattiliitoilla ja työtovereilla on muitakin kasvatustoimia käytettävissään, on yleisesti tunnettu. Äärimmäisessä tapauksessa ei luonnollisesti voida välttää taloudellisten pakkokeinojen käyttämistä (KK:n päätös 11 kohta, »Pravda» 25.III.27), sillä yhteiskunnallinen tuotanto ei saa kärsiä yksilöiden jatkuvista laiminlyönneistä.

Karjalan maatalous uusimpain tilastojen valossa.

Karjalan tasavallan maataloudesta antaa monipuolista, joskaan ei tyhjentävää eikä muokattua ainehistoa Maa-as. K.k:n äskettäin julkaisema kertomus Karjalan maa-, metsä- ja kalastaloudesta. Sen aineiston perusteella saa jonkinlaisen vastauksen tuohon mieltäkiinnittävään kysymykseen: mitä vaikuttavat neuvostovallan olot karjalaiseen pienviljelystalouteen?

1. Maatalouden tila.

Karjalaista pienviljelystaloutta ei meidän auta kuvitella Suomen pientilallista torpparitalouden kaltaiseksi. Jos Suo-

men pienviljelys tuotantotapoihinsa nähden on suurin piirtein katsoen 50 vuotta jälessä sikäläisestä kapitalistisesta maataloudesta, niin on karjalainen pienviljelys yleensä puolestaan 100 vuotta jälessä Suomen pienviljelyksestä. Niin ankara oli tsarismien kirous.

Karjalauskylän vainiot muodostuvat monista kymmenistä lattian-kokoisista, erimuotoisista, vahvojen pyörtäneitten saartamista »peldopaloista», joita ei juuri voi ojittaa, ja joita pitää yleensä viljellä samoin kuin naapurikin viljelee (n.s. sekasarkaisuus). Viljelyjärjestelmä on feodalismin-aikainen, kolmijakoinen. Pellonmuokkausvälineet ovat sahrojen kärkiä

lukuunottamatta saadut metsästä. Maitotalous supistuu muutamaan pieneen »kivipataseen», joissa säilytetään »piekshe-mistä» varten (kirnuakaan ei ole) vähä-pätoista maitotilkkaa pirtin orsilaudoilla. Kana-, sika-, kasvitarha- y.m.s. lisäta-loutta ei tunneta. Eläinten suojat ja ih-misasunnot sijaitsevat samassa raken-nuksessa. J.n.e.

Tähän »maatalouteen» antaa nyt alus-samainittu tilastokertomus runsaasti va-laistusta:

Kylvöalue Karjalan tasavallassa ja-kaantui v. 1926 eri viljelyskasveille seu-raavalla tavalla prosentteissa koko kylvö-alueesta: ruis 37,3, kaurä 36,5, ohra 13,9, peruna 7,3, pellava 2,4, nauris 1,6, hamp-pu 0,5 ja kylvöheinä 0,5 = 100 pros. Huo-mataan siis viljan — syömäviljan ja he-vosrehun — ottavan kylvöalasta 87,7 pros. samalla kun kylvöheinä on vain 0,5 pros. ja rehujuurikkailla 0. — Nume-rot puhuvat tavattomasta takapajuisuu-desta.

Karjanhoito perustuu luonnonniittyihin, joita v. 1926 oli 198 tuhatta desjatiinaa, peltoalueen ollessa 48 tuhatta desj. Kun talonpoikaistalouksia Karjalan tasavallas-sa v. 1926 oli 38.227, merkitsee se ta-loutta kohti peltoa 1,25 desj. ja niittyä 5,2 desj. — Aunuksen kihlakunnassa tuli kylvöalaa taloutta kohti 1,6 desj., mutta Uhtuan kihlakunnassa vain 0,8 desj.

Hevosia tuli v. 1926 Karjalassa taloutta kohti 0,8, lehmä 1,8, lampaita 2,6.

Sadot yleensä alhaiset (ruissato keski-määrin 900 kg. desjatiinalta) ja lehmäin vuotuinen keskilypsymäärä mitätön (800 kg. v. 1926).

Siinäpä ne sitte ovatkin meidän karja-laiset luontaistaloudelliset, keskiaikaiset kääpiöviljelyksemme metsien keskellä! Eivät ne luonnollisesti voi elättää talon-poikaisväestöämme. Karjalan talonpoi-kaisto saakin maatalouden-ulkopuolisista ansiotöistä keskimäärin 50 pros. vuosituloistaan; talonpoi-kaiston ansiotyötuloista taasen tulee (v. 1925) metsätöitten osalle 36 pros., kalas-tuksen ja metsästyksen 20 pros., kaukai-sempien seutujen sesonkitöille 20 pros., tehdas- y.m. töitten osalle 11 pros., käsi-töiden 7 pros. ja ajurityön 6 pros.

Metsätyöt, kalastus ja kaukosesonkityöt — siinä karjalaisten pääasiallisimmat si-vuansiot.

Yleinen kehityssuunta.

Siitä kurjuuden tilasta, missä tsarismi oli pitänyt maataloutta, on Neuvostavalla alkanut sitä nostaa voimakkaasti. Tässä muutamia tietoja siitä, mitä Neuvosto-valta on antanut Karjalan tasavallan ta-lonpoikaistolle:

V. 1926 myönnettiin Maatalouspankin ja luottoyhdistysten kautta talonpojille lainoja yhteensä 836 tuhatta ruplaa! Luottoyhdistyksiin on kaikista Karjalan talonpoikaistalouksista järjestynyt jo 30 pros. — Agronomipiirejä on Karjalassa 28, eläinlääkäreitä ja -välkäreitä 40, eläinlääkintälaitoksia 5. Valtion maata-louskoneitten lainausasemia 17; valtion siitosasemilla oriita 4, rotusonneja 21 j.n.e.; näytepalstoja joka kunnassa; suon-viljelyskoeasema ja muutamia sen apu-asemia. J.n.e. Karjalan maatalous onkin alkanut kohota. Jos vuoden 1917 määrät merkitään 100:lla, niin v. 1926 oli kylvö-ala 119,4, suuri sarvikarja 108, hevoset 98,1, maatalouden kokonaistuotanto 109,6. Karjan lypsymäärä on joka vuosi melkoi-sesti lisääntynyt. Peltoviljelyksessä on al-kanut käänne järkiperaiseen viljelykseen päin: Kertomusvuotena lisääntyi rukiin viljelysala vain 1,4 pros., mutta pellavan 32, pe-runan 34,8 ja kylvöheinän 126 pros., samalla kun juurikas-vien viljelys alkoi huomattavasti elpyä.

Tulokset ovat vielä vähäiset; mutta kun nykyinen erittäin voimakas organi-saatio- ja alkuunpanokausi alkaa kan-taa hedelmiä, tulee kehityksen vauhti olemaan huomattava. Mainittu nykyinen kausi ilmaisee m.m. seuraavat piirteet: a) maankäytön järkiperaistyminen tehokkaan maamittaustoiminnan johdosta; b) laajan maanparannustoiminnan al-kaminen; c) voimakas maataloudellinen järjestyminen.

Maankäytön järkiperais-tyttämisestä mainittakoon, että v. 1925—26 suoritettiin kylienvälisiä mait-tenjärjestelyjä 12.613 hehtaariin nähden.

muodostettiin yksinäistiloja 26 (edell. vuotena 23); muodostettiin yhteismaan käyttö-yhdistyksiä, joilla on maata 273 ha (edell. vuotena ei yhtään); peltopaloja yhdistettiin suurempiin lohkoihin 8.737 ha (edell. vuotena 5.701 ha). — Tällainen toiminta luonnollisesti vasta luo edellytykset järkipäriselle maanviljelykselle.

Suon- ja niitynviljelys on jo maa- ja karjatalouden väliä edistämistä. Suon- ja niitynkuivatus sekä järvenlaskut ovat innostaneet talonpoikaista ympäri Karjalan. Maanparannus-osuuskuntia on jo 108, niissä 2.432 jäsentä, maanparannuksen alainen alue 26.592 ha ja kuluneena vuotena suoritettiin pintakuivatus 460 ha, voimaperäinen kuivatus ja raivaus 108 ha.

Maataloudellinen järjestyminen osoittaa voimakasta nousua. Karjantarkastusyhdistyksiä on jo 2, meijeriosuuskuntia 2, sonniihdistyksiä 14, koneosuuskuntia 9, yleislaatuista maatalousosuuskuntia 52, kommuuneja ja maatalousartteleja 5, metsästys- ja kalastusosuuskuntia 27.

Talouksia siirtyi monivuoroviljelykseen 268 (edell. vuotena 116) ja laajapalstaisuuteen 528 (edell. vuotena 338).

Me näemme siis laajan ja monipuolisen uudistuksen myllertämässä keskiaikaisia kalevalaisia maatalousoloja, näemme todellakin kumouksen alkavan maan käyttö- ja maanviljelysaloissa. Järkipäinen karjanhoito ja meijeritalous — siinä pääsuunta, jolle karjalainen maatalous on voimakkaasti kääntymässä Neuvostovalian tarmokkaalla ja auliilla johdolla. Ei mene monta vuotta, ennenkuin Karjalassa nähdään huomattavia tuloksia.

3. Puntavarateollisuus ja talonpoikaisto.

On selvä, että talonpoikaistalous, voidakseen järkipäristyä ja muuttua luontaistaloudesta tuloatuottavaksi tavarataloudeksi, edellyttää markkinain kehitystä. Markkinain kehitys puolestaan edellyttää teitten ja teollisuuden kehitystä, mikä kohottaa maataloustuotannon arvoonsa sydänmaillakin. Tässäkin suhteessa on uusi aika myllertämässä kautta koko Karjalan sinisten salojen, järkyttään kontioitten ja kurkien rauhaa sekä sydän-

maan asukkaitten taikauskaisia ja pinttyneitä käsityksiä.

Tieoloja ei kertomuksessa kosketella. Teollisuuksista valaistaan pääasiallisinta teollisuusalaamme, puuteollisuutta.

Käyttökelpoinen metsäpinta-ala on meillä 9.6 miljoonaa hehtaaria, joka antaa yli 6.8 miljoonan kuutiometrin vuosilisäkasvun; sitä ei voida vielä kaikkea käyttää hyväkseen.

Valtion metsistä myytiin vuonna 1923 —24 puuta yli 2.6 milj. kuutiota 1 ruplan 20 kopeekan hinnasta kuutiometriltä; v. 1924—25 yli 4.4 milj. kuut. samasta hinnasta; v. 1925—26 lähes 5.6 milj. kuut. 1 rpl. 38 kop. hinnasta. Tästä nähdään, miten suuresti vuotuinen metsänhakkaus on lisääntynyt, omaten kuitenkin vieläkin suuria laajennusmahdollisuuksia.

Metsätöitten nykyistä laajuutta kuvaase, että väestömme saa niiden nojalla (hakkaus, uitto, lastaus y.m.) työpalkkoina kaikkiaan noin 8 miljoonaa ruplaa vuodessa.

Metsäteollisuus on se mahtava tekijä, mikä vetää karjalaisen sydänmaan väestön taloudellisen ja sivistyksellisen kehityksen piiriin. Se yhdessä liikennevälineitten kehityksen kanssa tuo talonpoikaistalouden välttämättä nykyaikaan — pois oksakarhin ja noitien kurjista oloista.

4. Kehityssuuntia talousryhmityksessä.

On selvää, että sellaisissa oloissa kuin edellä on kuvattu, tapahtuu talonpoikaistalouksien vissi jakaantuminen: yksi osa kehittyy varsinaisiksi viljelystiloiksi, toinen osa tulee nojautumaan metsäteollisuuteen ja järkipäristyneeseen kotiviljelykseen, kolmas osa proletarisoituu. Sitä osoittavatkin kertomukseen liitetyt tilastot.

Mitä tulee lehmälukuun, ovat lehmättömät taloudet vuodesta 1925 vuoteen 1926 lisääntyneet, mutta 1-, 2- ja 3-lehmäiset taloudet prosenteissa vähentyneet. Ainoastaan 4 ja yli siitä lehmiä omaavain talousten lukumäärä on lisääntynyt (7.1 prosentista 8.4 pros:iin). Samoin ovat lisääntyneet prosenteissa kylvämättömät taloudet, mutta vähentyneet alle 2 desj. kylvävät taloudet; sen sijaan ovat yli 2 desj. kylvävät lisääntyneet (5.3

prosentista 6.6 prosenttiin). Ilmeisesti siis erottautuu varsinainen (pieni) viljelystila-tyyppi, vaikkei kertomuksessa tehdäkään tällaista johtopäätöstä, enempiä kuin siinä muutenkaan lainkaan käsitellään tätä tärkeää kysymystä (kertomuksen ilmeinen heikkous).

Hevosiin nähden ovat hevosettomat taloudet vähentyneet (31.3 prosentista 31.0 prosenttiin), muut talousryhmät joko pysyneet ennallaan tai lisääntyneet. Hevosten lisäys noudattaa ilmeisesti metsätalouden tarpeita.

5. Johtopäätöksiä.

Edelläolevasta kertomuksen antamasta ainehistosta vedämme seuraavat päätelmät:

Neuvostovallan olot — valtion voimakas avustus- y.m. toiminta sekä metsätalouden mahtava paisuminen — ovat jo temmanneet karjalaisen talonpoikaistalouden nykyaikaisen kehityksen tielle. Alotteet ja pääomasijoitukset (eri muodoissa) ovat suhteellisesti niin suuret ja laajat, että lähimpinä vuosina on näkyvä varsin huomattavia tuloksia keskiaikaisen kalevalaisen kylän muuttuessa uudeksi sivistyneeksi neuvostokyläksi. Osa talouksista alkaa rakentua varsinaisen maanviljelyksen, osa palkkatulon pohjalle. Joka tapauksessa turvaa Neuvostovalta ehdottomasti pienviljelijät, ja kehittää pienviljelyksen uudenaikaiseksi koneelliseksi tuotannoksi.

L. Letonmäki.

V. I. Lenin ja aseellisen kapinan taito Venäjän ensimmäisen vallankumouksen valossa.

Kirj. V. Vaganjan.

IV. Kolmas puoluekokous ja aseellisen kapinan tunnus.

Päivän tehtävä oli koko liikkeen käytännöllisen yhtenäistyttyminen, yhtenäisen, koko kansan kapinan synnyttäminen. Juuri tällä tavalla asetti Lenin kysymyksen kolmannessa puoluekokouksessa. »Kirjoittamassaan esipuheessa 'Työläisen' broshyyriin sanoo tov. Axelrod, että kysymys voi olla ainoastaan 'villiintyneiden kansanjoukkojen' kapinasta. Elämä on todistanut, että kysymyksessä ei ole 'villiintyneiden joukkojen' kapina, vaan järjestelmälliseen taisteluun kykenevien joukkojen kapina. Koko kuluneen vuoden historia on todistanut, että olemme arvioineet liian vähäisiksi kapinan merkityksen ja välttämättömyyden. Asian käytännölliseen puoleen on kiinnitettävä huomiota. Tässä suhteessa on käytännönmiesten ja Pietarin, Riigan sekä Kaukasiaan työläisten kokemus tärkeä. Sentähden minä puolestani kannattaisin sitä,

että toverit toisivat esiin kokemuksensa, — se antaisi asian käsittelylle käytännöllisen, vaan ei skolastisen luonteen. Pitää saada selville, millainen on työläisten mieliala, tuntevatko työläiset kykenevänsä taistelemaan ja johtamaan taistelua. On kerättävä yhteen kaikki se kollektiivinen kokemus, jota ei tähän saakka ole tehty yleiseksi.»

Toisessa puheessa hän puhui niitä kokouksen osanottajia vastaan, jotka yrittivät kokouksen päätöslauselmaan sisällyttää dogmaattista jyrkkyyttä: »Ratkaiseko proletariaatti vallankumouksen kulun, — sitä ei voi ehdottomasti vakuuttaa. Samaa on sanottava johtaja-asemasta. Tov. Lunatsharskin päätöslauselmassa on asia lausuttu varovaisemmin. Sosialidemokratia voi organisoida kapinan, se voi sen ratkaistakin, mutta saavuttaako se varmasti johtavan aseman, sitä ei voi etukäteen ratkaista, — se tulee riippumaan proletariaatin voimasta ja järjestyneisyydestä. Pikkuporvaristo on mahdol-

lisesti paremmin järjestynyt, ja sen diplomaatit saattavat osottautua voimakkaammiksi, paremmin valmistautuneiksi. Tov. Lunatsharski on varovaisempi — hän sanoo: 'Sinä saatat tehdä'. 'Sinä teet', — sanoo tov. Mihailov. Proletariaatti ehkä ratkaisee vallankumouksen tuloksen, mutta vakuuttaa sitä ei voida. T.t. Mihailov ja Sosnovski tekivät sen virheen, josta he syyttävät tov. Lunatsharskia: 'Älä kehu taisteluun lähtiessäsi'. Lunatsharski sanoo: (Johtaja-aseman) 'turvaamiseksi on välttämätöntä', mutta he sanovat: 'on välttämätöntä ja täysin riittävää'.

Me emme ryhdy käsittelemään tov. Lunatsharskin puhetta kolmannessa puoluekokouksessa, sillä siinä lausutut ajatukset ovat niiden ajatusten edelleen kehitystä, jotka Lenin oli aikaisemmin lausunut. Kolmannessa puoluekokouksessa ei esiintynyt ketään kapina-tunnuslauseen vastustajaa, niitä tovereita lukuunottamatta, jotka yrittivät päätöslauselmaan saada vieläkin voimakkaampia määritelmiä. Keskustelun jälkeen hyväksyi kolmas puoluekokous seuraavan sisältöisen päätöslauselman:

»Otaen huomioon:

1) että proletariaatti, ollen asemansa puolesta kaikkein etumaisin ja ainoa johdonmukaisesti vallankumouksellinen luokka, sen kautta on pätevä näyttämään johtavaa osaa Venäjän yleisdemokraattisessa vallankumousliikkeessä;

2) että tämä liike nykyhetkellä jo on johtanut aseellisen kapinan välttämättömyyteen;

3) että tähän kapinaan tulee proletariaatti välttämättä ottamaan kaikkein tehokkaimmalla tavalla osaa, mikä ratkaisee vallankumouksen kohtalon Venäjällä;

4) että proletariaatti voi näytellä johtavaa osaa tässä vallankumouksessa ainoastaan ollen lujasti yhteenliittyneenä yhtenäiseksi ja itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi sosialidemokraattisen työväenpuolueen lipun alla, joka (puolue) johtaa sen taistelua sekä aatteellisesti että käytännöllisesti;

5) että ainoastaan tällainen (johtava) asema voi taata proletariaatille kaikkein edullisimmat taisteluehdot taistelussa so-

sialismin puolesta porvarillis-demokraattisen Venäjän omistavia luokkia vastaan, —

katsoo V.S.-D.T.P:n kolmas puoluekokous, että proletariaatin järjestäminen välitöntä taistelua varten itsevaltiutta vastaan aseellisen kapinan muodossa on yksi puolueen tärkeimmistä ja kiireellisimmistä tehtävistä nykyisenä vallankumouksellisena ajankohtana.

Sentähden velvoittaa puoluekokous kaikki puoluejärjestöt:

a) propagandan ja agitation kautta selvittämään proletariaatille tulevan aseellisen kapinan poliittinen merkitys ja käytännöllis-organisatorinen puoli;

b) tämän propagandan ja agitation yhteydessä selvittämään poliittisten suurlakkojen, joilla voi olla tärkeä merkitys kapinan alussa ja sen aikana, arvo;

c) ryhtymään kaikkein tarmokkaimpiin toimenpiteisiin proletariaatin aseistamiseksi, aseellisen kapinan suunnitelmien laatimiseksi ja sen välittömäksi johtamiseksi, järjestäen tarpeen tullen tätä varten erikoisia puolueyöntekijäin ryhmiä.»

Viimeisestä kohdasta — erikoisten ryhmien järjestämisestä — lausui Lenin puoluekokouksessa: »Erityisten taisteluryhmien muodostamis-kysymyksestä voin sanoa, että pidän niitä välttämättöminä. Meidän on tarpeetonta peljätä erityisryhmien muodostamista.» Näyttää ehkä merkilliseltä, että hän kiiruhtaa rauhoittamaan puoluekokouksen jäseniä »erityisten taisteluryhmien» muodostamisen seurausten suhteen. Mutta tämä johtui siitä, että mensheviikit pyrkivät juuri tässä näkemään salaliittolaisuuden, blanquismin ilmenemisen. Maanalaisessa järjestössä johtaa tuollaisten ryhmien muodostaminen ehdottomasti kieltäytymiseen joukko-taistelusta, vähemmistön salaliittojen pohjalle siirtymiseen, — näin he huusivat.

Tässä käsityksessä oli järkeä, jos puoluekokous todella olisi jättänyt tämän vaaran huomioonottamatta. Ylläoleva päätöslauselmahan selvästi osoittaa, että puoluekokous ei tätä seikkaa unohtanut, vaan päinvastoin ryhtyi useisiin toimenpiteisiin, jotka joko suoraan tai välillisest-

tähtäsivät siihen, että kapina muodostuisi massojen, kansan asiaksi.

Mensheviikkien käsitys olisi oikea ai-noastaan yhdellä ehdolla — jos vallankumoukselliset sosialidemokraatit, rinnan erityisten taisteluryhmien muodostamisen kanssa, tuntisivat epäluottamusta massoja kohtaan, sen vallankumouksellista tarmo- ja voimaa kohtaan. Täydellinen vakuus blanquilaista salaliittolaisuutta vastaan sisältyi juuri siihen, että bolshevikit uskoivat joukkoihin, työväenluokkaan, luottivat proletariaattiin.

Tarvittiin puolen vuoden kiihkeä vallankumoustaistelu, jotta tapausten hännässä riippuvat menshevikit huomasivat mihin suuntaan tapaukset kulkivat, mutta sillä aikaa kävivät työläiset ankaraa sotaa, tekivät erillisiä kapinoita, keräsivät kokemusta ja keksivät uusia taistelumuotoja. »Heidän aseistuksensa on vielä heikko, kovin heikko, heidän kapinansa, kuten tähänkin saakka, osittaisia, ilman yhteyttä yleisen liikkeen kanssa, mutta siitä huolimatta astuvat he askeleen eteenpäin, peittävät äärettömän nopeasti kymmenillä barrikaadeilla kaupunkien katuja, tekevät vakavaa vahinkoa tsaarin joukoille, puolustautuvat epätoivon vim-malla, yksityisissä taloissa. Aseellinen kapina syvenee ja laajenee. Tsaarillisten teloittajain uudet uhrat — Lodsissa kuoli ja haavoittui noin 2.000 ihmistä — sytyttävät uusissa kymmenissä ja sadoissa tuhansissa kansalaisissa hehkuvan vihan kirottua itsevaltiutta kohtaan. Yhä uudet aseelliset yhteenotot osottavat yhä selvemmin ja selvemmin kansan ja tsarimin aseellisten voimien välisen ratkaisevan aseellisen taistelun välttämättömyyden. Yksityisistä leimahduksista muodostuu yhä selvemmin yleisvenäläisen tulipalon haahmo.»

Se tunnuslause, jonka kolmas puoluekokous hyväksyi, tuli luonnonvoimaisen taistelun kuluessa vallankumouksen yleiseksi tunnuslauseeksi. Valmistautuminen kaikkein tarmokkaimmalla tavalla kapinaan — se tuli kiertämättömäksi välttämättömyydeksi; liikkeen kannalta kävi ehdottoman tarpeelliseksi yhdistää erilliset leimahdukset yhtenäiseksi sodaksi. »Nämä leimahdukset ovat erillisinä voimattomia. Tsaarin hallituksen järjestetyt

joukot voivat kukistaa kapinalliset toisensa jälkeen, jos liike siirtyy kaupungista kaupunkiin ja piiristä piiriin yhtä elementtaarisen hitaasti. Mutta yhdeksi yhtyneinä voivat nämä leimahdukset muodostua niin voimakkaaksi vallankumouksen paloksi, ettei sitä kykene mikään voima maailmassa pysädyttämään. Ja tämä yhtyminen tapahtuu, tapahtuu tuhansia teitä myöten, joita emme näe, emmekä aavista. Näiden erillisten leimahdusten ja yhteenottojen avulla opettelee kansa vallankumouksen tekoa, — meidän tehtävämme on pysyä hetken tehtävien tasalla, osata aina osottaa taistelun seuraava, korkeampi aste, keräten kokemuksia ja ohjeita entisyydestä ja nykyisyydestä, kehoittaen työläisiä ja talonpoikia rohkeammin ja taajemmin joukoin astumaan yhä eteenpäin, jotta kansa saavuttaisi täydellisen voiton, täydellisesti tuhoaisi sen itsevaltaisen joukkion, joka nyt taistelee kuolemaan tuomitun epätoivoista taistelua.»

Oli sellaisiakin järkeilijöitä, jotka väittivät, että koska tämä vallankumous on demokraattinen, eikä sosialistinen, niin miksi pitäisi proletariaatin ottaa niskoilleen kapinan taakka. He eivät käsittäneet, että kaikista nykyajan luokista proletariaatti yksin kykeni suorittamaan ja loppuun saakka suorittamaan vallankumouksen, ja että, jos vallankumous on täydellinen, proletariaatti ei voi välttää ottamasta siinä käsiinsä johtoa ja pääosaa. Proletariaatti ei voi mitenkään välttää kapinan valmistamista, alotteentekoa ja johtoa siinä: »Sosialidemokratia ei tuonut vihapäissään esiin kapina-tunnus-sanaa. Se on aina taistellut ja tulee aina taistelemaan vallankumouksellisia korulauseita vastaan, se tulee aina vaatimaan voimien huolellista laskua ja ajankohdan analyysiä. Sosialidemokratia on puhunut kapinaan valmistautumisesta jo vuodesta 1902 saakka, koskaan kuitenkaan tähän valmisteluun sekoittamatta järjetöntä, keinotekoisia pikku kapinain järjestelyä, joka vain hyödyttömästi kuluttaisi meidän voimiamme. Vasta nyt, tammikuun 9 päivän jälkeen, on kapina-tunnussana tullut työväenpuolueen päiväjärjestykseen, on tunnustettu kapinan välttämättömyys ja välttämättömyys valmistautua

siihen. Itsevaltiut itse teki tämän tunnustuksen käytännölliseksi tunnustukseksi työväenliikkeessä. Itsevaltiut antoi ensimmäiset kansalaisodan laajat joukko-opetukset. Tämä sota on alkanut ja käydään sitä yhä laajemmalla mittakaavalla ja yhä ankarammalla muodolla. Meidän on vain yleistettävä sen opetukset, selvitettävä sanan »kansalaisodan» koko valtava merkitys, johdettava tämän sodan yksityisistä taisteluista käytännöllisiä ohjeita, järjestettävä voimamme, valmistettava välittömästi ja viivyttämättä kaikki mikä on välttämätöntä todellista sotaa varten.»

Juuri ensimmäisen vuosipuoliskon lopussa sattui tapaus, joka ei voinut olla ratkaisevasti vaikuttamatta aseellisen kapinan valmistelutyöhön.

V. Kapina sotalaivastossa ja aseellinen kapina.

Tarkoitan »Patjomkinin» kapinaa. Tämän tosiasian jättämistä merkitystä ei voinut liioitella. Suuri osasto tsaarihallituksen suojelujoukosta — sotaväestä — siirtyi kapinoivan kansan puolelle sodan parhaillaan riehussa — se on todellakin äärettömän tärkeä tosiasia. »Kapinoita — mielenosoituksia — katutaisteluja — sellaiset ovat yleisen kansan kapinan kehitykseen. Nyt olemme vihdoin saavuttaneet viimeisen asteen. Tämä ei kuitenkaan merkitse sitä, että liike kokonaisuudessaan olisi saavuttanut tämän korkeimman asteen. Ei, liikkeessä on vielä paljon kehittämättömyyttä, Odessan kapinassa on vielä selviä vanhan sotilaskapinan piirteitä. Mutta tämä merkitsee, että tulvan ensimmäiset aallot ovat jo kerinneet aivan tsarismiin 'linnoituksen' kynnykselle saakka. Tämä merkitsee, että itse kansanjoukkojen etumaisimmat edustajat ovat saavuttaneet, ei teoreettisen järjestyksen kautta, vaan kasvavan liikkeen vaikutuksesta, taistelun uuden, korkeimman tehtävän, lopullisen taistelun asteen Venäjän kansan vihollista vastaan.» Tällainen korkein tehtävä on eroittaa armeijasta yksityisiä tulevan vallankumousarmeijan osastoja.

Mikä vallankumousarmeijan tehtävä tulee olemaan — se on selvää, paljon sel-

vempää, kuin näiden yksityisten osastojen tehtävät. Mitä on näiden yleiskansallisen kapinan suojelujoukon ensimmäisten lähetien, tämän kansalaisodan armeijan tehtävä? »Tällaisten osastojen tehtävänä on — julistaa kapina, antaa kansanjoukoille kansalaisodassa, kuten kaikissa muissakin sodissa välttämätöntä sotilaallista johtoa, luoda tukikohtia yleiskansallista avointa taistelua varten, nostattaa kapinaan ympärillä olevat paikkakunnat, vakiinnuttaa täydellinen poliittinen vapaus, — aluksi vaikkapa vain pienessä osassa valtakuntaa — alkaa vallankumouksellisen järjestelmän luominen mädäntyneen itsevaltaisen järjestelmän tilalle, kehittää täyteen laajuuteensa alempien kansankerrosten vallankumouksellinen luomiskyky, joka niin vähän esiintyy rauhan aikoina, mutta vallankumouksellisinä aikoina astuu etualalle. Ainoastaan siinä tapauksessa, että vallankumousarmeijan osastot ovat tietoisia näistä uusista tehtävistään ja ryhtyvät niitä laajasti ja rohkeasti toteuttamaan, voivat ne saavuttaa täydellisen voiton, tulla vallankumouksellisen hallituksen tukijoukoksi. Vallankumouksellinen hallitus on tällä kansan kapinan kehityksasteella yhtä välttämätön kuin vallankumousarmeijakin. Vallankumouksellinen armeija on tarpeellinen sotaa ja kansanjoukkojen sotilaallista johtoa varten tsarismiin sotavoimien jätettä vastaan taisteltaessa. Vallankumouksellinen armeija on välttämätön, koska vain voiman avulla voidaan ratkaista suuret historialliset kysymykset, ja voimien järjestäminen nykyaikaisessa taistelussa on sama kuin sotilaallinen järjestys. Itsevaltiuden sotavoimien jätteen lisäksi ovat olemassa naapurivaltioiden sotavoimat, joiden apua kaatuva hallitus joutuu käyttämään, kuten alempana tulen osottamaan.»

Tämän nerokkaan tapausten ennakolta näkemisen todistajina olemme saaneet olla nyt vallankumouksen aikana. Suunnitelma, jonka olemme edellä esittäneet, on aivan sen kaltainen, jonka mukaan kävimme taistelua luodessamme vallankumouksellista armeijaa, joka oli vallankumouksellisen hallituksen tukijoukkona siirtyäkseen sitten itse syr-

jään ja jättääkseen paikkansa Punaiselle armeijalle, jonka tehtäväksi tuli taistelu »naapurivaltioiden sotavoimia vastaan». Vallankumouksellinen armeija ja vallankumouksellinen hallitus ovat saman mittalin kaksi eri puolta. Ne ovat kaksi laitosta, jotka ovat kumpikin yhtä välttämättömiä kapinan menestymiselle ja sen saavutusten turvaamiselle. Ne ovat kaksi tunnuslausetta, jotka ehdottomasti täytyy julistaa, tuoda esiin ja saada käsitetyiksi ainoina johdonmukaisesti kumouksellisinä tunnuslauseina. Meillä on nykyään paljon ihmisiä, jotka nimittävät itseään demokraateiksi. Paljon on kutsutuita, mutta vähän valituita. Paljon on »perustuslaillis-demokraattisessa puolueessa» lörpöttelijöitä, mutta vähän on tuossa kunnianarvoisessa »yhteiskunnassa», maahallintojen (semstvojen) muka demokraattisessa jäsenistössä todellisia demokraatteja, — s.o. ihmisiä, jotka rehellisesti kannattavat täydellistä kansan itsevaltiutta, jotka kykenevät kuolemaan saakka uskollisina taistelemaan kansan itsevaltiuden vihollisia, tsarin itsevaltiuden puolustajia vastaan.»

Niin asia todella onkin. Vallankumouksellinen armeija ja vallankumouksellinen hallitus ovat saman linjan kaksi sivua. Tätä eivät käsittäneet porvarilliset demokraatit, eivätkä pikkuporvarilliset vallankumouksellisetkaan.

Vallankumous on sotaa Venäjän poliittisen ja taloudellisen rakenteen uudestiluomisen puolesta. Toisen näistä kahdesta piti tapahtua: liike päättyy joko vallankumouksen täydelliseen voittoon, tai hallitsevien luokkien kansan kustannuksella keskenään tekemään sopimukseen.

Mutta mitä merkitsee vallankumouksen täydellinen voitto? »Vallankumouksen täydellinen voitto tsarismista on sama kuin proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattinen diktatuuri.» Työläisiä ja talonpoikia lukuunottamatta ei kukaan enää voi »täydellisesti» voittaa tsarismia, ja voittajien valta ei voi olla muuta kuin diktatuuria, sillä se on kapinaan ja sotaan perustuvaa valtaa. »Sen on välttämättä nojau-

duttava sotavoimaan, aseistettuihin kansanjoukkoihin, kapinaan, eikä yksin tai toisiin »laillisiin» »rauhallisin keinoin» luotuihin laitoksiin. Se voi olla ainoastaan diktatuuria, sentähden että proletariaatille ja talonpoikaistolle tarpeellisten, heti ja ehdottomasti tarpeellisten uudestamuodostelujen toimeenpano aiheuttaa maanomistajien, suurporvarien ja tsarismien puolelta epätoivoisen vastustuksen. Ilman diktatuuria on mahdoton murtaa tätä vastustusta, lyödä maahan vastavallankumouksellisten yritykset. Mutta tämä ei ole vielä sosialistista, vaan demokraattista diktatuuria». Demokraattista siksi, että vallankumouksen tehtävänä oli taistelu feodalismiin jätettä vastaan, mutta sen täytyi olla diktatuuria, valtaa, joka perustuu voimaan, pakkovahtaan. »Tulee aika, jolloin taistelu Venäjän itsevaltiutta vastaan päättyy, — silloin päättyy myöskin demokraattisen vallankumouksen kausi Venäjällä, — silloin on naurettavaa puhua kaan proletariaatin ja talonpoikaiston »tahdon yhteisyydestä», demokraattisesta diktatuurista j.n.e. Silloin me tulemme ajattelemaan välittömästi proletariaatin sosialistista diktatuuria ja puhumaan siitä yksityiskohtaisemmin. Tällä hetkellä on etummaisimman luokan puolueen kakkella tarmolla pyrittävä demokraattisen vallankumouksen täydelliseen voittoon tsarismista. Mutta täydellinen voitto onkin juuri proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellisdemokraattista diktatuuria», — tätä teroittaa Lenin väsymättömästi horjuvien ja epäilevien mieliin.

Toisena tuloksena voi olla porvariston ja tsarismien välinen sopimus, joka parhaassa tapauksessa antaa »tynkä-perustuslain».

»Jos porvariston onnistuu saattaa häviöön Venäjän vallankumous sopimalla tsarismien kanssa, — silloin ovat sosialidemokratian kädet todellisuudessa sidotut vähemmän selväkantaisten porvariston suhteen, — silloin on sosialidemokratia sekoittunut »porvarilliseen demokratiaan» sikäli, ettei proletariaatin onnistu painaa selvää leimaansa vallankumoukseen, sen ei onnistu proletarisesti, eli kuten Marx lausui, »plebeijimaisesti» tehdä selvää tsarismista.»

»Jos taas vallankumouksen onnistuu voittaa täydellisesti, — silloin teemme me vähemmän selväkantaisen porvariston tai, jos haluate, plebeijimäisesti. 'Koko ranskalainen terrorismi, — kirjoitti Marx v. 1848 kuuluisassa 'Uudessa Reinin Lehdessä', — oli vain plebeijimäinen tapa tehdä selvää porvari-luokan vihollisista, itsevaltiudesta, feodalismista ja poroporvaristosta.' Ajattelivatkohan koskaan näiden Marxin sanojen merkitystä ne, jotka demokraattisen vallankumouksen aikana peloittelevat Venäjän sosialidemokraattisia työläisiä 'jakobiinilaisuudella'? Kuinkahan moni sosialidemokraattisista girondisteista todellakin on muistanut tätä Marxin lausetta? Kun Bernstein ja hänen ystävänsä merkitsevät jakobiinien luetteloon kaikki Marxin oikeaoppiset seuraajat ja hänet itsensä ensimmäisenä, — niin ovat he paljon johdonmukaisempia, kuin heidän venäläiset seuraajansa, jotka kiertävät kainosti Marxin ja suuntaavat koko 'vihansa' niitä kohtaan, jotka ajattelevat johdonmukaisesti, Marxin jälkiä seuraten.

Puhuttaessa »plebeijimäisestä» tavasta tehdä selvää vastustajista, ei tätä ole käsitettävä niin, että venäläiset jakobiinit — bolsheviikit — olisivat aikoneet ottaa sellaisinaan käytäntöön vanhojen jakobiinien taistelutavat. »Jos elämme vallankumouksen todelliseen voittoon

saakka, tulee meillä olemaan uusiakin toimintatapoja, jotka ovat täydelliseen sosialistiseen kumoukseen pyrkivän työväen luokkapuolueen luonteen ja päämäärien mukaisia».

Me emme aio ryhtyä käsittelemään kysymystä väliaikaisesta työläis-talousoikeus-hallituksesta, me haluamme ajnoastaan osoittaa, että vallankumouksellinen armeija todellakin on vallankumouksellisen hallituksen, työväen ja talonpoikain diktatuurin toinen puoli.

Palatkaamme aseellista kapinaa koskevaan kysymykseen.

Suurporvaristo havaitsi sangen pian, kuinka vaarallisen käänteen vallankumous oli tehnyt, ja ettei vallankumouksen pitemmälle kehittäminen ollut sille enää edullista. Sentähden alkoi se jo alkukesästä v. 1905 lähennellä aatelis-toa, maaperää tunnustellen.

N.s. Bulyginin Duuma oli yksi tällaisia hallitsevien luokkien yrityksiä »päästä sovintoon» jonkinlaisen tynkäreformin pohjalla — luonnollisesti vallankumousta vastaan ja tarkoituksella tukahduttaa se.

Proletariaatin vallankumouksellinen puolue suhtautui tähän »sovinto»-yritykseen tarttumalla aktiivisesti asiaan, häiritäkseen ja jos mahdollista estääkseen sovinnon teon.

Poliittiset vangit valkoisen Suomen vankiloissa.

Valkoisen Suomen vankilat ovat kapitalistista riistojärjestelmää vastaan taistelevien työläisten piinauslaitoksia. Kymmenet tuhannet työläiset ja talonpojat ovat niissä viruneet v. 1918 tapauksien johdosta ja tuhansissa voidaan laskea niidenkin työläisten luku, jotka luokkasodan jälkeisestä luokkataistelutoiminnasta syytettynä ovat valkoisen vallan vankilakidutusta saaneet maistaa. Tällä hetkellä on Suomen vankiloissa varsinaisia poliittisia vankeja noin 200 ja lisäksi ohranan monissa komeroissa ja

tutkintovankiloissa olevat. Joukko puhtaasti poliittisia säilytetään kriminaalivankiloissa maan eri vankiloissa. Enin osa varsinaisista poliittisista vangeista, noin 150, on Tammisaaren vankilassa. Tämän kuun alkupuoliskolla siellä oli vielä viisi vuodesta 1918 asti istunutta toveria. Nuorisoo on Suomen vankiloissa tällä hetkellä ehkenpä enemmistönä. Yksistään Sosialistisen Nuorisoliiton hajottamisen yhteydessä tuomittujen ryhmä käsittää useita kymmeniä tovereita. Noin 50:stä tänä vuonna linnan raahatusta

työläisestä on suuri enemmistö nuorta väkeä. Mutta myös Suomen sos. työväenpuolueen hajottamisen yhteydessä v. 1923 tuomittuja y.m. syistä vangituista vanhoja luokkataistelijoita istuu yhä Tammisaarella. Eräitä heistä on pistetty vankilaan pelkästään ammatillisesta toiminnasta. Työstä sotaväen keskuudessa tuomittuja on useita.

Naistovereita istuu Hämeenlinnan kuritushuoneessa toistakymmentä. He ovat enimmäkseen, joko S.T.P:n tai nuorisoliiton hajottamisen johdosta tuomittuja. Toiset heistäkin, kuten esim. tov. Tilda Kaihosalo, ovat jo neljä vuotta yhtämittaa istuneet. Turun ja Helsingin Keskusvankiloissa (Kakolan ja Sörkän Kuritushuoneilla) säilytetään joku määrä kansalaissodan johdosta tuomittuja. He ovat enimmäkseen myöhemmin tuomittuja ja erään kieron lainselityksen mukaan joutuneet rangaistustaan kärsimään kriminalistien keralla kuritushuoneessa. Osa heistä on ollut jonkun aikaa itse ottamallaan lomalla, jonka tähden heidät sitten kiinni saataessa on viety kuritushuoneille jällellä olevaa rangaistustaan kärsimään.

Tammisaaren pakkotyölaitoksessa säilytettävistä on rehtinä luokkataistelijana tunnettu tov. J. Hupli raskaimmin tuomittuja. Hänen veljensä Väinö Hupli on tällä hetkellä valkoisena ministerinä ja tunnetaan yhtenä monissa konnuuksissa koeteltuna porvariston luotetuimmista käytyreistä. Tuntee kai nytkin valkoisen vallan hallitusherrana suurta tyydytystä saadessaan piinata luokkataistelijaveljeensä linnassa. Jalmari Hupli on alkujaan tuomittu Suomen 1918 vallankumouksen johdosta elinkautiseen kuritushuonerangaistukseen sekä sen jälkeisestä maanalaisesta toiminnasta 6 vuoden kuritushuonerangaistukseen. Kun edellinen tuomio on n.s. Mannerheimin armahduksen kautta alentunut 12 vuoteen, niin on molemmat yhdistettyinä muutettu 15 vuoden kuritushuonerangaistukseksi. Tästä on tov. Hupli tähän mennessä kärsinyt noin 7 vuotta (lisäksi lähes vuosi tutkintovankeutta), joten hänen on istuttava vielä vähintään 5 vuotta ennenkuin on ensimmäinen mahdollisuus päästä ehdonalaiseen vapauteen. Silloinkaan se ei ole

vielä aivan varma. Hallituksella kyllä on oikeus hänen kuten muidenkin vankien vapauttamiseen minä päivänä tahansa. Lähes kymmenen vuoden, samoin yhdistetty tuomio, on toveri J. H. Saaristolla. Lain mukaan pitäisi hänen kuitenkin päästä jo ensi vuoden vaihteessa ehdonalaiseen vapauteen. Vasemmistolaisuudesta ja kommunistisesta toiminnasta annetut korkeimmat tuomiot ovat tavallisesti olleet 6—8 vuotta. Monia tuomioita on tähän saakka vielä suurentanut se seikka, että syytetyillä on ollut ehdonalaista 1918 vallankumouksen johdosta. Nuorisoliittolaisille annetut tuomiot vaihtelivat 1—3 vuoden välillä. Yksistään Suomen vallankumouksen johdosta tuomitut nykyään vankilassa olevat, ovat säännöllisesti elinkaudeksi tai kuolemaan tuomitut, josta edellisten tulee kärsiä vankiloissa vähintään 6 ja jälkimäisten 8 vuotta ja loppu ehdonalaisena.

Kuten lukijat ehkä tietävät hyväksyi eduskunta tämän vuoden alussa sosialidemokraattisen hallituksen ehdotuksesta eräänlaisen »armahdulain». Tämä laki palautti kuitenkin vain kansalaisluottamuksen jo aikaisemmin vankilasta vapautuneille kansalaissodan johdosta tuomituille. Yksikään toverimme ei päässyt sen nojalla pois vankilasta. Hallitus ei ehdottanutkaan ketään vapaiksi päästettäväksi. Vasemmistotyöväen edustajat vaativat tiukasti täytlä amnestiaa poliittisille vangeille, mutta yhtynyt porvaristo ja sos.demit estivät sen toteutumisen.

Sosialidemokraatit ovat tätä tekoansa puolustaneet sillä, että vankilassa on enään niin vähän vuoden 1918 miehiä. Heitä on kuitenkin eri vankiloissa vielä noin 30. Mutta sen lisäksi nostaa ohrana alituisesti yhä uusia syytteitä luokkasodan tapaustenkin johdosta. Kukaan punakaartilainen, ei edes sellaisetkaan, jotka ovat jo yhden tuomion »palvelleet», ei voi olla varma siitä, etteikö hän joudu vielä syytteeseen ja tuomituksi jostakin hänelle tuntemattomasta teosta. Kostoksi muka harjoitetusta punaisesta terrorista murhasivat porvarit jo heti voittonsa jälkeen tutkimatta ja tuomitsematta miltei kaikki ne punakaartilaiset joiden tiesivät olleen lähellä silloin kun joku suojelus-

kuntalainen oli ammuttu. Valtiorikosoi-keudetkin antoivat n. 600 kuolemantuomiota ja epälukuisen määrän elinkautisia ja määräaikaista tuomioita. Mutta yhä koettavat porvarit etsiä juuri näihin lahtarien murhaamisiin lisää »syyllisiä». Vielä tänäkin vuonna on työläisiä vangittu juuri sellaisten murhain johdosta, joista monet työläiset ovat jo saaneet »ansaitun palkkansa». Nämä jonkun lahtarin kaatumisesta nostettavat syytteet tulevat nyt useassa tapauksessa käsiteltäviksi niinkuin kriminaalirikoksista nostetut syytteet. Vuonna 1920 ja 1921 eduskunnan antamain armahdulakien nojalla ovat valtioletossyytteet aina 8 vuoden tuomioon saakka armahdetut, jos syytetty ei ole johtaja, kiihoittaja tai pataljoonan päällikkö tai muu häntä vastaava punakaartin päällikkö. Tämän tähden tuomitaan syytetyt lahtarioikeuksissa nykyään useammin niin, että »oikeus» selittää heidän tekonsa yksityisrikokseksi. Tällainenkin tuomio tosin alenee kolmanneksella, niinkuin valtiorikosoikeyden tuomitsemat tuomiotkin. Mutta kun siihen ei yhdisty ollenkaan valtiorikospykälän mukaan tuomitua tuomiota, niin ovat virkaherrat määränneet, että tällaiset tuomiot tulee kärsiä kuritushuoneissa yhdessä kriminaalirikollisten kanssa, eikä siellä missä toiset poliittiset vangit kärsivät tuomioitansa. Tällä tavalla ovat monet punakaartilaiset joutuneet juuri kärsimään tuomionsa kokonaan kuritushuoneessa. Esim. Helsingin keskusvankilassa on heitä nytkin kolmattakymmentä. Lisäksi Kakolassa y.m. Sosialidemokraatit olivat kyllä aikaisemmin vaatineet, että syyteoikeus vallankumouksen aikaisiin tapauksiin olisi lakkautettava, mutta hallituksessa ollessaan ne eivät ole sen johdosta hiiskuneet sanaakaan.

Vuoden 1921 jälkeen ei Suomen porvaristo ole antanut enään mitään lailla määrättyjä yleisiä armahduksia. Pari kertaa järjestivät keskustahallitukset omasta aloitteestaan n.s. lista-amnestian johon nimiä kerättiin vain valikoimalla. Presidentit ovat myös niin keskusta- kuin oikeistohallitusten ajanakin myöntyneet yksityisiin armonanomuksiin. Mutta amnestiaa yleistämään ei ole suostuttu. Tähän on porvaristolla omat syynsä. »Lista-

amnestiat» antavat erinomaisen tilaisuuden tietoisempien ja muuten epämieluisien työläisten linnassa pysyttämiseen. Yksityisiin armonanomuksiin yllyttämällä tahtoivat vankilaviranomaiset taas saada nöyryytettyä porvariston valtaa uhmanneet punakaartilaiset. Mutta toiselta puolen on yleisestä armahduksesta kieltäytymällä tahdottu varata tilaisuus käydä käsiksi maanpaossa oleviin, jos he sattuisivat ilmestymään kotimaahan. On mahdollista, että sosialidemokraattisella hallituksellakin on ollut tämä kiikarissaan »amnestiaesitystään» kasaan pannessa. Vaikka se olisikin mielellään vapauttanut maanpaosta Turkian ja Tokoin, niin olisi sellainen laki ollut sentään muodoton, jossa olisi mainittu vain nämä kaksi nimeä. Sos. dem. hallitus esiintyy muutenkin armahduskysymyksessä niinkuin aikaisemmatkin porvarishallitukset. Halusta nöyryyttää poliittisia vankeja, ja sen taholta lähetetty virallisia ja epävirallisia kehoituksia vangeille armonanomuksen tekemisestä. Itse sillä ei ole kuitenkaan sen vertaa rohkeutta — eikä nähtävästi haluakaan — että olisi edes ryhtynyt noihin porvarillisten hallitusten lista-amnestioihin. Presidenttinä ollessaan olisi Tanner voinut sen tehdä ilman mitään vaikeuksia. Se ei ole uskaltanut eikä tahtonut kestää edes sitä pientä tytymättömyyden puuskaa, jonka tämä ehkä olisi taantumuksellisemmassa porvaristossa aiheuttanut.

Edellä mainitulla eri vankiloihin sijoittamisella on vankien elämälle verrattain suuri merkitys. Vuoden 1921 alussa annettu lain mukaan kuuluu nimittäin varsinaisten valtio- ja maanpetosta koskevien rikoslainkohtien sekä n.s. sosialistipykälän mukaan tuomituille poliittisille vangeille laajennettuja oikeuksia lisäruuan saannin, omien alusvaatteiden käytön sekä sanomalehtien ja oman kirjallisuuden saannin suhteen. Näitä oikeuksia nauttivat poliittiset vangit ovat olleet sijoitetut miehet Tammisaaren pakotyölaitokselle ja naiset Hämeenlinnan kuritushuoneelle. Muuhun vankilaan joutuminen merkitsee näiden oikeuksien menettämistä.

»Laki on niin epäjohdonmukainen, että esim. poliittisesta »kiihoituksesta» tuomi-

tut sanomalehtimiehet ja puhujat joutuivat kärsimään tuomionsa kriminaaleina, vailla poliittisen vangin oikeuksia. Äskettäin on sanomalehdissä kierrellyt uutinen, joka kertoo miten muuan nuorisoliittolaistytty joku vuosi sitten sai erään julkisen »Herää, käy taisteluun»-julistuksen levittämisen johdosta 8 kuukauden tuomion. Nyt hänetkin, josta tällä välin oli tullut perheen äiti, vietiin t.k. alussa pienen alpsensa kanssa kärsimään tuomiotaan kriminalivankien joukkoon. Sos. dem. halliutus ei ole, tehdystä pyynnöstä huolimatta, antanut hänelle oikeutta kärsiä tuomiotaan poliittisten vankien joukossa. Poliittisen vangin oikeudet voi menettää myös sen kautta, että tuomion perusteluissa mainitaan joku muikin syy kuin varsinaisia valtiorikoksia koskevat lainkohdat. Allekirjoittanut esim. menetti aikanaan nämä oikeudet sen tähden, että oli käyttänyt väärää matkatodistusta »paremmin onnistuakseen valtiopetoksellisessa toiminnassaan», niinkuin tuomioistuim selitti.

Poliittisten vankien »oikeudetkaan» eivät lainkaan suojele vankeja mielivallalta ja kaikenlaiselta tahalliselta kiusaamiselta. Vankilasta vapautuneet toverit ovat kertoneet, miten nyt sosialidemokraattisen hallituksen aikana esim. Tammisaaren pakkotyölaitoksella ruumiintarkastukset ja sitä varten alastiriisumiset yhä vain lisääntyvät. Sairashoidon saaminenkin on yhä kokonaan vankilajohdon mielivallan varassa. Vangille, joka on vankilan johdon kanssa huonoissa väleissä, ei lääkäri saa antaa tarpeellista hoitoa muuten kuin jos johtaja siihen suostuu. Noin vuosi takaperin sai esim. Saaristo vaikean verensyöksyn, mutta siitä huolimatta lääkäri ei saanut ottaa häntä sairaalaan ennenkuin vankilan johtokunta oli ehtinyt kokoontua. Tämä johtui siitä, kun Saaristo oli poliittista sortoa ja mielivaltaa harjoittavan vankilajohdon eristämä toisista vangeista. Hänet oli 15 toverinsa kanssa eristetty erään vangin valheellisen ilmiannon perusteella. Tuo raukka oli saatu tekemään ilmiantonsa vapaaksi pääsemisen toivossa. Kuvaavaa Suomen sos. demokratian nykyiselle alennustilalle on se, että tuo kurja ilmiantaja oli nyt käydyssä vaailtaistelussa sos. dem.

puolueen vaalipuhujana Uudellamaalla. Että Saariston sairaus oli todellakin vakavaa laatua, osoittaa se, että S. on vielä nytkin sairaalassa.

Erästä nuorta invalidipoikaa Laistista, jolta puuttuu oikea käsi, ei laskettu sairaalaan, vaikka hän sai vankilassa kaiken lisäksi nivelreumatismin. Lääkäri määräsi sairaalaan, mutta vankilajohto esti tämän ja noin puoli vuotta sai tuo eräänä aikoina aivan liikuntakyvytön poikanen viettää yksinäisessä rangaistussellissä. Kerran viikossa saattoi n.s. sairaanhoitaja käydä ovelta katsomassa hänen komeroonsa. Synnä tähänkin kohteluun oli se, kun L. oli »poliittisista syistä» eristetty toisista vangeista.

Samanlaista on muukin kohtelu. Lain mukaan saatavien omien kirjojen antamisessa noudatetaan viranomaisten puolelta mitä suurinta ahdasmielisyyttä. Mutta ministeri Hakkila monista kehoituksista huolimatta ei ole vain suvainnut puuttua asiaan. Päinvastoin on nykyisen sos. dem. hallituksen aikana ainakin Tammissaaren vankilassa julistettu kielletyksi ennen luvallinen S. Ammattijärjestön »Toimitsijaopas». Niinkään ennen luvallista Lissagarayn Pariisin kommuunin historiaa ei nyt enään anneta vankien luettavaksi, vaikka sen suomentaja on nykyinen pääministeri Tanner.

Laki n.s. ehdonalaisesta vapaudesta antaa vankilaviranomaisille sangen hyvän tilaisuuden kaikenlaiseen vankien kiusaamiseen ja mielivaltaan. Kaikki, jotka ovat tuomitut pitemmäksi ajaksi kuin 2 vuodeksi, voivat nimittäin kolme neljäsosaa rangaistusajasta kärsittyään päästä vankilan johdon ehdotuksesta ehdonalaiseen vapauteen. Miten tätä lakia käytetään osoittaa seuraava tapaus:

Kesäkuun alussa 1926 olisi Tammisaaren pakkotyölaitoksen johtokunnan pitänyt tehdä ehdotus erään Pohjolasta koitoisin olevan työläisvanhuksen J. Tolsan päästämisestä ehdonalaiseen vapauteen. Mutta kun Tolsa oli tehnyt oikeusministerille useita kanteluja vankilajohdon mielivallasta, niin oli johto päättänyt sen kosta. Kolmen vuoden aikana ei Tolsaa oltu kertaakaan kurinpidollisesti rangaisttu. Mutta samana päivänä, kun johtokun-

nan olisi pitänyt tehdä edellä mainittu ehdotus, vietiin Tolsa johtokuntaan jossa tuomittiin »laiskuudesta» vedelle ja leivälle, että saatiin muodollinen syy hänen linnassa pitämiseensä. Äskettäin kurinpidollisesti rangaistua ei nimittäin katsota voitavan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Tätä vainoansa jatkoi vankilan johto niin kauan että tov. Tolsan täytyi kärsiä koko tuomionsa vankilassa, vaikka lakien mukaan hänelle olisi kuulunut vuoden ehdonalainen vapaus. Kun Tolsa joku viikko sitten pääsi vapaaksi rangaistuksensa loppuun kärsittyään, niin antoi pakkotyölaitoksen johtaja Säilä hänelle vielä erityisen »vapautuspaperin», jossa sanottiin: »Lähetetään vankikyydillä Oulun asemalle ja sieltä on Tolsan viipymättä matkustettava kotiseudulleen Kuusamoon tai muuten irtolaisuudesta pidätetyksi». Tämä todistus jo sinänsä osoittaa mitä on vankilasta tulleele ohrananalainen »vapaus».

Monia tällaisia ja räikeämpiä esimerkkejä voisi kertoa. Pari vuotta sitten vapautui Tammisaaresta työmies Kalle Hiltunen Suomussalmelta ja matkusti suoraan kotiseudulleen. Täältä hänet poliisiohranat palauttivat Kajaaniin väittäen, että Kajaani on hänen kotiseutunsa. Kajaanin ohranat lähettivät hänet uudelleen Suomussalmelle. Näin sai vankilasta »vapautettu» kulkea vankikyydillä useita kertoja edestakaisin nuo pitkät taipaleet. Muutama viikko tämän kyydityksen jälkeen ohranat veivät Hiltusen komeroihinsa. Siellä hän joutui hirveiden pahoinpitelyjen uhriksi ja vihdoin lahtarioikeuteen. »Oikeudessa» todistivat ohranat hänet SKP:n jäseneksi ja tämän nojalla tuo äsken vankilasta päässyt työläistoveri tuomittiin uudelleen 4 vuodeksi Tammisaareen, missä hän on parhaillaan. Hänen pahin räakkääjensä on nyt sos.dem. hallituksen aikana kohotettu Kotkan poliisimestariksi.

Tammisaarella olevien toverien asema on viime vuosien kuluessa paljon vaikeutunut sen kautta, että sinne on tuotu myöskin kriminaalivankeja. Vaikka ne asuvatkin eri rakennuksissa, niin voi vankilan johto sittenkin käyttää niitä hyväkseen poliittisten vankien rintaman murtamispyrkimyksissään. Käytäntöön

otettu lahjomisjärjestelmä tehoaa kriminaalien keskuudessa, vaikka se poliittisten vankien joukossa olikin ja on yhä aivan voimaton.

Mutta mitkään vastukset eivät ole voineet murtaa Tammisaarella viruvien tovereiden reipasta mielialaa eikä heidän määrätietoista yhteistoimintaansa. Yhä edelleenkin työskentelevät he voimaperäisesti tietojensa lisäämiseksi ja luokkatietoisuutensa selvittämiseksi. Vainoista huolimatta ovat he onnistuneet pitämään vakituisesti yllä sitä varten järjestämänsä yhteistoiminnan ja tehostamaankin sitä. Kaikkia päivän tapahtumia sekä maailman politiikassa että työväenliikkeessä seurataan siellä mitä suurimmalla harastuksella ja mielenkiinnolla.

Tämä seuraaminen ei ole suinkaan pelkkää passiivista uutisnälkää. Jokainen tapaus ja tilanne koetetaan käyttää mahdollisimman positiivisesti ja työväen luokkataisteluliikettä hyödyttävästi. Suullisten ja kirjallisten keskustelujen ja väittelyjen kautta koetetaan käytettävissä olevan vaillinaisenkin aineiston pohjalla ratkaista luokkataistelun menettelytapaprobleemeja. Tällä tavalla yhteisvoimin tulee tämä aika mahdollisimman paljon työväenluokan taisteluja hyödyttävästi käytettyä. Yhä suurempi osa toimivista tovereista on oppinut jo edeltäpäin valmistumaan myöskin vankielämän varalta, sen vaivoja ja vastuksia kestäväksi, mutta myöskin sen tarjoamia mahdollisuuksia käyttämään proletarisen vallankumouksen suorittamisessa tarvittavien aseiden terrottamiseksi. Tämän kesäisessä vaalitaistelussakin antoivat Tammisaaren poliittiset vangit voimakkaan vaalijulistuksen. Se on kirkashenkinen taisteluhuuto, jossa kuuluvasti sanotaan, etteivät vangit omalta kohdaltaankaan tarvitse sääliä, tarvitaan vaan kaikkien työtätekevien leppymätöntä taistelua kapitalismin kukistamiseksi. Toinen merkittävä tapaus on se julkinen tiedonanto, minkä Tammisaaren vangit parhaillaan jatkuvan metallisulun vuoksi lähettivät vankien avustuskomiteoille ja jossa he rohkaisevat terveistensä ohella kehottavat kaikki vankien avustamiseen aiotut varat käyttämään sulkulaisten avustamiseen niin kauvan kun sulkua kestää.

Lahtaristo tekee voitavansa saadakseen poliittisten vankien vankiloista mitä pirullisimpia kidutusluolia. Mutta toverittemme toimintatarmoa ei niissä luolissa lannisteta. Päinvastoin: ne ovat

muodostuneet proletariaatin vallankumousskouluiksi.

Moskova, kesäkuu 1927.

J. A. Lehtosaari.

Elämäntavoista.

Mielenkiinto elämäntapakysymystä kohtaan on tavattomasti kasvanut viime aikana. Työläis-talonpoikaisen elämän kysymyksiä käsitellään puolue- ja nuorisolehdissä sekä kirjeenvaihtajiston taholta, että johtavissa teoreettisissa artikkeleissa. Tästä aineesta pidettyjä esitelmiä kuulemaan saapuu aina runsas yleisö ja ne muutamit kirjat, jotka tältä alalta jo on ehditty julaista, ovat saaneet suuren levikin.

Epäilemättä on tämä kysymys suomenkielisillekin yhtä mielenkiintoinen ja sen käsittely yhtä tarpeellinen. Seuraavassa selostetaan lyhyesti äskettäin ilmestynyttä G. Grigorovin ja S. Shkotovin kirjoittamaa kirjaa »Staryi i novyi byit», josta tov. Lunatsharski sanoo, että tov. G. ja S. on siinä ollut aivan oikea leniniläinen vaisto ja että kaikissa kysymyksissä, joita he koskettelevat, he ovat valinneet oikean tien.

I.

Elämäntapojen tutkiskelua.

Lokakuussa v. 1917 suoritettiin suurin kumous koko ihmiskunnan historiassa. Ei suurin osanottajiansa lukumäärän, vaan lopullisen päämääränsä puolesta.

Työväenluokka toteuttaessaan diktatuuriaan pyrkii hävittämään ei ainoastaan kaikki nykyisen yhteiskunnan luokkavaliseinät, vaan itsensäkin luokkana. Proletariaatilla ei poliittinen herruus ole päämääränä, vaan keinona proletariaatin vapauttamiseksi ja kommunistisen yhteiskunnan rakentamiseksi.

Sentähden elämäntapakysymys ei ole vain tämän päivän kysymys, se kuuluu koko siihen pitkään aikakauteen, joka

kestää proletariaatin vallan valtaamisen hetkestä kommunismin lopulliseen toteuttamiseen asti. Tämän päivän tulee kuitenkin olla huomiomme keskuksena sikäli kuin sille rakentuu »huomispäivämme», koko tulevaisuutemme.

Mutta miksi otamme esille elämäntapakysymyksen, vaikka se kuuluu »päälysrakenteen» alaan, miksi emme voi odottaa kunnes se »perustan» muuttuessa, taloudellisten suhteiden muuttuessa ratkee itsestään?

Siksi, että historian tekevät ihmiset. Ihmiskunnan historiassa ei ole toteutettu mitään ilman määrättyjen yhteiskunnallisten kerrosten toimintaa. Hallitsevat luokat ovat aina olleet kaikkien toimienpiteiden alkajina, muut oikeudettomat kerrokset ovat saaneet alistua niihin.

Siitä hetkestä, kun hallitseva luokka käy taantumukselliseksi, nousee valtaan uusi, vallankumouksellisempi luokka, jolle alkaa siirtyä alkuunpano yhteiskunnan kultuurielämän kaikilla aloilla. Ei mikään valtaan noussut uusi luokka toivo »objektiivista tapahtumain kulkua», vaan pyrkii aktiivisesti ohjaamaan yhteiskunnallisen elämän prosessia.

Siksi semmoiset käsitykset, että uudet elämäntavat määrittelee uusi talousmuoto, että siis tätä kysymystä ei tarvitse erikoisesti vetää esiin — ovat menshevistisiä käsityksiä, joilla ei ole mitään yhteistä marxilaisuuden ja leniniläisyyden kanssa.

Emme voineet ottaa esille kysymystä uusista elämäntavoista kansalaissodan vuosina, jolloin kaikki voimamme oli vedetty taisteluun sisäistä vastavallankumousta ja ulkoista intervensionia vastaan. Nyt kun vihollinen on lyöty, täytyy SSSR:n proletariaatin ryhtyä luo-

maan omia elämäntapojaan, omia traditioinejaan, uutta perhettä, sillä vallankumous lopullisesti päättyi vasta silloin, kun se kuvastui sen maan kansalaisten elämäntavoissa, jossa vallankumous on tapahtunut.

Uusia elämäntapoja ei luoda yksin koulun penkillä, vaan pääasiassa työläistalonpoikaisjoukoissa ja niiden etujoukossa — kommunistisessa puolueessa.

Koko ihmiskunnan kulttuuri-historian kuluessa ovat elämäntapojen tärkeimmät kysymykset: moraalit, avioliitto ja rakkaus — askarruttaneet kirjailijain ja taiteilijain mielikuvitusta ja pakottaneet filosooft mietiskelemään niitä, mutta tähän asti ne ovat yhä vielä pysyneet ratkaisematta. Tämä johtuu siitä, että kaikki näiden pulmallisten kysymysten ratkaisurytykset on tehty idealistisessa hengessä, että itse »moralistit» eivät ole tunteet todellista elämää, että filosooft ovat pyrkineet luomaan ehdottomia käytäytymissääntöjä, ottamatta huomioon yhteiskunnallisia ristiriitaisuuksia.

Filosofi-idealitit eivät käsittäet, että elämäntavat muuttuvat sikäli, kuin muuttuvat yhteiskunnallistaloudelliset muodot. Minkälaisen vallankumouksen saikaan aikaan tulen keksintö alkuperäisillä kansoilla! Tuli oli heillä suurin tekijä taloudellisessa elämässä, se antoi lämmintä ja valoa, puolusti petoja vastaan, lämmitti ja pehmitti ravinnon, sitä palveltiin jumalallisena lahjana ja vasta sitten kun opittiin keinotekoisesti hankimaan tulta, alkoi tulen palvelus vaihtua muuksi palvelukseksi.

Alkuperäiset ihmiset asustivat puissa. Sen kunniaksi loivat muinaiset egyptiläiset ja hindut puunpalveluksen.

Kun kolmas sääty — porvaristo — lähti poliittiseen taisteluun feodalismia vastaan, niin se kiinnitti erikoisesti huomiota feodaalisiin elämäntapoihin, koska ne estivät uusien tuotannollisten voimien kasvamista. Päästyään valtaan oli porvaristo edeltäjiään käytännöllisempi. Se ei vetäytynyt pois reaalisesta maailmasta, ei etsinyt onnea haudantakaisessa elämässä, vaan pyrki rakentamaan »taivaan valtakuntaa» maan päälle.

Porvaristo alkoi kiinnittää vakavaa huomiota elämäntapoihin' XIX vuosisa-

dalla alkoi länsi-Europassa ilmestyä aikakauslehtiä, jotka artikkeleissaan yksinomaan käsittelivät elämäntapakysymyksiä, semmoisia kuin rakkaus, kunnianhimo, saituus, ylpeys, ylellisyys, keimailu, epäsideellisyys, kaksintaistelu, pahe, peli, sivistymättömyys yms., katsellen niitä tietysti porvarillisen moraalin ja pääoman etujen kannalta. Porvarillinen perhe, jossa nainen on taloudellisesti orjuutettu, alkaa saada suuren tilan kirjallisuudessa, mielellään kuvataan myöskin varattomia yksilöitä, jotka ponnistelevat pyrkien raivaamaan itselleen tietä. XVII ja XVIII vuosisadan englantilaiset kirjailijat kumarsivat vielä hurskaille porvarillisille elämäntavoille, mutta XIX vuosisadan saksalaiset kirjailijat alkoivat niitä jo ankarasti arvostella, esim. Heinrich Heine, joka ivaa aatelis- ja porvariluokkien tyhjää ja sisällötöntä elämää, vieläpä oppineiden professorienkin määttää, poroporvarillista, kaikkea uutta kohtaan täysin välinpitämätöntä elämää.

Porvarillisten elämäntapojen pohjalle alkaa vähitellen piirtyä sosialististen aatteiden synnyttämiä elämäntapoja, jotka kiteytyvät vähitellen itsenäisen työväen liikkeen synnyttyä (Lännessä v:sta 1848, Venäjällä 70—80 luvusta lähtien). Mutta vasta Lokakuun vallankumouksen jälkeen saavat työväen elämäntavat aineellisen mahdollisuuden nopeaan kehittymiseen sosialistiseen suuntaan.

II.

Porvarillisen yhteiskunnan elämäntavat.

Koko porvarillinen kulttuuri rakentuu yksityisomistuksen pohjalle. Se tosiseikka, että maa ja tehtaot kuuluvat yksityisomistajille, määrää verrattain pitkän historiallisen aikakauden ideologian kehityksen. Kaikki ihmishengen ilmaukset, alkaen kaikkein ylevimmistä moraalikäsitteistä aina karkeaan arkielämään asti ovat sidotut siihen.

Tälle yksityisomistuspohjalle on syntynyt erilaisia sukupuolimoraalimuotoja, joiden pääpulttina on yksiavioisuus. Porvarillisen yhteiskunnan talouden pääpulttina on yksityisomistus, politiikan — porvarillinen demokratia ja elämäntapojen

— yksiavioisuus¹. Nämä kolme porvarillisen yhteiskuntaelämän alaa muodostavat monimutkaisesti kietoutuneina sen, mitä kutsutaan porvarilliseksi sivistykseksi.

Porvarillisen kulttuurin edustajien mielestä on yksilöllinen sukupuolirakkaus yksiavioisuuden perusta. Kukin porvari arvelee, että hän säilyttää sukupuolirakkauden sopusoinnun valitsemalla itselleen yhden naisen, jonka tulee olla hänen vaimonaan ja hänen lastensa äitinä. Tiedämme kuinka usein tätä yksilöllisen rakkauden periaatetta rikotaan porvarillisessa yhteiskunnassa, mutta siitä huolimatta katsoo kukin porvari velvollisuudekseen käsitellä ylevässä sävyssä yksiavioisuuden suurta periaatetta.

Itse asiassa yksiavioisuus ei ole syntynyt yksilöllisen rakkauden pohjalla, vaan puhtaasti taloudellisella pohjalla. Ei fysiologiasta, eikä psykologiasta, vaan ekonomiasta ja sosiologiasta on haettava vastaus jokaisen avioliittomuodon syntyyn. F. Engels kirjassaan »Perheen, yksityisomaisuuden ja valtion alkuperä» osoittaa selvästi, että »yksiavioisuus on ensimmäinen sosiaalinen muoto, joka ei perustu luonnollisiin, vaan sosiaalisiin vaatimuksiin.»

Louis G. Morgan todisti jo ennen Engelsiä eri heimojen elämästä otetuilla tosiasioilla, että yksiavioisuus on seurauksena suurien rikkauksien yksiin käsiin keskittymisestä ja halusta siirtää nämä rikkaudet lapsilleen.

Yksiavioisuus ei tehnyt miestä ja naista tasa-arvoisiksi keskenään, päinvastoin yksiavioisuus alistui naisen miehen alaiseksi ja sai aikaan epäsuoraa miehen ja naisen välillä.

Kapitalistisessa yhteiskunnassa on mies taloudellisen elämän luoja ja suuriin yhteiskunnallis-poliittisiin liikkeisiin osanottaja. Nainen ei ole saanut ottaa osaa ei maan taloudelliseen elämään, ei politiikkaan, eikä yhteiskunnallisen kulttuurin luomiseen. Jopa porvarillisen sivistyksen kukoistusaikanakin oli nainen ehdottomasti poljettuna. Hänellä ei edes ollut oikeutta puolustaa itseään. Porva-

risajan Ranskasta on muistettava Napoleonin kuuluisa laki, jonka mukaan naisia kiellettiin valitsemasta tuttavien ilman miehen suostumusta.

Yleisistä säännöistä poikkeuksiakin oli, nimittäin silloin kun mies oli aineellisesti täysin riippuvainen vaimostaan ja kun hän vaimonsa kautta saattoi saada itselleen aseman yhteiskunnassa. Muistettakoon vain kuinka suurta osaa naiset näyttelivät Bourbonien hovissa ja myöhemmin Ranskan direktorihallituksen aikana. Kuka mies tahansa saattoi päästä hoviin, jos hänellä oli kaunis vaimo ja tietysti mies tällaisissa tapauksissa mielitteli vaimoan ja alistui hänen vaatimuksiinsa ja oikkuihinsa. Monet ylhäisnaiset »loivat» salongeissaan politiikkaa ja käyttelivät miehiään kunnianhimonsa välineenä. Typeräkö Ludvig XVI oli vain pelkkä rukkanen Maria Antoinetten käsissä, joka järjesti kuningasmielisiä vallankumousta tukahuttamaan.

Mutta nämä tietysti olivat poikkeuksia. Koko porvarillinen elämäntapajärjestelmä rakentui naisen täysin miehen vallan alle alistamiseen, jonka vaikuttimena oli se, että nainen oli tykkänään erossa tuotannollisesta ja yhteiskunnallisesta toiminnasta.

Luokkaristiriitaisuuksille perustuva kapitalistinen yhteiskunta saattoi avioliiton pelkäksi muodollisuudeksi, mutta tämä muodollinen avioliiton solmiminen kuvastuu myöhemmin koko perheessä. Mies haki kokottien seuraa, vaimolla oli »kotiystäviä». Kaikki se vaikutti turmelevasti lasten psykologiaan. Romantillisten kirjailijain ylistämä yksiavioisuus porvarillisessa yhteiskunnassa ei ollut muuta kuin petosta ja siksi kaikilla tämän ylhäisen perheen helmassa syntyneillä tavoilla oli valheen ja ulkokultaisuuden leima.

Yksiavioisuuden kanssa on hyvin kiinteässä yhteydessä prostitutsioni. Se oli välttämätön ilmiö ei vain porvariston, mutta renessanssinkin aikana. »Siivekstä Erosta» kumarsivat silloin sekä miehet että naiset. Renessanssijan ravintolat olivat samalla porttoloita, samoin yleiset saunat. Sukupuolisuhteissa vallitsi täydellinen kaaos, kirkoissa saarnatusta virallisesta moraalista ei välitetty mi-

¹ Tietysti ei yksiavioisuus ole ainoastaan porvarillisen järjestelmän piirteenä.

tään. Ja kirkonmiehet itsekin harrastivat »maallisia nautintoja» ja alistuivat palvelemaan maallista valtaa, joka levitti omaa moraaliaan. Esim. Richard II hallitessa Englannissa (1377—1400) ylläpitivät muutamat loordit erikoisia taloja, joissa korkeat virkamiehet kävivät huvittelemassa Flandriasta tuotujen »kevytkäytöksisten» naisten kanssa. Myöhemmin Henrik II myönsi tällaisille taloille suuria helpotuksia.

Mielenkiintoista on panna merkille, että XIV ja XV vuosisadoilla vallitsi sotajoukoissa tavattomassa määrässä prostituutioni: suuret joukot prostituertuja naisia seurasi sotajoukkojen mukana.

Järjestyksettömät sukupuolisuhteet olivat syynä kamalaan ihmiskunnan vit-saukseen — syfilikseen, joka ehdottomasti on yhteiskunnallinen tauti ja ilmenee ihmisten yhteiskunnallisen ja taloudellisen eriarvoisuuden tuloksena. Tauti koski kaikkein pahimmin köyhälistöön, joka ei tuntenut mitään suojeluskeinoja sitä vastaan.

Taudin, joka ensiksi ilmeni XV vuosisadan lopussa, arvelevat jotkut tapahistorioitsijat tulleen Euroopan äsken löydettyistä siirtomaista. Porvaristo, joka riisti valloitetuja siirtomaita, ei välittänyt vähääkään kansan suojelemisesta. Porttolat olivat taudin päätartuttajina ja taudin levenemistä lisäsi vielä se, että jokainen taudin saanut pyrki salaamaan sitä, ettei joutuisi ystäviensä pilkan esineeksi. Joskus näissä sairaisissa ilmeni vielä pyrkimys tartuttaa joku muu samaan tautiin, jota itsekin sairasti. Sekin yksityisomistussideologian synnyttämä ilmiö.

On vielä eräs ala, joka todistaa porvarillisen yhteiskunnan tapojen rappeutumista, se on — yleiset huvitukset, juhla-menot ja muodit. Nämä ovat aina olleet niitä yhteiskunnallisen elämän aineksia, jotka selvimmin kuvastavat aikakauden elämää ja tapoja. Kansa on aina huvitellut, aina pannut toimeen erilaisia juhla-menoja ja aina pukeutunut »muodikkaasti». Mutta kaikki nämä ovat vähitellen muuttuneet. Yksi huvitus- tai juhla-menomuoto on vaihtunut toiseen ja muodit — ne ovat olleet erikoisen muuttuvaisia.

Muinaiset egyptiläiset viettivät joka kevät pääsiäisjuhlaa. Kansa lähti Niilin alajuoksulle kumartamaan jumalia. Miehet soittivat näissä juhlissa huilua, naiset kalistinta, soittoa seurasivat laulut ja tanssit. Näillä juhlilla oli tuotannollinen pohja: kansa tervehti kevätkylvöjä, joista jokainen maanviljelijä toivoi onnea itselleen, perheelleen ja suvulleen.

Nykyinen porvaristo huvittelee toisella lailla. Ei mikään edellinen aika ole tuntenut semmoista tanssia kuin »fokstrotti», joka pakottaa hereille kaikki yönsä kapakassa laulavien ja tanssivien kokottien parissa viettävän porvarin villit intohimit.

Porvariston huviteluissa ja juhlissa vallitsee aina raha tai kaupusteluhenki. Teatteriin menee porvaristo näyttelemään itseään, pukujaan, hohtokiviään ja pitsejään, taitelijain esitykset kiinnittävät kaikista vähimmin sen mieltä. Kevyet operetit ovat ainoita, jotka viime aikoina pystyvät nostamaan porvariston tunnetta. Hurja »fokstrotti» on suosituampi kuin Bethovenin »Kuun sonaatti» tai Lisztin »Rapsodia».

Niin kauan kuin porvaristo oli nouseva luokka, ammensi se teatterista hyötyä itselleen, nyt porvarisherruuden lopussa on teatteri tullut sille nautinnon ja kevyen flirtin paikaksi.

Samaa tarkoitusta varten olivat kylpylätkin porvaristolle. Kaiken mailman joutilaat matkustivat niille terveydenläheteille, joista nyt Neuvosto-Venäjällä tuhannet työläiset ammentavat terveyttä itselleen.

Muoti on porvarillisten elämäntapojen rappeutumisen yksi tekijä. Ihmisen vaatetus on aijottu joko tarpeellisen ruumiinlämmön säilyttämiseksi tai sitten toisen sukupuolen huomion kiinnittämiseksi. Pyrkimys puvuilla keikaroida on ollut luonteenomaista sekä porvarilliselle, että feodali- ja renessanssiajallekin.

Porvarisnaisella, jolla ei ollut mitään osaa tuotannossa, eikä mitään mahdollisuutta ottaa osaa poliittiseen elämään, oli vain mahdollisuus valmistautua naaraaksi, mutta naaraan osan määrää ennen kaikkea hänen ulkomuotonsa. Naisen vaatetus ei siis saa peittää naisen »sulola», vaan sen pitää päinvastoin paljas-

taa ne miehelle. Siksi muoti porvarillisessa yhteiskunnassa, jossa nainen on vain naaras, on eroottinen kysymys. Ja porvarillisen naisen pääpyrkimys onkin hyvin pukeutua ja valita itselleen »muodikkaimmat» vaatteet.

Tällaisiin naisiin ei tietysti voi lukea työläis- ja talonpoikaisnaisia, jotka työskentelevät miehen rinnalla.

On kuvaavaa, että uuden porvariston edustajat ja heidän jälessään osa intelligenssiäkin jatkaa meillä vielä Pariisin keikarien ja muotinaisten perässä juoksemista.

Kaikki nämä esitetyt porvarillisten elämäntapojen puolet perustuvat porvariston tuotannolliseen asemaan. Porvaristo on herruutensa laskiessa kokonaan irtautunut tuotannollisista tehtävistä, samalla se on eristäytynyt niistä kulttuurisista elämäntapamuodoista, jotka kasvotuksensa luonnonvoimaisesti tekniikan kukoistuksen yhteydessä.

Porvarillisen yhteiskunnan helmassa on vähitellen alkanut syntyä uusi luokka — proletariaatti, joka pyrkii valtaan. Tässä uudessa luokassa herättävät porvarilliset elämäntavat pilkallista naurua tai vihaa, joka muuttuu avoimeksi taisteluksi uusien elämäntapojen puolesta. Proletariaatin ja talonpoikaiston taistelu valasta on samalla taistelua uusien sosialististen elämäntapojen puolesta.

Porvaristo, kuten kaikki hallitsevat luokat, pyrki pukemaan elämäntapansa uskonnolliseen maailmankatsomukseen. Sen avulla kaikkein parhaiten ja kivuttomimmin saatiin herkkäuskoiset riistettävien kerrosten edustajat pidetyiksi suopungissa.

Työläisten ja talonpoikain liitto ajoi SSSR:n alueelta pakoan porvarit ja tilanomistajat ja suisti alas porvari- ja tilanomistajain yhteiskunnan elämäntapoinen. Mutta vaikka porvarit ja tilanomistajat ovatkin lopullisesti hävitetyt, niin sitä ei voi vielä sanoa niiden tavoista.

Редакционная Коллегия: К. Ровно, Юрий Сирола, Лаури Летонмяки, В. Оянен, И. А. Кому.

KIRJAUUTUKSIA

Lenin: OSUUSTOIMINNASTA

KIRJOITUKSIA ja PUHEITA. Sisältää kaiken perustavan aineiston osuustoiminnan merkityksen ymmärtämiseksi kapitalismin oloissa ja sosialistisen rakennustyön kaudella. Käännöstyön tehnyt tov.

T. Törmälä.

Sivuja 163.

Hinta 1 rpl.

Lenin: MARX ja MARXILAIUUS

Paitsi otsikossa mainittua kirjoitusta sisältää kirjanen kirjoituksen Marxilaisuuden kolme alkulähdettä ja kolme sen perusosaa.

Sivuja 32.

Hinta 18 kop.

NEUVOSTO-KARJALAN PUOLESTA

Taistelukuvauksia kansalaissodan pohjoiselta rintamalta, soturien itsensä kertomina. Kuvitettu, karttaliitteillä varustettu.

Sivuja 189.

Hinta 1 rpl. 5 kop.

VENÄJÄN HISTORIA

Kirjoittanut M. Pokrovski. Suomentanut O. Manner.

Sivuja 228, hinta pehm. kans. 1 : 50, kov. kans. 1 : 85.

Saatavana Osuuskunta Kirjalta, os. Ленинград,
Набер. Жореса, 4.

Hinta 50 kop.

